

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Arkivsak: 24/247
Møtedato/tid: 28.05.2024 kl. 09:00 – 14:00
Møtested: Kommunehuset - Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Jorunn Sund på telefon 959 85 828, eller e-post: jorunn.sund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 14.05.2024

Olav Moe (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Jorunn Sund
førstekonsulent
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
09/24	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023
10/24	Protokoller - viltneemd
11/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - Forvaltningsrevisjon
12/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll
13/24	Referater
14/24	Innspill til kontrollutvalgsmøte
15/24	Godkjenning av møteprotokoll

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

28.05.2024

Saknr

09/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/277 - 5

Forslag til vedtak

1.Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023.

2.Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg

Revisors beretning Snåsa kommune 2023

RR.I.01 Snåsa kommune - Årsberetning 2023 Signert

RR.G.01 Årsregnskap 2023 - Snåsa kommune - Signert

Kontrollutvalgets uttalelse 2023

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal i denne saken vedta en uttalelse om kommunekassens årsregnskap, vanligvis omtalt som kommunens årsregnskap. Kontrollutvalgets uttalelse omfatter regnskapet for den samlede kommunale virksomheten. Uttalelsen skal gjøre formannskapet og kommunestyret oppmerksomme på forhold som har betydning for om årsregnskap og årsberetning kan godkjennes.

Uttalelsen sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet. Formannskapet må ha uttalelsen så tidlig at det kan ta hensyn til den når det behandler innstilling om godkjenning av årsregnskap og årsberetning til kommunestyret.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalgets uttalelse er basert på kommunens årsregnskap og årsberetning og revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget bekrefter i uttalelsen at regnskapet er revidert på betryggende måte og i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Det går dessuten fram av uttalelsen at årsberetningen omfatter alle forhold som kreves i kommuneloven.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll av den samlede økonomiske utviklingen. Årsregnskapet er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Det er levert innen fristen.

Kommunedirektøren vil orientere kontrollutvalget om årsregnskap og årsberetning i møte.

Revisjonsberetningen

Revisor bekrefter at årsregnskapet og årsberetningen inneholder opplysningene som kreves i lov og forskrift. Revisor bekrefter også at årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet, og om vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Revisjonsberetningen er levert innen fristen.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil orientere om arbeidet med revideringen av kommunens regnskaper i møtet.

Vurdering

Kontrollutvalget står fritt til å bestemme innholdet i uttalelsen. Sekretariatet vil likevel påpeke at formålet med uttalelsen primært er å gi innspill til kommunestyret og formannskapet's behandling av årsregnskap og årsberetning for 2023. Det vil si at uttalelsen bare bør omtale forhold som har betydning for om årsregnskapet og årsberetningen kan godkjennes. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med det vedlagte forslaget. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.

Til kommunestyret i Snåsa kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Snåsa kommune som viser et netto driftsresultat på kr 70 618. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsmelding. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen og annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetning datert den 22.03.2024 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer post@revisjonmidt norge.no
 907 30 300www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- HEIDI ANITA GALGUFTEN, 13.04.2024

Forseglet av

Posten Norge

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Snåsa kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentet bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om budsjettavvik.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger – revisjonsberetning nr. 1

Namsos den 13.april 2024

Heidi Anita Galguften

Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no

Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• HEIDI ANITA GALGUFTEN, 13.04.2024

Forseglet av

Posten Norge

TJÏELKE • BOEREHKE • MAVVAS
EKTE • RAUS • MODIG

SNÅASE SNÅSA

ÅRSBERETNING

FOR SNÅSA KOMMUNE

2023

Foto Olgeir Haug

Vedtatt av Snåsa kommunestyre i møte den i sak .../24.

INNHold

Innledning	s.	3
Årsberetning 2023	s.	4
Bevilgningsoversikt drift	s.	6
Bevilgningsoversikt drift – fordelt pr. ansvar	s.	8
Driftsinntekter	s.	10
Driftsutgifter	s.	11
Finansutgifter	s.	12
Disponering	s.	13
Investeringsregnskapet	s.	13
Bevilgningsoversikt investering	s.	14
Bevilgningsoversikt investering – til fordeling	s.	15
Balanseregnskapet	s.	16
Oversikt budsjettavvik	s.	18
Måltall bærekraftig kommuneøkonomi	s.	19
Redegjørelse om likestilling og mangfold i kommunen	s.	21
Måloppnåelse vs. Kommuneplanens målsettinger	s.	24
Redegjørelse om diskriminering og tilgjengelighet	s.	25
Redegjørelse om etiske standarder	s.	25
Rapportering om internkontrollen	s.	26
Interkommunalt samarbeid	s.	29
Pågående rettstvister	s.	30

Samlet årsmelding med redegjøring i hovedtrekk for aktivitet og måloppfylting i de ulike enhetene i 2023 leveres som separat dokument.

INNLEDNING

Kommunedirektøren legger med dette fram årsberetning for 2023.

Årsmeldinga fra Snåsa kommune har i lengre tid bestått av en melding der de lovpliktige delene som skal vurderes av kommunerevisjonen har vært fordelt på flere kapitler. På bakgrunn av henstillinger fra revisjonen, er meldinga nå utformet slik at de lovpliktige delene er samlet i et eget dokument. Den samlede årsmeldinga består dermed at to deler:

- 1) Årsberetning - den obligatoriske delen som er utarbeidet i.h.t. lov, forskrift og god regnskapsskikk og inneholder de redegjørelser og opplysninger som er obligatoriske, og som oversendes revisjonen sammen med regnskap etter avtalt framdrift (dette dokumentet).
- 2) Årsmeldingen - der det i egen sak redegjøres i hovedtrekk for aktiviteten og måloppfylling i de ulike enhetene i 2023.

Året 2023 var fortsatt preget av økonomiske utfordringer skapt betydelig prisvekst, svak kronekurs, stigende renter og sterkere lønns- og pensjonsoppgjør enn det som var forventet.. Rask økning i behov innenfor gruppen ressurskrevende brukere har også gir samtidig økonomiske utfordringene for kommunene generelt og Snåsa spesielt. Til tross for dette, og gjennom sammenligninger med våre nabokommuner er resultatet for Snåsa i 2023 noe bedre enn fryktet, men fortsatt på et nivå som vil være utfordrende over tid.

Budsjettmessig gir økningen i kostnader til lønn og pensjoner, sammen med veksten i behov inne ressurskrevende brukere de største utfordringene. Økningen i renter er om lag som forventet og disse kostnadene er dermed slik de var forventet. For investeringssiden skyldes justeringene i det alt vesentlig beslutningen om overtagelse av aksjen knyttet til et lokalt utleiebygg sommeren 2023. Det er i tillegg en del tidsforskyvning av budsjettet for tiltak som ikke kom i gang som planlagt i 2022 og så ble tatt inn på ny i 2023.

Bedre driftsresultat enn forventet skyldes i hovedsak to forhold:

- Frie inntekter som er ca. 7,7 millioner høyere enn budsjett. Hovedsakelig knyttet til bedre skatteinngang og som mer enn kompenserer nedgang i rammetilskudd
- Regnskapsmessig forbruk til fordeling om lag som forventet

At driften har gått bedre enn forventet medfører at det er muligheter for å nedbetale gjeld noe raskere enn strengt nødvendig. Reduksjon i gjeld er en av kommunens hovedmålsettinger for å kunne beholde en bærekraftig kommuneøkonomi over tid.

Det ble det i 2023 investert for vel 20,7 mill. kroner i regi av kommunen. Av dette er 16,4 millioner knyttet til kjøp av aksjer i AS Gilstad og egenkapitalinnskudd i KLP. De resterende 4,3 gjelder investering i varige driftsmidler, der kjøp av nye biler til Hjemmetjenesten og oppgradering av omsorgsboliger, IKT og Velferdsteknologi er de største.

- 7439 Biler til hjemmetjenesten kr 1,6 millioner
- 7583 Oppgradering av omsorgsboliger kr 740 tusen
- 7540 IKT Investeringer kr 480 tusen
- 7570 Velferdsteknologi kr 320 tusen

Det i 2023 foretatt pliktig innskudd av egenkapital i pensjonsselskapet KLP på 637 tusen kroner. Samlet egenkapital etter året innskudd er på 11,1 millioner.

Snåsa 22.03.2024

Gunnvald Granmo
(Økonomijef / økonomisjef)

Roy-Bjarne Hemmingsen
(Tjeltedirektør / kommunedirektør)

Årsberetning 2023

Årsregnskapet for 2023 er avlagt etter forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Regnskapsåret 2023 ble avsluttet med brutto driftsresultat, dvs. resultatet fra driften før man tar hensyn til finansposter på 4,7 millioner. Redusert for finansposter og justert for avskrivninger gir dette et netto driftsoverskudd på 71 tusen kroner. Overføringen mellom drift- og investeringsregnskapet i forbindelse med finansiering av aksjekjøp medvirker til at beholdningen på disposisjonsfond er redusert betydelig i året som har gått..

Spesielle forhold i 2023:

Uventet stor økning i lønn- og pensjonskostnader:

Årets lønn og pensjonsoppgjør ble noe mer kostbart enn det som var forutsette, og økte overføringer i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett kompenserte heller ikke kostnadsveksten i lønn fullt ut. Økningen knyttet til lønnsområdet var på litt over 700 tusen mer enn de 3,6 million som var avsatt i opprinnelig budsjett. Økningen ble regulert mot forventet vekst i skatteinntekter.

Sterk vekst i kostnader knyttet til ressurskrevende brukere:

Nye brukere i løpet av året genererte betydelig kostnadsvekst fra midten i året. En betydelig del av disse kostnadene gir heller ikke økning i overføringer fra Staten siden disse ikke anføres mot direkte lønnskostnader. Endringen i kostnadsnivå for disse brukerne vil gi betydelige utfordringer for 2024 og videre i planperioden. Budsjettregulering i 2023 ble dekket inne med økt bruk av disposisjonsfond med 1,7 millioner kroner.

Økt innvandring til Snåsa:

Snåsa har i de siste årene ikke fått forespørsel om bosetting av flyktninger. Denne situasjonen ble endret gjennom krigsutbruddet vinteren 2022 og Snåsa kommune har nå bosatt flyktninger, hovedsakelig fra Ukraina fra våren 2022 og utover 2023. Samtidig ble det høsten 2023 på ny mottaksdrift på Finsås. Mottaket har 190 plasser og medfører at Snåsa kommune får oppgaver som vertskommune for mottaket. Etableringen har medført behov for flere plasser i skole og barnehage, sammen med en betydelig utvidelse av kapasiteten på helsestasjonen. Endringene er i det alt vesentlige finansiert gjennom økte øremerkede tilskudd

fra UDI, og vertskommunetilskudd. Videre erfaringer vil vise om disse midlene er tilstrekkelige til å dekke de faktiske kostnadene aktivitetene medfører. Ny drift i mottaket gir samtidig mange positive ringvirkninger ut over det som kan måles direkte i kroner i kommuneregnskapet, og på sikt vil påvirkningen gjennom økning i folketallet gi tilsvarende vekst i overføringene til kommunen.

Fortsatt betydelig sykefravær:

I etterkant av korona opplever kommunen at sykefraværet i flere av virksomhetsområdene har blitt større. Situasjonen er ikke ulikt det som registreres i nabokommuner og i landet for øvrig. Økt sykefravær gir både praktiske og økonomiske utfordringer ute i tjenestene, og er en ekstra belastning for hele organisasjonen. Administrasjonen, ansatte og tillitsvalgte i fellesskap, og med bedriftshelsetjenesten og NAV som rådgivere, jobber kontinuerlig med tiltak for å håndtere utfordringene. Dette gjelder både i forhold til generelle tiltak og tilpasninger i arbeidshverdagen og i forhold til konkret knyttet til den enkelte ansatte.

1.1 Bevilgningsoversikt drift

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – Driftsregnskap					
Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-117 713	-120 229	-118 629	-109 222
Inntekts- og formuesskatt		-56 406	-51 768	-51 026	-58 510
Eiendomsskatt		-8 789	-8 546	-8 546	-7 781
Andre generelle driftsinntekter		-1 357	-1 080	-1 080	-1 235
Sum generelle driftsinntekter		-184 264	-181 623	-179 281	-176 749
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		166 188	168 845	164 803	160 053
Avskrivninger	5	13 376	11 999	11 999	12 846
Sum netto driftsutgifter		179 565	180 844	176 802	172 899
Brutto driftsresultat		-4 699	-779	-2 479	-3 850
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-2 440	-1 048	-1 048	-1 552
Utbytter		-2 011	-200	-200	-1 691
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		10 785	11 000	11 000	5 723
Avdrag på lån	10	11 672	9 000	9 000	11 333
Netto finansutgifter		18 005	18 752	18 752	13 814
Motpost avskrivninger		-13 376	-11 999	-11 999	-12 846
Netto driftsresultat		-71	5 974	4 274	-2 881
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		15 500	15 500	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14	4 823	0	0	4 663
Bruk av bundne driftsfond	14	-2 893	-100	-100	-6 619
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0	4 837
Bruk av disposisjonsfond	14	-17 360	-21 374	-4 174	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		71	-5 974	-4 274	2 881
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk		0	0	0	0

1.2

Bevilgningsoversikt drift viser 2,7 million mer i generelle driftsinntekter enn budsjett. Inntektene øker i forhold til regnskap 2022 med 7,6 millioner, eller 4,3 %. Selv om skatteinntektene har gått ned siden 2022 er resultatet i 2023 bedre enn budsjett. Forventede rammeinntekter var forutsatt å stige noe mer enn det som ble resultatet, men økt skatteinnegang påvirker også inntektsfordelingen gjennom redusert inntektsutjevning som en del av rammetilskuddet. Eiendomsskatten ligger regnskapsmessig noe over nivået fra 2022, noe som i hovedsak skyldes økning i verdsetting av kraftverk.

Fordelte nettobevilgninger i regnskapet er samlet 1,3 millioner lavere enn bevilgningen i regulert budsjett for året. Samlet ressursbruk er med dette økt med 6,7 millioner fra året før. Økte kostnader skyldes i det alt vesentlige lønns- og prisvekst, og økte behov innen tjenesteproduksjonen. Siden inntektene øker mer enn utgiftene viser regnskapet høyere brutto driftsoverskudd enn for året før. Økningen er noe høyere enn forventet, men kommer godt

med i forhold til økningen i rentekostnad. Større driftsmargin gir muligheter til å nedbetale noe mer gjeld enn det som er minstekravet, og reduserer også behovet for bruk av oppsparte midler fra tidligere år. Dette vises da også i form av reduksjon i midler avsatt på bundne fond.

Finansområdet viser ca. 700 tusen lavere netto utgifter enn budsjettet. Selv om lånegjeld er i ferd med å bli redusert, medfører økt rentesatser at ressursbruken til finans går opp. Økningen i rente gir seg noe utslag i forhold til renteinntektene. Inntekter fra utbytte fra NTE fra 2022, er i liten grad hensyntatt, da hele utbytte avsettes til bundne fond. Bedre resultat enn forventet medfører tilsvarende økning i avdragsinnbetaling. Ønske om rask reduksjon av gjeld er årsaken til at kommunen betaler mer i avdrag enn lovfestet minimum.

Netto driftsresultat er enkelt forklart, brutto driftsresultat fratrukket netto finanskostnader og justert for motpost avskrivninger. Regnskapsåret 2023 avsluttes med netto driftsresultat på 71 tusen kroner, tilsvarende tall for 2022 var 2,88 millioner. Det var i forhold til budsjett forventet et svakt netto driftsresultat og regnskapet er i så måte gledelig.

Netto driftsresultat disponeres etter de nye forskriftene allerede i forbindelse med avleggelse av regnskapet, og resultatet fra driftsregnskap er derfor allerede avsatt. Kommunen har gjennom overskudd på drift fått redusert forventet bruk av disposisjonsfond med om lag fire millioner kroner.

1.3 Nettobevilgningsramme fordelt pr ansvar.

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Regnskap til fordeling pr. ansvar				
	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Tall i 1000 kroner				
Fra bevilgningsoversikt:				
Til fordeling drift	166 188	168 845	164 803	160 053
Netto driftsutgifter pr. ansvar				
1100 Politisk virksomhet	3 166	3 028	2 973	2 708
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	-100	-100	0
1200 Sentraladministrasjon	5 702	6 110	6 055	5 796
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	6
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
1300 Flyktningetjenesten	2 731	2 611	1 773	251
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
2000 Personal og organisasjon	4 959	5 142	8 600	4 805
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
2500 Enhet for samisk språk og kultur	0	0	0	0
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	-248	0	0	-731
2750 Plan og økonomi	15 864	14 520	14 411	13 944
av dette avsetning bundne driftsfond	450	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	-35	0	0	-951
3000 Snåsa skole	21 717	21 169	20 352	21 361
av dette avsetning bundne driftsfond	96	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
3250 Samisk oppvekstenhet	1 747	1 656	1 577	2 043
av dette avsetning bundne driftsfond	1 276	0	0	1 831
av dette bruk av bundne driftsfond	-248	0	0	-40
3500 Snåsa barnehage	12 851	12 540	11 998	11 851
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	-48	0	0	-14
5000 Pleie- og omsorgstjenesten	61 547	59 650	54 874	54 408
av dette avsetning bundne driftsfond	145	0	0	6
av dette bruk av bundne driftsfond	-251	0	0	-1 292
5500 Familiesentralen og NAV	24 561	24 110	23 826	21 156
av dette avsetning bundne driftsfond	617	0	0	667
av dette bruk av bundne driftsfond	-287	0	0	-1 735
6500 Kirka	2 607	2 615	2 508	2 518
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
7000 Utvikling	21 449	23 896	23 258	23 015
av dette avsetning bundne driftsfond	229	0	0	464
av dette bruk av bundne driftsfond	-2 024	0	0	-2 115
8000 Finans	-12 642	-14 176	-11 677	-7 449
av dette avsetning bundne driftsfond	2 011	0	0	1 689
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette avsatt til disposisjonsfond	0	0	0	4 837
av dette bruk av disposisjonsfond	-17 360	-21 374	-4 174	0
av dette overført til investering	15 500	15 500	0	0
SUM fordelt inkl. fondsdisp. og overføringer	166 259	162 871	160 529	162 934
Netto fondsbruk,avsetning og overføringer	71	-5 974	-4 274	2 881
Sum fordeling eskl. fondsbruk og overføring	166 188	168 845	164 803	160 053

Fordelingen over viser slik vi var inne på under omtalen av forrige oppstilling et avvik mellom samlet regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett på 1,3 millioner kroner, noe som gir et mindreforbruk på knappe 0,77 % av regulert budsjett. Totalt sett er et avvik på under 1% godt akseptabelt. To ansvarsområder har overforbruk av noe størrelse. Dette er ansvar 2750 Plan og økonomi og ansvar 5000 Pleie og omsorg. Størst avvik har Plan og økonomi med 1,3 millioner eller knappe 9% av regulert budsjett. For ansvar 5000 har resultatene de siste tre årene vist overforbruk, i om lag samme størrelsesorden som i 2023, altså knappe 2 millioner eller ca. 3% målt opp mot budsjett. Sterk kostnadsvekst knyttet til ressurskrevende brukere, sammen med betydelige økte kostnader til ekstrahjelp og vikarer er årsaken. Det jobbes iherdig i virksomheten for å holde kostnadene nede, men økning i behov har medført at summen på bunnlinja fortsatt ikke er i samsvar med forventningene. For ansvar 2750 Plan og økonomi ligger budsjettsprekken i større vekst i tilskudd til private barnehager og større kostnader til spesialpedagogiske tiltak i skole og barnehage, enn det som var forventet. For private barnehager skyldes endringen at en større andel av barna velger privat, sammen med etterslepet av merkostnader knyttet til korona nå først gir uttelling i tilskudds overføringen. For spesialpedagogiske området er det både i antall tiltak og tiltak med større ressursbehov som gir utslaget.

Skole, barnehage og familiesentralen har mindre overskridelser på mellom tre og fem hundre tusen. For Familiesentralen er mesteparten av merforbruket knyttet til utvidet helsestasjon rettet mot flyktningmottak og for skole og barnehage er merforbruket knyttet til økte lønnskostnader i tjenestene.

For ansvar 7000 viser utviklingen et betydelig mindreforbruk i 2023. Denne utviklingen står i sterk kontrast til situasjonen både i 2021 og 2022. En vesentlig årsak er at tjenesten i forhold til budsjett 2023 fikk en økning budsjetttrammen på 3,2 millioner fra 2022 til 2023. En vesentlig årsak til økningen, gjaldt kompensasjon for den sterke prisveksten, spesielt på energi og anleggstjenester. Situasjon i 2023 er at en snill vinter har gitt både lavere strømpris og samtidig medført reduserte kostnader til både vegvedlikehold og bygningsmessig drift. Kommunen har i tillegg hatt få driftsmessige overraskinger innen VAR-området slik at dette kommer ut i rimelig balanse og disse momentene har da samlet gitt bidraget til nedgang i kostnader samtidig som budsjettet ble justert opp. Samlet mindreforbruk i virksomheten i 2023 blir på nesten 2,5 millioner kroner.

For øvrige ansvarsområde ligger regnskapsførte tett opptil tildelt budsjetttramme og kommenteres derfor ikke ytterligere..

I forhold til regnskap 2022 er det som nevnt tidligere relativt betydelig vekst i samlede netto bevilgninger. Veksten gjenspeiler i stor grad kostnadsveksten i samfunnet, og de uventede kostnadsendringene er knyttet til noen få konkrete områder. Netto vekst på vel 6,1 millioner kroner vil være vanskelig å finansiere over tid, og det må derfor gjøres effektiviseringer slik at veksten kan bli bærekraftig over tid..

2.1 Driftsinntekter

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift Regnskap

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter				
Rammetilskudd	-117 713	-120 229	-118 629	-109 222
Inntekts- og formuesskatt	-56 406	-51 768	-51 026	-58 510
Eiendomsskatt	-8 789	-8 546	-8 546	-7 781
Andre skatteinntekter	-1 357	-1 080	-1 080	-1 235
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-25 322	-22 828	-22 028	-20 903
Overføringer og tilskudd fra andre	-44 842	-32 523	-29 323	-36 450
Brukerbetalinger	-9 485	-7 966	-7 966	-9 027
Salgs- og leieinntekter	-19 305	-17 273	-17 273	-15 997
Sum driftsinntekter	-283 218	-262 213	-255 871	-259 126

Samlede driftsinntekter for 2023 er på knappe 282,2 millioner mot budsjettet 262,2. Av differansen på 21 millioner utgjør overføringer og tilskudd fra andre godt og vel halvparten. En stor del av dette gjelder tilskudd og refusjoner fra instanser som Sametinget og Utlendingsdirektoratet. Slike refusjoner og vil ofte ha tilsvarende utgiftsposter på kostnadssiden i regnskapet, noe som på tjenestenivå gir nettokostnad null. Dette er da også årsaken til at disse kostnaden kan bli noe mangelfullt håndtert rent budsjettmessig. Økningen i disse inntektene fra regnskap 2022 er i stor grad knyttet til økt integreringstilskudd i forbindelse med bosetting av flyktninger. Avvik for posten andre overføringer og tilskudd fra Staten gjelder i det alt vesentlige sykkelønsrefusjoner, statstilskudd til prosjekter innenfor helse- og oppvekst og merverdiavgiftskompensasjon. Posten øker med 4,4 millioner fra regnskap 2023 og ligger samtidig noe over budsjett. Knappe halvparten eller ca. 10,2 millioner er knyttet til sykkelønsrefusjoner og storparten av avviket i forhold til budsjett ligger også her. Dette indikerer relativt forsiktig anslag på disse inntektene i budsjett, og tilsvarende forsiktighet også i forhold til vurderingen av vikarutgifter. Posten viser en økning på 1,3 millioner fra 2023 og bekrefter med dette økning i sykefravær vi har vært inne på tidligere.

Målt mot regnskap 2022 er utviklingen i rammetilskudd en økning på 8,5 millioner, eller ca. 7,7 %. Endringen er noe svakere enn forventet og må også ses i relasjon til overføringen av skatteinntekter der regnskapet viser en nedgang på 2,1 million. Samlet vekst i skatt og rammeoverføringer blir med dette på 5,6 millioner på bare vel 2%. Noe av den svake utviklingen skyldes bortfall av kompensasjon knyttet til pandemibekjempelse, som nå er helt fjernet. Nedgangen i skatteinntekter er også noe mindre enn forventet slik at disse postene samlet sett ligger 2,1 million over det som er budsjettet for året.

Eiendomsskatteinntektene ble langt på veg som forventet. Økningen fra året før skyldes i sin helhet høyere verdsetting av kraftverk.

Andre skatteinntekter består i hovedsak av naturressursskatt og konsesjonsavgift. Her viser naturressursskatten en liten økning.

Utviklingen i regnskapsført brukerbetalinger gir en liten økning i 2023. En stor del av dette gjelder økt inntjening på legekantoret og flere barn i barnehage og SFO.

, og ligger også noe over budsjett. Årsaken til det skyldes justering av priser, relativt stabil etterspørsel i forhold til barnehage, boliger og sykeheims plasser.

2.2 Driftsutgifter

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2023	budsjett 2023	budsjett 2023	Regnskap 2022
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	138 245	135 242	133 692	131 494
Sosiale utgifter	22 405	25 788	25 903	21 271
Kjøp av varer og tjenester	90 556	77 303	70 803	75 105
Overføringer og tilskudd til andre	13 936	11 101	10 994	14 560
Avskrivninger	13 376	11 999	11 999	12 846
Sum driftsutgifter	278 519	261 434	253 392	255 276

Samlede driftsutgifter i regnskapet for 2023 er på 278,5 millioner, som er 17 millioner over regulert budsjett for samme periode. Nivået på dette avviket er relativt identisk med det som var året i forveien og har samme årsaksforhold som momentene som er nevnt i forhold til innteksts vurderingene. At avvik på inntekt er noe større enn avviket på utgift skyldes tilskuddsmidler som ikke i sin helhet er brukt opp i regnskapsåret, men som er videreført i form av avsetning av midler til bundne fond. Aktivitet der finansieringen med eksterne midler, eller i form av prosjekt med inntekter i form av øremerkede tilskudd, er disse i stor grad mangelfullt budsjettert. Denne situasjonen er også en gjenganger, som det tar tid å få tilstrekkelig forståelse for i organisasjonen.

Lønn, inkludert sosiale utgifter, er den største utgiftsposten i kommuneregnskapet. Samlet kostnad for disse to posten er på 160,6 millioner mot budsjettert 161 millioner. Det er således godt samsvar innenfor posten lønn og sosiale utgifter. I forhold til regnskap 2022 er veksten på 8,2 millioner eller 5,4%. Økningen er om lag som forventningen ut fra lønnsoppgjør 2023.

Kostnadene til kjøp av varer og tjenester ligger knappe 13,3 millioner over revidert budsjett og viser samtidig en økning fra 2022. Selv med en betydelig prisvekst på enkelte varer, er økningen på ca. 21 % betydelig mer enn det som vil være normalt å forvente. Betydelige økninger i kostnader knyttet til eksterne leverandører i forbindelse med ressurskrevende brukere og spesialpedagogiske tiltak innen privat skole utgjør en stor del av denne økningen. Samtidig har også en ressursene til en del tjenestesamarbeid økt mer enn prisvekst som følge av endring i kostnadsfordeling mellom kommunene i samarbeidet. DIKO er et eksempel på dette.

Posten overføringer og tilskudd til andre består i stor grad av merverdiavgift, tilskudd til private, økonomisk sosialhjelp og driftstilskudd til menighetsrådet. Avvik målt i forhold til budsjett gjelder i stor grad mangler ved budsjettering av merverdiavgift og et overforbruk på vel 500 tusen på økonomisk sosialhjelp. Økningen i sosialhjelp er samtidig det som forklarer kostnadsveksten fra 2022.

2.3 Brutto driftsresultat

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2023	budsjett 2023	budsjett 2023	Regnskap 2022
Brutto driftsresultat	-4 699	-779	-2 479	-3 850

Driftsinntekter minus driftsutgifter gir brutto driftsresultat. Brutto driftsresultat er for regnskap 2023 et overskudd på 4,7 millioner mot budsjettet ca. 800 tusen. Endringen fra regnskap 2023 er bedring på ca. 850 tusen, noe som medfører at kommunen får anledning til å betale noe mer i avdrag enn fastsatt minsteavdrag.

2.4 Netto finansutgifter

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2023	budsjett 2023	budsjett 2023	Regnskap 2022
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-2 440	-1 048	-1 048	-1 552
Utbytter	-2 011	-200	-200	-1 691
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	10 785	11 000	11 000	5 723
Avdrag på lån	11 672	9 000	9 000	11 333
Netto finansutgifter	18 005	18 752	18 752	13 814

Eksterne finansinntekter fratrukket eksterne finansutgifter gir netto finansutgifter. Netto finansutgifter er for 2028 på 18 million og er da vel 750 tusen lavere enn budsjett. Hovedsaken til dette er noe høyere renteinntekter, litt lavere renteutgifter og utbytte. Ekstra utbytteinntekter er i sin helhet knyttet til eierposten i NTE og er ut fra det avsatt til fond for senere bruk. Kostnadsøkningen fra regnskap 2022 skyldes i økning i renter på eksterne lån, og er om lag som forventet. Noe bedre rentemargin, sammen med bedre balanse i drift medfører at kommunen kan innbetale mer i avdrag enn budsjettet. Minimumsavdrag for 2023 var beregnet til 9 millioner og faktisk innbetaling ligger 2,6 millioner over dette. Situasjonen er noe lik den som var i 2022 og bakgrunnen for dette, er kommunes overordnede målsetting om raskt mulig reduksjon av lånegjeld.

2.5 Netto driftsresultat

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2023	budsjett 2023	budsjett 2023	Regnskap 2022
Motpost avskrivninger	-13 376	-11 999	-11 999	-12 846
Netto driftsresultat	-71	5 974	4 274	-2 881

Brutto driftsresultat korrigert for eksterne finanstransaksjoner og motpost avskrivninger gir netto driftsresultat. Netto driftsresultat i regnskap 2023 er et overskudd på 71 tusen mot et underskudd i regulert budsjett på 5,9 millioner. Resultatet er dermed vel 6 million bedre enn det budsjettet. Målt mot driftsinntektene er overskuddet lavere enn det som er ønskelig, både ut fra egen målsetting og eksterne anbefalinger. Reduserte avdrag kunne ha økt overskuddet med 2,6 millioner, og dermed kommet noe nærmere målsettingene. Kommunen har fortsatt høy gjeld, og anser derfor dette som lite hensiktsmessig, men har samtidig et klart ønske for å få til en bedring i resultatet i tiden som kommer. En stor del av løsningen vil ligge i utviklingen i folketall og stabilisering av kostnadsveksten, og da spesielt i forhold til ressursutviklingen for kjøp av tjenester fra eksterne.

2.6 Disponering og dekning av resultat.

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2023	budsjett 2023	budsjett 2023	Regnskap 2022
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
Overføring til investering	15 500	15 500	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	4 823	0	0	4 663
Bruk av bundne driftsfond	-2 893	-100	-100	-6 619
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	4 837
Bruk av disposisjonsfond	-17 360	-21 374	-4 174	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	71	-5 974	-4 274	2 881

Snåsa kommune har i 2023 brukt av oppsparte midler fra tidligere drift til finansiering av investeringer. Overføringen gjelder kjøp av lokal næringsseidom i form av selskapet AS Gilstad. Regnskapsmessig forbruk av disposisjonsfond ut over dette og som er knyttet til drift er på 1,86 millioner, mot budsjettet 5,8. Bedre resultat enn forventet har dermed bidradd til at beholdningen av oppsparte midler på disposisjonsfond er vel fire millioner høyere enn det som var forventet ut fra budsjett. I forhold til bundne fond er netto avsetning på 1,9 millioner. Årsaken til avsetning er i hovedsak prosjekter med ekstern finansiering først har kommet i gang mot slutten av året. Det er for disse gitt akset aksept på å beholde midlene til bruk i 2024.

3. Investeringsregnskapet.

Bevilgningsoversikt investering viser at det i 2023 er gjort investeringer i varige driftsmidler med 4,3 millioner kroner, samt investert aksjer og andeler med 16,4 millioner kroner. Samlede investeringsutgifter blir med dette på knappe 20,7 millioner kroner. Samlede kostnader er således ca. 2,7 millioner lavere enn regulert budsjett for året. Avviket skyldes hovedsakelig prosjekter som er budsjettet, men fortsatt ikke kommet i gang eller som fortsatt ikke er avsluttet. Investeringsnivået i 2023 var opprinnelig budsjettet noe under et tenkt normalnivå for kommunen, og utestående gjeld ville med dette gå betydelig ned. Endringer i året medførte at samlet ressursbruk ble økte betydelig. Siden denne finansieringen i hovedsak skjedde gjennom overføringer fra drift, ble målsettingen om gjeldsreduksjon fortsatt ivaretatt. Bruk av lån kunne også reduseres siden kommunen mottak vel 3,5 millioner mer i tilskudd til investering enn som var budsjettet. Av dette gjald 3,2 millioner utbetaling av spillemidler til Snåsahallen, og 300 tusen til Ballbingen. Resterende gjelder tilskudd fra Husbanken til oppgradering av utleieboliger.

Det er i 2023 ikke solgt eiendom eller anleggsmidler.

Snåsa kommune har gjennom Husbankens ordning for videre utlån (startskudd) gitt lån til kjøp av bolig med 1,38 millioner. Det er samtidig mottatt 432 tusen fra kommunes lånekunder i avdrag, likelydende beløp er innbetalt til Husbanken som avdrag på gjeld. Kommunen tok ikke opp nye lån i Husbanken i 2023.

3.1 Bevilgningsoversikt investering

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering				
Regnskap				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig Budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler	4 313	6 814	2 760	11 405
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	16 368	16 150	650	584
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	20 681	22 964	3 410	11 989
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	-333	-350	-200	-883
Tilskudd fra andre	-3 816	-300	0	-540
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	-1 031	-6 814	-3 210	-10 606
Sum investeringsinntekter	-5 181	-7 464	-3 410	-12 029
Videreutlån				
Videreutlån	1 376	2 000	2 000	461
Bruk av lån til videreutlån	-1 376	-2 000	-2 000	-461
Avdrag på lån til videreutlån	432	500	500	526
Mottatte avdrag på videreutlån	-432	-500	-500	-486
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	40
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift	-15 500	-15 500	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-15 500	-15 500	0	0
Frømført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)				
Inntekter til fordeling	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	20 681	22 964	3 410	11 989
Sum til fordeling (netto)	20 681	22 964	3 410	11 989

3.2 Bevilgninger fordelt på investeringsprosjekt

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering					
Regnskap til fordeling					
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022	
Fra bevilgningsoversikt:					
Netto investeringer til fordeling:	20 681	22 964	3 410	11 989	
Prosjekt	Fordeling på prosjekt				
7104	Kjøp aksjer, andeler og egenkapital	16 368	16 150	650	584
7437	Kjøp av bil Hovteigen	129	129	0	0
7438	Vaskemaskin sykeheimen	187	145	0	0
7439	Kjøp av biler hjemmetjenesten	1 649	1 500	0	0
7461	Biovarmeanlegg Snåsa skole	0	0	0	61
7488	Tilbygg sykeheim fase 3	33	50	0	131
7496	Forprosjekt kjøkkenløsning Sykeheim	78	164	0	136
7510	Flerbrukshall	0	0	0	1 299
7530	Oppgraderingsplan Snåsa menighetsråd	1	70	0	423
7531	Hovedplan VA og grunnvannsforsyning	72	1 996	1 000	107
7540	IKT - investeringer	480	500	480	605
7561	Avløpsanlegg på Vegset	123	386	0	6 696
7570	Velferdsteknologi	320	414	320	367
7571	Sistene Nordsia vassverk	87	0	0	0
7582	Ballbinge Snåsa skole	33	0	0	1 334
7583	Oppgraderingsplan omsorgsboliger	740	1 000	500	0
7584	Oppgradering/Enøktiltak - kommunale	201	400	400	0
7585	Oppgradering uteområder og lekeplas	0	60	60	0
7600	Oppgradering av tak Snåsa kirke	74	0	0	221
7601	Oppgradering av murverk Snåsa kirke	3	0	0	25
7602	Prosjektering kirketaket	103	0	0	0
	Sum fordelt	20 681	22 964	3 410	11 989

Det desidert største prosjektet i 2023 var kjøpet av AS Gilstad. Dette gir kommunen anledning til å kunne påvirke utviklingen i sentrum, samtidig som det gir muligheter for å videreutvikle egne tjenester i hensiktsmessige lokaler. Overtagelsen vil samtidig gi kommunen mulighet til å kunne tilby statlige etater nødvendige kontorlokaler for at de skal beholde og utvikle sin tilstedeværelse i kommunen. Ut over kjøp av AS Gilstad inneholder posten kjøp av aksjer, andeler og egenkapital pliktig innskudd knyttet til medlemskapet i KLP med 687 tusen kroner. Det andre store prosjektet i 2023 er fornying av bilparken innen hjemmetjenesten den største. Her er relativt kostbare dieseldrevne kjøretøy blitt skiftet ut med elektriske biler, noe som vil gi både miljømessige og økonomiske forbedringer i årene som kommer. Nødvendig oppgradering av kommunale omsorgsboliger er nå også kommet godt i gang. Behovene her er betydelige og prosjektet videreføres utover i økonomiplan. Tilsvarende gjelder også prosjekt knyttet til energiøkonomisering, velferdsteknologi og IKT. Prosjekteringen av tiltakene knyttet til Snåsa kirke er også kommet godt i gang, og det kan være et håp om byggestart i løpet av 2024.

Store kostnadsøkninger har medført at videre arbeid med vannforsyningen på Vestbygda har stått noe på vent. Kostnadsveksten gjennom prosjekteringsperioden er så vidt massiv, og det kan være hensiktsmessig med en statusgjennomgang før vider arbeid igangsettes.

4. Balanseregnskapet

-Eiendeler

§ 5-8. Balanseregnskapet			
Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Faste eiendommer og anlegg		382 894	392 252
Utstyr, maskiner og transportmidler		13 038	12 421
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler (eiendeler)		44 091	27 723
Obligasjoner (eiendeler)		0	0
Utlån		10 309	9 410
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler		363 170	343 487
Sum anleggsmidler		813 502	785 293
Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter		26 663	56 127
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler (omløpsmidler)		0	0
Obligasjoner (omløpsmidler)		0	0
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer		3 689	3 129
Andre kortsiktige fordringer		16 711	16 243
Premieavvik (kortsiktige fordringer)		38 142	25 041
Sum omløpsmidler		85 205	100 540
Sum eiendeler		898 707	885 833

Samlede eiendeler har økt med vel 12,8 millioner kroner fra 31.12.2022. Økningen i anleggsmidler er hovedsakelig knyttet til kommunes pensjonsmidler, samt økt verdi innen aksjer og ag andeler. For varige driftsmidler er statusen en liten nedgang siden avskrivningen er større enn investeringene. Samlet økning i anleggsmidler er på om lag 28,2 millioner kroner.

Omløpsmidler har motsatt utvikling. Spesielt er utviklingen innen likvider, konkret knyttet til bank, bekymringsfull. En stor del av årsaken fremgår også gjennom økningen av premieavviket på pensjon som direkte påvirker likviditeten. Dette forholdet utgjør i 2023 vel 13,1 million, resten av reduksjonen skyldes endringer av fondsmidler. Redusert likviditet gir større utfordringer i form av nødvendig planlegging enn det som har vært situasjonen tidligere.

Hoveddelen av andre fordringer gjelder sykelønnsrefusjoner, momskompensasjon og periodiserte skatteinntekter. Disse postene er relativt stabile sett i forhold til året i forveien.

Som tidligere nevnt er posten premieavvik på pensjon økt betydelig fra 2022 til 2023. Forholdet skyldes inntektsføring i drift som avsettes som kortsiktig fordring i balansen og oppstår i det innbetalt premie på pensjon er høyere enn beregnet pensjonskostnad. Fordringen

skrives så ned gjennom utgiftsføring (amortisering) ut fra gitt regelverk. Snåsa kommune har aldri tidligere hatt så høye avsetninger som nå knyttet til denne posten.

- Egenkapital og gjeld

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital drift			
Disposisjonsfond		-24 133	-41 493
Bundne driftsfond		-14 400	-12 470
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
Egenkapital investering			
Ubundet investeringsfond		-122	-122
Bundne investeringsfond		-209	-209
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
Annen egenkapital			
Kapitalkonto		-209 931	-185 124
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		3 558	3 558
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
Sum egenkapital		-245 236	-235 859
Langsiktig gjeld			
Lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner		-260 316	-267 691
Obligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Pensjonsforpliktelse		-354 292	-341 192
Sum langsiktig gjeld		-614 607	-608 883
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-6 612	-17 527
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-32 251	-23 564
Premieavvik (kortsiktige gjeld)		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-38 863	-41 091
Sum egenkapital og gjeld		-898 707	-885 833

Egenkapital

Samlet egenkapital er ved utgangen av 2023 på 245,2 millioner, som er en økning med 9,4 millioner fra 2022. Disposisjonsfond har som følge av bruk i drifts- og investeringsregnskapet i samme periode blitt redusert med 17,36 millioner, samtidig som bundne fond har vokst med 1,9 millioner. Endringen på kapitalkonto mer enn nøytraliserer reduserte fondsavsetninger slik at samlet egenkapital vokser.

Gjeld

Kommunen har ved utgangen av 2023 en samlet langsiktig gjeld på 608,9 millioner kroner, noe som er en økning fra året før med litt over 5,7 millioner kroner. Hele økningen skyldes økte pensjonsforpliktelser, mens gjeld knyttet til eksterne lån i samme periode er redusert med nesten 7,4 millioner. Godt over halvparten (57,6 %) av langsiktig gjeld er knyttet til kommunes pensjonsforpliktelser, og resten er lånegjeld. Snåsa kommune har en lånegjeld pr 31.12.23 som utgjør kr 123.138 - pr. innbygger (2.114 innbyggere pr 31.12.23). Tilsvarende tall 31.12.2022 var kr 132.454, -.

Kortsiktig gjeld består hovedsakelig av leverandørgjeld (faktura til forfall etter 31.12) og annen kortsiktig gjeld. Annen kortsiktig gjeld består i stor grad av feriepenger, samt skattetrekk og arbeidsgiveravgift for 6. termin. Leverandørgjeld er betydelig redusert sett i relasjon til 2022. En stor del av årsaken er omlegging rutiner for fakturering for tjenestesamarbeid. Dette skjer nå i stor grad gjennom løpende avregning, noe som medfører mindre justeringer ved slutten av året. Betydelig økning innen annen kortsiktig gjeld skyldes periodisering mellom år knyttet påløpte ikke fakturerte kostnader i årsskifte, sammen med økning i avsatte feriepenger for utbetaling i 2024.

§ 5-9. Oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	
<i>Tall i 1000 kroner</i>	Regnskap 2023
Driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	-71
Avsetninger til bundne driftsfond	4 823
Bruk av bundne driftsfond	-2 893
Overføring til investering ihht budsjett	15 500
Avsetninger til disp.fond ihht budsjett	0
Bruk av disp.fond ihht budsjett	-21 374
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	
Årets budsjettavvik (mer-/mindreforbruk før strykninger)	-4 015
Strykning av bruk av disp.fond	4 015
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0
Investeringsregnskapet	
Sum inv.utgifter, inv.inntekter og netto utg videreutlån	16 531
Avsetninger til bundne inv.fond	
Bruk av bundne inv.fond	
Budsjettert bruk av lån	-6 814
Overføring fra drift ihht budsjett	-15 500
Avsetninger til ubundet inv.fond ihht budsjett	
Bruk av ubundet inv.fond ihht budsjett	
Dekning av tidl. års udekket beløp	
Årets budsjettavvik	-5 783
Strykning av bruk av lån	5 783
Udisponert beløp etter styrkninger	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Oversikten viser sammenligningen mellom regnskap og budsjett og det som ville ha vært størrelsen på det tidligere begrepet mindreforbruk. I drift er 4,015 millioner og det er dette

som medfører tilsvarende reduksjon i bruken av disposisjonsfond. For investeringsregnskapet viser oppsettet lavere behov for bruk av lån i investeringsregnskapet enn det budsjettet la opp til med 5,78 millioner. En stor del av dette skyldes at utbetaling av tilskudd til flerbrukshall reduserer behovet for finansiering med lån., samtidig som at det er enkeltprosjekter som ikke er ferdigstilt.

5. Målsetting om bærekraftig kommuneøkonomi og sentrale nøkkeltall for regnskap 2021.

Den nye kommuneloven pålegger kommunene å fastsette egne målsettinger for en bærekraftig kommuneøkonomi over tid. Snåsa kommune videreførte vedtatte måltall fra 2020 til å gjelde hele perioden frem til 2024 og disse er som følger:

- Netto driftsresultat i % av driftsinntekt 1,5%
- Disposisjonsfond i % av driftsinntekter minimum 7%
- Langsiktig gjeld i % av driftsinntekter maksimalt 105%

Måltallene er kan ut fra historikken til Snåsa relativt ambisiøse, men bør på noe sikt være realistisk planperioden sett under ett. Dette gjelder ikke minst måltallet for resultat, siden gjennomsnittet for forrige 5-årsperiode knappe 1 %. Spesielt utfordrende for små kommuner er også ønskene til en stabil gjeld, For Snåsa gjelder nettopp dette for perioden 2019-2021 der betydelige investeringer gir store svingninger fra en nesten ubetydelig normal i 2018 til et ytterpunkt i den andre retningen i 2021. Lavt investeringsnivå i 2022 og 2023 medføre at gjeldsnivået er gradvis på veg ned, men nye behov for investeringer i kirketak og kjøkken på sykeheimen vil bli utfordrende i fremtida.

5.1 Utvikling i totale driftsinntekter og driftskostnader

Stabil utvikling mellom inntekter og utgifter gir mer forutsigbarhet i forhold å ha forutsigbar økonomi over tid.

Det var jevn vekst mellom inntekter og utgifter frem til 2018. Det ble da et betydelig fall i inntektene, samtidig som utgiftene fortsatte å vokse noe som ga et betydelig underskudd. Lave investeringer medførte moderate finanskostnader, og selv om marginene var små medførte justering i utgiftsnivået betydelige resultatforbedring i 2019.

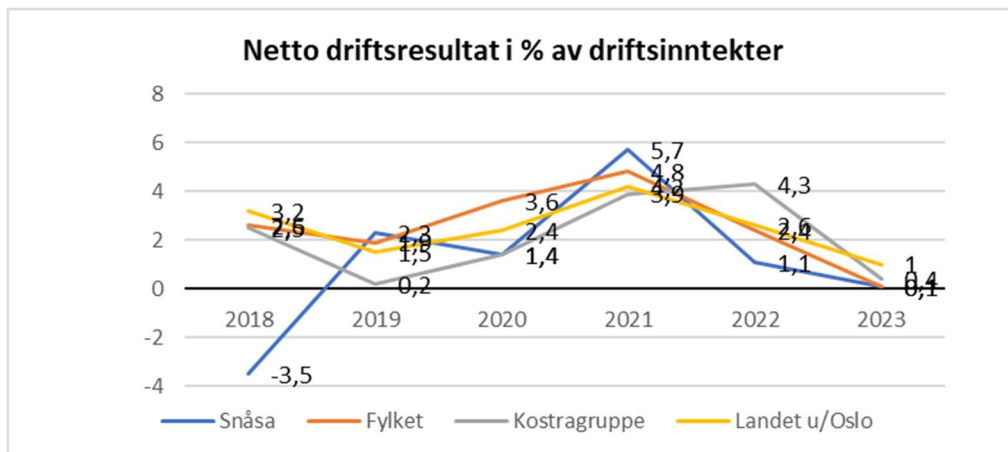
Etter underskudd i 2018 har inntekter og utgifter har i perioden 2019 og 2020 fulgt hverandre tett. Etter en bedring av marginer i for 2021 er situasjonen for 2022 og 2023 fortsatt utfordrende. Med stigende renter er økt driftsoverskudd nødvendig for å kunne betjene lånegjeld uten at driftsnivået må reduseres. Utviklingen viser at selv at det fortsatt er viktig med nøysom drift, og at små marginer fort gir store utfordringer for å håndtere overaskende endringer. Et tydelig eksempel er årets økning i ressursbehov innen pleie og omsorg.

5.2 Driftsresultat i % av driftsinntekt

Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til resultat eksterne finansieringstransaksjoner, dvs. netto renter, netto avdrag og tap/gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler), samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gis resultat effekt. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk.

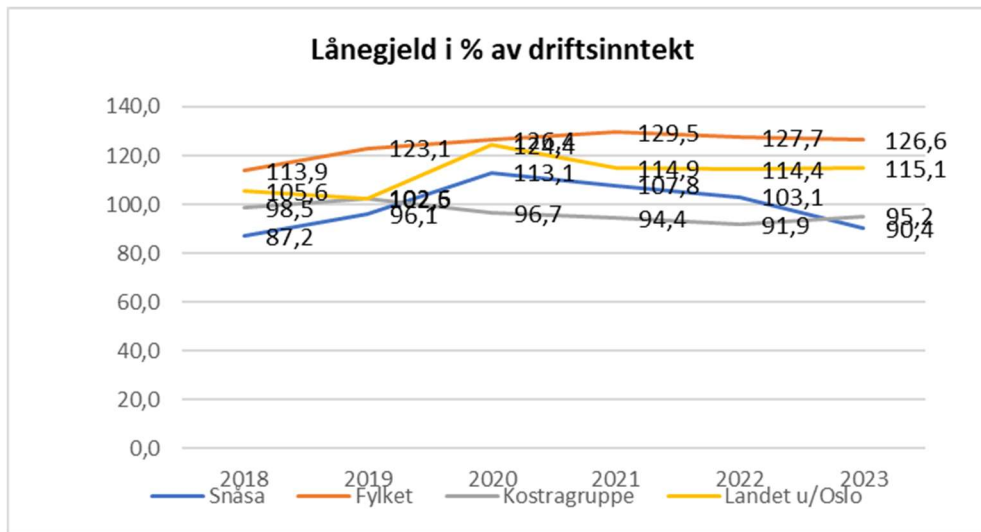
KS sin anbefaling knyttet til driftsresultat er et minimumsnivå på 1,75 prosent for kommuner. Anbefalingene er basert på et prinsipp om formues bevaring for kommunesektoren som helhet, og er i utgangspunktet ikke en anbefaling for enkeltkommuner. I praksis viser det seg at mange kommuner benytter denne gjennomsnittsanbefalingen som et måltall i sin kommunes langsiktige økonomistyring.

Snåsa kommune har i perioden 2018 til 2021 hatt en betydelig vekst i sine driftsoverskudd, men har samtidig hatt store utfordringer knyttet til nedgang i folketallet og økte gjeldsbelastning. Det var derfor forventet at denne utviklingen vil gi utfordringer når rentebanen snudde i 2022. Denne utviklingen er ikke spesiell for Snåsa og resultatene fra KS sin regnskapsundersøkelse for 2023 indikerer et driftsresultat på i underkant 1% i gjennomsnitt for kommunene som deltok. En betydelig andel ca. 44% gir tilbakemelding om netto driftsmessig underskudd

Netto driftsresultat for 2023 viser overskudd på 0,1 %, som er noe over det som var forventet i forhold til budsjett. Resultatet er vesentlig dårligere enn det kommunen oppnådde i 2022, men er samtidig lik snittet for fylket, men noe under KOSTRA gruppen og landet. Resultatet er dårligere enn kommunes langsiktige målsetting på 1,5%.

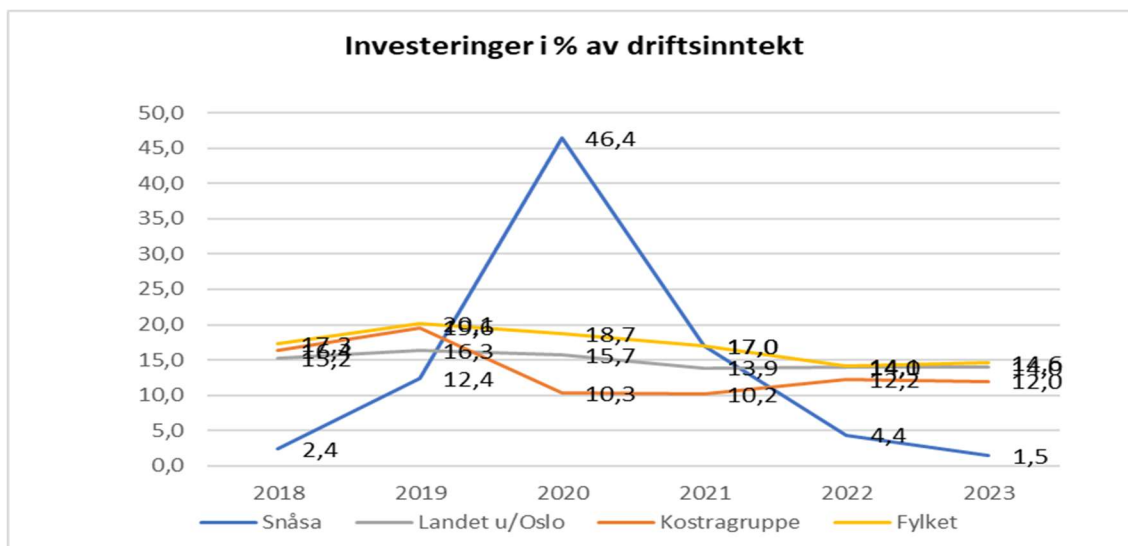
5.3 Utvikling knyttet til gjeld

Totale gjeldsforpliktelser for kommunen har vært jevn, frem til 2018, da kommunen startet på store investeringer i sykeheim og flerbrukshall. Nye store investeringsprosjekter påbegynt i 2019 medførte også at kommunen i 2020 passerte den magiske 100% grensen og samtidig i negativ forstand også passerte måltallet 105% med god margin. Gjennom 2021 har gjeldsbyrden blitt noe redusert til 107,8 prosent, og nøkterne investeringer i 2022 medfører nå at kommunen er nede i 103,1%. Situasjonen er i 2023 at Snåsa nå er nede i 90,4% og ligger nå lavere enn de vi sammenligner oss med. Strenge prioriteringer i forhold til systematiske innbetalinger av avdrag ut over minstekravet har nok medført at driftsresultatene har vært noe lavere enn det som var ønskelig, men resultatet av rask reduksjon av gjeld. Snåsa også ligger godt under måltallet for bærekraftig kommuneøkonomi som er gjeld på maksimalt 105% av kommunes driftsinntekt.

5.3.1 Utvikling i investeringskostnader

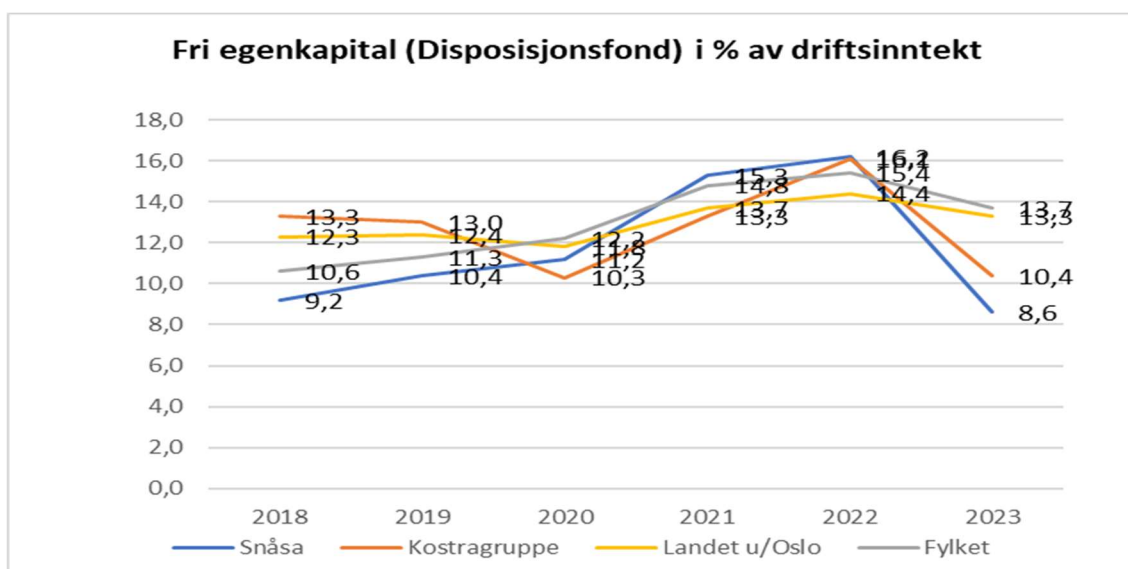
Investeringen til Snåsa kommune var svært lave over flere år, og perioden frem til 2018 har mer hatt prege av nedbygging enn av utvikling. Fellesnevneren for slike perioder er at behovet for nyinvesteringer øke, og at håndteringen av det oppmagasinerte utviklingsbehovet kan bli krevende.

Fortsettelsen etter slike perioder vil naturlig nok være et nivået på investeringer må drastisk ned, og samtidig så lant som mulig holdes lav over en periode uten at historikken fra tidligere gjenskapes på ny. Investingsnivået i 2022 og 2023 utgjør bare en prosentandel av nivået i perioden 2019-2021 og så er spørsmålet hvor lenge dette nivået kan vedvare.

5.4 Disposisjonsfond.

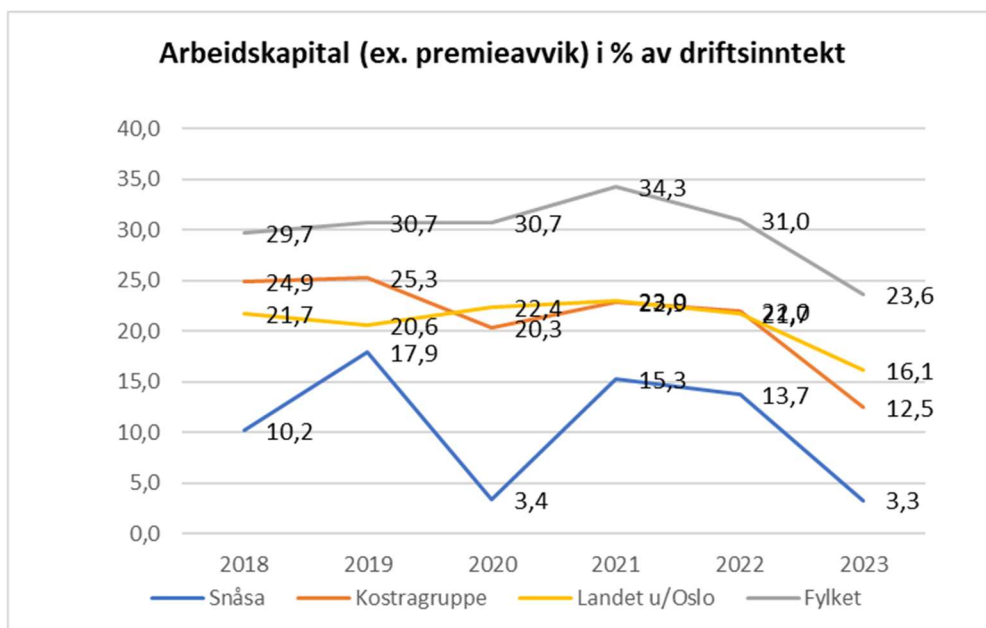
Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Kommunens inntekter skal disponeres slik at det gis gode tjenester til kommunens innbyggere. Å bygge opp store disposisjonsfond og reserver bør derfor ikke være et mål i seg selv. Det er likevel fornuftig å ha oppsparte midler på disposisjonsfond som en økonomisk buffer til framtidige tiltak og for å kunne håndterer uforutsette hendelser på en tilstrekkelig god måte. Høg gjeld og mer rentefølsomhet for finanskostnader kan være en slik usikkerhet. Snåsa kommune hadde pr 31.12.2022 41,5 millioner på disposisjonsfond, dette nivået er gjennom bruk i året redusert til 24,1 millioner ved utgangen av 2023. Disposisjonsfondet utgjør da 8,6 % av driftsinntektene mot 16,2 ved årsskifte 2022.

Snåsa har over tid avsatt midler med tanke på å evne å tåle uforutsette endringer. Bruken i 2023 er delvis knyttet opp mot større utfordringer inne helsesektorene, men den største delen av bruken er knyttet til anskaffelser av varige verdier i form av et næringsbygg i sentrum av kommunen. I sammenligning med kommunegruppen og landet for øvrig, ser vi at 2023 har tæret på beholdningene hos de fleste. Det er da litt betryggende at hoveddelen av bruken i Snåsa ikke har gått til å dekke opp ubalanse i drift, men gått til engangskostnader i form av strategisk investering i varige verdier. Saldo på disposisjonsfond på slutten av året ligger fortsatt over minimumsmålet i kommunes vedtatte måletall, og det vil nå være helt nødvendig å vurdere videre bruk med omhu for å unngå at muligheten til handlingsrom ikke skal falle helt bort.

5.4 Arbeidskapital.

Enkelt forklart er arbeidskapital en måleenhet som sier noe om kommunes disponible likviditet etter at alle bokført kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle bokførte kortsiktige fordringer er krevd inn (omløpsmidler). Nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt. Snåsa kommune har tradisjonelt sett vært en kommune med lav likviditet, men har til nå hverken hatt problemer med å betjene sine betalinger eller vært avhengig av løpende driftskreditt. Dette indikerer at aktivitetsnivået stort sett er jevnt og at inntekter og utgifter påløper relativt jevnt. Lav likviditet i 2018 markerer at kommunen det året gikk med underskudd og måtte bruke av oppsparte midler for å få driften i balanse. Nedgangen i 2020 skjer med bakgrunn i at låneopptak ble utsatt til over nyttår, og at mellomfinansiering av investeringskostnader ble gjort gjennom bruk av overskuddslikviditet i drift (likviditetsreserve). Nivået for 2021 og 2022 betraktes som mer et normalnivå. I 2023 har en sterk økning i innbetalinger til pensjon med dertil tilhørende premieavvik, sammen med høyt forbruk av disposisjonsfond til aksjekjøp svekket arbeidskapitalen. Inntektsført premieavvik og bruk av disposisjonsfond utgjorde samlet i 2023 ca. 34,4 millioner kroner.

1.4

Å målsette et hensiktsmessig måltall for arbeidskapital kan være vanskelig, men høy arbeidskapital kan gi noe større handlingsrom, spesielt på kort sikt. Snåsa kommune har ikke vedtatt egne måltall for denne indikatoren, men en ikke uvanlig målsetting vil være at den over tid ikke bør ligge under 10%. Snåsa kommune har frem til i dag fulgt en forsiktig linje med uttak av premiefond fra KLP og saldoen på dette er pr 31.12.24 på vel 9 millioner. Det kan derfor i løpet av 2024 være nyttig å vurdere et større uttak av disse midlene for å styrke arbeidskapitalen.

Endinger i arbeidskapital vises i egen note til regnskapet.

6. Redegjørelse om måloppnåelse i forhold til kommuneplanens målsettinger.

Snåsa kommune vedtok høsten 2022 kommuneplanen sin samfunnsdel og vil i løpet av våren 2024 også ha arealplanen på plass. Den nye kommuneloven setter søkelys på samordning mellom fastsatte målsettinger i vedtatt kommuneplan og tilhørende budsjett og økonomiplan. Siden den første delen av kommuneplanen først ble vedtatt godt ute i året, har den i stor grad vært retningsgivende for nye tiltak i budsjett- og økonomiplanen. De mest synlige tiltakene er i så måte økt satsning på tilbud til uorganisert ungdom i form av oppretting av stilling som ungdomsarbeider innen Utviklingsenheten og etableringen av distriktssatsingen I lag, der seks kommuner og Trøndelag fylkeskommune samarbeider en koordinert satsning for gitte målsettinger om utvikling av deltagerkommunene.

Ut over disse konkrete tiltakene har Snåsa kommune lagt vekt på målsettingene i den nye samfunnsplanen i forhold utvikling av eksisterende tjenestetilbud. Det er samtidig arbeidet med å få etablert tettere samhandling med frivilligheten, både gjennom tettere samarbeid med Bygdesentralen og gjennom økt samarbeid knyttet til lag og foreninger. Etablering av flyktningmottak på Finsås høsten 2023 og økt bosetting av flyktninger i kommunen har også skapt nye behov der frivilligheten kan gjøre en betydelig forskjell. Snåsa kommune har også i perioden vært pilotkommune innenfor konseptet Samfunns-MOT.

7. Redegjørelse om likestilling og mangfold i kommunen

Arbeidsgiverpolitisk plan har følgende føringer i kap. 3.8:

I Snåsa kommune skal det ikke forekomme diskriminering eller forskjellsbehandling med bakgrunn i kjønn, legning, alder, handikap, religion eller etnisk bakgrunn.

Den best kvalifiserte søkeren skal ansettes i ledige stillinger uten noen form for diskriminering

Begge kjønn skal belønnes ut fra de samme prinsipper, og det skal ikke tolereres lønnsforskjeller som alene kan forklares ut fra kjønnsforskjeller.

Kommunen legger vekt på at begge kjønn er representert i beslutningsprosessene og dermed setter preg på kommunens utvikling. Alle tjenestesteder bør ha både mannlige og kvinnelige arbeidstakere. Det skal være en mest mulig lik fordeling av kjønn i lederstillingene.

I politiske fora og i lederforum er kjønnsbalansen ivaretatt iht. lovens krav. Når det gjelder ansatte, er Snåsa kommune en kvinnedominert arbeidsplass. Barnehage- og helse, pleie og omsorg er sterkt kvinnedominert, mens utvikling er den enheten som er mest mannsdominert. Dette er det normale bildet i kommunal sektor, og det vil ta tid å endre dette gjennom rulling av ansatte.

Likestillings- og diskrimineringsloven trådte i kraft 01.01.18. Den erstatter bl.a. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Vi har ikke hatt saker relatert til likestillings- og diskrimineringsloven i 2022

Kjønnsmessig fordeler ansattmassen seg noenlunde som tidligere med 20 % menn og 80 % kvinner.

Redegjørelse om diskriminering og tilgjengelighet

Kommunens råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (Funksjonshemmedes råd) har som ansvar å ivareta intensjonen i Ot.prp. nr. 44 Om lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven). Rådet skal fremme delaktighet og likestilling i samfunnet for personer med nedsatt funksjonsevne. Rådet har hatt 1 møte i 2022 (fellesmøte med Snåsa Eldreråd.), samt deltatt i arbeidet med kommuneplanen.

Kommunens bygninger og tilhørende uteområder anses tilfredsstillende tilrettelagt for funksjonshemmede. En er ikke kjent med at det har vært klager på dårlig tilgjengelighet eller fremkommelighet 2022. Kommunens ergoterapeut er fast med i alle prosesser hvor en planlegger nybygging / vesentlig ombygging slik at en sikrer kompetanse og tilrettelegging på et tidlig stadium i prosessene.

Redegjørelse om etiske standarder

Kommunelovens § 48, 5. punktum, pålegger å rapportere på gjennomførte eller planlagte tiltak for å sikre virksomhetens etiske standard. I bunn for utøvelse av kommunens virksomhet ligger særlig to dokumenter; Etiske retningslinjer

Snåsa kommune legger vekt på at både politikere og ansatte i kommunen opptrer åpent, redelig og ærlig.

Folkevalgte skal være bevisste på at de er med og danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Folkevalgte er på like fot med ansatte forpliktet til å undertegne taushetserklæring, og å forholde seg til etisk reglement. Dette ble gjennomgått med alle folkevalgte folkevalgtprogrammet høsten 2019. Kommunens etiske retningslinjer er også

distribuert til alle ansatte i kommunen i tillegg til at retningslinjene er lagt ut på kommunens hjemmeside.

Det er utarbeidet egne retningslinjer for kommunens og ansattes bruk av sosiale medier, møteregler, samhandlingsregler og regler knyttet til bruk av e-post, datasikkerhet og et varslingsreglement som også innbefatter etiske standarder.

Rapportering om internkontrollen

Internkontroll brukes for å beskrive det ansvaret og de oppgavene som ligger til rådmannen etter kommuneloven. Hensikten med internkontroll er å sørge for:

- Kvalitet og effektivitet i tjenestene
 - o kostnads- og resultateffektivitet
 - o tilfredse brukere og innbyggere
 - o forbedringsarbeid
- Helhetlig styring og riktig utvikling
 - o utvikling i tråd med vedtatte mål
- Etterlevelse av lover og regler
 - o kvalitet og tilgang på tjenester
 - o hindre myndighetsmisbruk
 - o forebygge uønskede hendelser

Overordnede styringsdokumenter i den sammenheng er:

- Det satt i gang arbeid med å revidere kommunes delegeringsreglement – arbeidet slutføres våren 2024.
- Reglementet omfatter også innkjøpsbestemmelser
- Etisk reglement
- Arbeidsgiverpolitisk reglement
- Reglement for datasikkerhet og personvern
- I forhold til deltagelse i ulike samarbeidsordninger er det også lagt en del fellesstrategier som omhandler blant annet innkjøp. Det jobbes også videre med målsettingene knyttet til miljøregnskap og klimaplan.

Snåsa kommune har også tatt i bruk elektronisk verktøy for avviksrapportering Compilo. Bruken av dette innenfor overordnet internkontroll knyttet til økonomiområdet begynner nå også å komme på plass og vil utvikles videre i 2024.

Revisjonen foretar jevnlige kontroller av kommunes rutiner innenfor økonomiområdet, og har i året foretatt etterlevelsekontroll knyttet til tilvirkning og bruk av kapitalvarer med bakgrunn i merverdiavgiftslovens kapittel 9 med forskrift, kontrollrutiner i forhold til lønnsutbetalinger og sin årlige gjennomgang av rutiner for fakturering og inntektsføring.

Revisjonen satte også i gang et systematisk arbeid med gjennomgang av kommunes overordnede internkontroll innenfor ulike deler av økonomiområdet høsten 2022. Her har kommunen fortsatt betydelige utfordringer, spesielt i forhold til dokumentasjon og

skriftliggjøring. Videre arbeid tar sikete på at gjeldende rutiner også for disse områdene i større grad blir samlet og gjort tilgjengelig i kommunes internkontrollsystem, og at etterlevelse av disse samtidig blir dokumentert på en bedre måte enn det som skjer i dag. Det tas siket på en slutføring av dette arbeidet i løpet av 2024.

Overordnet økonomistyring skjer videre blant annet gjennom ledermøter og rapporteringer til formannskap og kommunestyre. En fullstendig gjennomgang av regnskap og budsjett til kommunestyret skjer etter behov, men minimum tertialvis (tre ganger om året). Rapportering i henhold til finansreglementet skjer med bakgrunn i reglementets bestemmelser, og utføres i hovedsak til samme tid som den øvrige rapporteringen.

Tjenesteproduksjonen måles ut fra oppsatte mål gjennom brukerundersøkelser, måling av kvalitet og omfang av tjenester og sammenligningsdata fra KOSTRA. Kommunen bruker i hovedsak SSB sin statistikkbank som hovedkilde for å referere utvikling i forhold til nøkkeltall innenfor de ulike områdene..

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i 2021. Etterarbeidet med denne har foregått i hele 2022/-23 og det tas sikte på ny gjennomgang i 2024. Elevundersøkelser er gjennomført som vanlig i 2023.

Offentlige tilsyn:

Snåsa kommune hadde i august 2023 tilsyn knyttet til miljørettet helsevern ved badebassenget. Tilsynet ble utført av Steinkjer kommune, og medførte noen mindre pålegg knyttet til rutiner. Påleggene ble lukket raskt ved at oppdaterte rutiner ble oversendt tilsynsmyndigheten.

Det ble utføres årlige branntilsyn ved kommunale bygg fra Brannvesenet Midt IKS- i desember 2022 ble slikt tilsyn utført på Snåsa Herredshus – tilsynet medførte tilbakemelding om fire avvik som ble besvart og lukket i januar 2023.

Ut over dette er det ikke utført egne tilsyn fra Statlige organer i 2023, men Statsforvalteren har i perioden gjennomført tilsyn med Steinkjer kommune knyttet til samarbeidsløsningen for barnevern. Varslet tilsyn i 2023 knyttet til kommunal beredskapsplikt og helseberedskap ble på grunn av kollisjon med kommunevalget utsatt til mars 2024.

Arkivtilsynet kommunen hadde i 2021 er nå avsluttet og alle avvik er lukket høsten 2023.

HMS:

Det er ellers gjennom hele året vært søkelys på systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid. I 2023 har det ut over eget arbeid, vært gjort systematiske tiltak gjennom NAV arbeidslivssenter og kommunes leverandør av bedriftshelsetjenester opp mot avdelinger med de største fraværstallene. En betydelig utfordring i perioden 2022/-23 har vært at oppgraderingen av kommunes personalssystem har gitt store vansker med tanke på å kunne hente ut konsistente fraværstall på en god måte. Dette begynner nå å komme på plass, samtidig som at nye fagsystem også i større grad er med på å forsterke kunnskapsgrunnlaget.

Sykefraværet har i etterkant av pandemiårene vist en betydelig økning. Dette gjelder hele kommunesektoren. Det leges ned mye arbeid både fra organisasjonen, tillitsvalgte og deres organisasjoner, NAV og bedriftshelsetjenesten for å finne tiltak som virker for å redusere fravær.

Sykefravær:

År:	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
%:	8,2	7,5	6,4	6,4	5,0	5,97	6,89	7,65	7,59	9,55	10,36

Det blir arbeidet mer med tallene frem til årsmeldingen legges frem, og det vil i denne fremgå mer rundt detaljer om tiltak som er satt i gang innenfor de ulike enheter for å bedre situasjonen.

Snåsa kommune har Friskgården som bedriftshelsetjenesteleverandør. Alle ansatte er tilsluttet ordningen.

Interkommunalt samarbeid

Når det gjelder interkommunalt samarbeid vises også til omtale i årsmeldingsdelen. Ellers gjengis de viktigste trekkene her.

Det har vært en jevn økning både i antall samarbeidsarenaer og i kostnadsandel av driftsbudsjettet over år.

Utviklingen er ellers tydelig: Snåsa kommune blir stadig mer avhengig av å samarbeide med andre om tjenester på områder vi tidligere hadde mulighet til å utføre i egen regi. Hoveddrivkreftene bak en slik utvikling er at

- de fleste forvaltningsområder er blitt stadig mer kompetansekrevende slik at en ikke lenger klarer seg med generalister i små stillingsandeler for hvert område (poteter)
- kravet til systemer og ressurser er slik at det ikke er realistisk for en liten enkeltkommune å holde god kvalitet (arkivlokaler, IKT, brann- og redning)
- rammefinansieringen av nye oppgaver blir i stadig sterkere grad utmålt etter antall innbyggere. Det vil i praksis si at muligheten til å etablere særkommunale tjenester for små kommuner blir kraftig underfinansiert dersom en skal oppfylle kravet på egen kjøp. Etablering av KAD-senger («akuttsenger»)- som krever egen, tilgjengelig legevaktressurs, og hvor pasientgrunnetilsvaret ca. 8000 innbyggere, er et klart eksempel på dette fra nyere tid, og ett av de nye krav blir knyttet til kommunepsykolog.

Dagens situasjon vedr. interkommunalt samarbeid

Oversikten som ble gitt i eierskapsmeldinga må revideres på grunn av sammenslåinger/nyetableringer mv. Nedenstående oversikt gir en mer oppdatert status også for disse. Oversikten mangler noen rådsorganer hvor ordf. eller andre deltar. Ny kommunelov opphever også adgangen til organisering av kommunesamarbeid etter tidligere kommunelov §27. Det er en overgangsordning ut 2022 for å få ny organisering på plass slik at vi for 2023 får mange endringer i forhold til slik det har vært tidligere.

Virksomhet:	Org. Form	Skriftlige avtaler	Kontakt-punkt	Rapportering
Innherred regionråd	§ 18	Vedtekter	Møteplan	Ordf. / ref.f./saksframl
DIKO	§ 19	Kom. vedtak	Møteplan	Ref.f., budsjett
Inn-Trøndelag barneverntjeneste	§ 28b	Kom. vedtak	Møteplan	Ref.f./HU viktige saker
Næringsfondsnettverk Inn.Tr	Vedtekter	Vedtekter	Adm	Saker går via ASG/PSG
Inn-Trøndelag PPT	§ 28 1-b	AKom. vedtak	Etter behov	Ref. HU
Legevaktsamarbeid	Tjenestekjøp	Avtale	Komsjef	ASG/Budsjettbehandling
Brann Midt IKS	IKS	Selskapsavtale	Ordf.	Ref.f. /budsjettbeh.
Lierne Nasjonalparks. IKS	IKS	Selskapsavtale	Ordf.	Ref f. /budsjettbeh.
Forv.st. for B/S nasj.park	Vedtekter	Vedtekter	Ordf.	Ref.f/budsjettbeh
Forv. utv. Skjækra LVO	Vedtekter	Vedtekter	Ordf.	Ikke forv.ansvar lenger
Innherred anskaffelse	§ 28-1 b	Avtale FK	Kom.dir.	Eget styre/budjett
DMS Inn- Trøndelag	§ 28 1-c	Vertskom. avtale	Ordf./komsjef /kom.dir	Ref HU, budsjettbeh.
Helsesamarbeid Inn-Trøndelag	§ 28 1-b	Ingen særskilte	Komsjef	Ref HU / f.
Samarb. utv.viltforv. NT	Retn.linj	Retningslinjer	Adm	Ingen særskilt
IKA Trøndelag IKS	IKS	Selskapsavtale	Adm/ordf	Ref.f. / budsjettbeh
Veterinærvakt	Avtale	KS/Veterinærforen ingen	Jordbr.sjef	Ingen særskilt
Nord-Trøndelag Krisesenter	IKS	Selskapsavtale	Ordf./komsjef	Ref.f. /HU, budsjett- Behandling
Inn-Trøndelag regnskap & lønn	§ 28-1 b	«	Kom.dir	Ref.f. / budsjettbeh.
KAD-senger («akuttsenger)	§ 28-1 c	«	Ordf./komsjef/kom.dir	Ref HU, budsjettbeh
Renovasjon	Tjenestekjøp	«	Kom.dir	Budsjettbehandl
Kart/Gis	Tjenestekjøp	«	Adm	Ingen særskilt / budsjett
Revisjon Midt-Norge SA	Samvirke-lova §	Avtale	Adm./ordf.	Ref.f./ budsjettbeh
Konsek Trøndelag	IKS	Kom. vedtak	Adm./ordf.	Ref.f/budsjettbehandling
Interkom. Utvalg mot akutt forurensing (IUA/IIUA)	Rådgtjeneste	Avtale	Adm	Opprettet av Fylkes-Mannen

Oversikten er et resultat av en bestilling fra kommunestyret som hadde som siktemål å få oversikt over samarbeidene og å fastslå hvordan de ulike tiltakene skulle rapporteres til politisk nivå ut fra styringsbehov. Saken ble behandlet som sak KOM 14/18 (arkivsak 181365).
Oversikten viser at omfanget av interkommunalt samarbeid er betydelig og økende. Omfanget vil også måtte øke fremover. Dette utfordrer samtidig den politiske styringen av de ulike områdene (noe som er nærmere omtalt i saken).

Pågående rettstvister

Kommunen har pr. 31.12.23 ingen pågående rettstvister.

-----*

ÅRSREGNSKAP 2023

Snåsa Kommune

Snåasen tjielte
Snåsa kommune

INNLEDNING

Dette dokumentet er deler av Snåsa kommunes årsoppgjør for regnskapsåret 2023 og inneholder regnskapstall for 2023 for alle kommunens virksomhetsområder.

Dokumentet vil sammen med årsrapport presentere årsoppgjøret for 2023.

Regnskapet er ført etter regnskapsforskriftene for kommuner av 07.06.2019. Regnskapet er ført i samsvar med god kommunal regnskapsskikk jf Kommuneloven §14-6 samt GKRS sine standarder og forskrifter om KOSTRA. Det betyr i praksis at regnskapet er ført slik at det skal gi tilstrekkelig god informasjon om ressursbruken ved de ulike aktiviteter og virksomheter.

Snåsa, 31.12.2023
22.02.2024

Roy-Bjørne Hemmingsen
Kommunedirektør

Hallvard Brandseth
Leder Inn-Trøndelag Regnskap og Lønn

Obligatoriske oppstillinger / rapporter

Ihht Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – Driftsregnskap					
Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-117 713	-120 229	-118 629	-109 222
Inntekts- og formuesskatt		-56 406	-51 768	-51 026	-58 510
Eiendomsskatt		-8 789	-8 546	-8 546	-7 781
Andre generelle driftsinntekter		-1 357	-1 080	-1 080	-1 235
Sum generelle driftsinntekter		-184 264	-181 623	-179 281	-176 749
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		166 188	168 845	164 803	160 053
Avskrivninger	5	13 376	11 999	11 999	12 846
Sum netto driftsutgifter		179 565	180 844	176 802	172 899
Brutto driftsresultat		-4 699	-779	-2 479	-3 850
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-2 440	-1 048	-1 048	-1 552
Utbytter		-2 011	-200	-200	-1 691
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		10 785	11 000	11 000	5 723
Avdrag på lån	10	11 672	9 000	9 000	11 333
Netto finansutgifter		18 005	18 752	18 752	13 814
Motpost avskrivninger		-13 376	-11 999	-11 999	-12 846
Netto driftsresultat		-71	5 974	4 274	-2 881
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		15 500	15 500	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14	4 823	0	0	4 663
Bruk av bundne driftsfond	14	-2 893	-100	-100	-6 619
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0	4 837
Bruk av disposisjonsfond	14	-17 360	-21 374	-4 174	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		71	-5 974	-4 274	2 881
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk		0	0	0	0

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift,

Regnskap til fordeling pr. ansvar

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig budsjett 2023	Regnskap 2022
Fra bevilgningsoversikt:				
Til fordeling drift	166 188	168 845	164 803	160 053
Netto driftsutgifter pr. ansvar				
1100 Politisk virksomhet	3 166	3 028	2 973	2 708
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	-100	-100	0
1200 Sentraladministrasjon	5 702	6 110	6 055	5 796
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	6
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
1300 Flyktningetjenesten	2 731	2 611	1 773	251
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
2000 Personal og organisasjon	4 959	5 142	8 600	4 805
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
2500 Enhet for samisk språk og kultur	0	0	0	0
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	-248	0	0	-731
2750 Plan og økonomi	15 864	14 520	14 411	13 944
av dette avsetning bundne driftsfond	450	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	-35	0	0	-951
3000 Snåsa skole	21 717	21 169	20 352	21 361
av dette avsetning bundne driftsfond	96	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
3250 Samisk oppvekstenhet	1 747	1 656	1 577	2 043
av dette avsetning bundne driftsfond	1 276	0	0	1 831
av dette bruk av bundne driftsfond	-248	0	0	-40
3500 Snåsa barnehage	12 851	12 540	11 998	11 851
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	-48	0	0	-14
5000 Pleie- og omsorgstjenesten	61 547	59 650	54 874	54 408
av dette avsetning bundne driftsfond	145	0	0	6
av dette bruk av bundne driftsfond	-251	0	0	-1 292
5500 Familiesentralen og NAV	24 561	24 110	23 826	21 156
av dette avsetning bundne driftsfond	617	0	0	667
av dette bruk av bundne driftsfond	-287	0	0	-1 735
6500 Kirka	2 607	2 615	2 508	2 518
av dette avsetning bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
7000 Utvikling	21 449	23 896	23 258	23 015
av dette avsetning bundne driftsfond	229	0	0	464
av dette bruk av bundne driftsfond	-2 024	0	0	-2 115
8000 Finans	-12 642	-14 176	-11 677	-7 449
av dette avsetning bundne driftsfond	2 011	0	0	1 689
av dette bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
av dette avsatt til disposisjonsfond	0	0	0	4 837
av dette bruk av disposisjonsfond	-17 360	-21 374	-4 174	0
av dette overført til investering	15 500	15 500	0	0
SUM fordelt inkl. fondsdisp. og overføringer	166 259	162 871	160 529	162 934
Netto fondsbruk, avsetning og overføringer	71	-5 974	-4 274	2 881
Sum fordeling ekskl. fondsbruk og overføringer	166 188	168 845	164 803	160 053

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – Investeringsregnskap

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2023	Regulert budsjett 2023	Opprinnelig Budsjett 2023	Regnskap 2022
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler	17	4 313	6 814	2 760	11 405
Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6	16 368	16 150	650	584
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		20 681	22 964	3 410	11 989
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift		-333	-350	-200	-883
Tilskudd fra andre		-3 816	-300	0	-540
Salg av varige driftsmidler		0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		-1 031	-6 814	-3 210	-10 606
Sum investeringsinntekter		-5 181	-7 464	-3 410	-12 029
Videreutlån					
Videreutlån		1 376	2 000	2 000	461
Bruk av lån til videreutlån		-1 376	-2 000	-2 000	-461
Avdrag på lån til videreutlån		432	500	500	526
Mottatte avdrag på videreutlån		-432	-500	-500	-486
Netto utgifter videreutlån		0	0	0	40
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift		-15 500	-15 500	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-15 500	-15 500	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)					
		0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk					
		0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)					
Inntekter til fordeling		0	0	0	0
Utgifter til fordeling		20 681	22 964	3 410	11 989
Sum til fordeling (netto)		20 681	22 964	3 410	11 989

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – Investering

Regnskap til fordeling pr prosjekt

Tall i 1000 kroner	R- 2023	RB 2023	B- 2023	R- 2022
Fra bevilgningsoversikt:				
Brutto investeringer til fordeling:	20 681	22 964	3 410	11 989
Prosjektoversikt brutto oversikt jfr forskrift linje 1-4				
7437 Kjøp av bil Hovteigen	129	129	0	0
herav.				
L-1 Investering i varige driftsmidler	129	129	0	-
L-2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3 Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4 Utlån egne midler	0	0	0	0
7438 Vaskemaskin sykeheimen	187	145	-	-
herav.				
L-1 Investering i varige driftsmidler	187	145	0	-
L-2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3 Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4 Utlån egne midler	0	0	0	0
7439 Kjøp av biler hjemmetjenesten	1649	1 500	-	-
herav.				
L-1 Investering i varige driftsmidler	1649	1 500	0	-
L-2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3 Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4 Utlån egne midler	0	0	0	0
7461 Biovarmeanlegg Snåsa skole	0	-	0	61
herav.				
L-1 Investering i varige driftsmidler	0	-	0	61
L-2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3 Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4 Utlån egne midler	0	0	0	0
7488 Tilbygg sykeheim fase 3	33	50	0	131
herav.				
L-1 Investering i varige driftsmidler	33	50	0	131
L-2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3 Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4 Utlån egne midler	0	0	0	0
7496 Forprosjekt kjøkkenløsning Sykeheimen	78	164	-	136
herav.				
L-1 Investering i varige driftsmidler	78	164	-	136
L-2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3 Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4 Utlån egne midler	0	0	0	0
7510 Flerbrukshall	0	0	0	1 299
herav.				
L-1 Investering i varige driftsmidler	-	-	-	1 299
L-2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3 Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4 Utlån egne midler	0	0	0	0

Tall i 1000 kroner		R- 2023	RB 2023	B- 2023	R- 2022
7530	Oppgraderingsplan Snåsa menighetsråd	1	70	-	423
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	1	70	0	423
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7531	Hovedplan VA og grunnvannsforsyning Ve	72	1 996	1 000	107
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	72	1 996	1 000	107
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7540	IKT - investeringer	480	500	480	605
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	480	500	480	605
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7561	Avløpsanlegg på Vegset	123	386	-	6 696
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	123	386	0	6 696
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7570	Velferdsteknologi	320	414	320	367
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	320	414	320	367
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7571	Sisterne Nordsia vassverk	87	-	-	-
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	87	0	0	0
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7582	Ballbinge Snåsa skole	33	-	-	1 334
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	33	0	0	1 334
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7583	Oppgraderingsplan omsorgsboliger	740	1 000	500	-
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	740	1 000	500	0
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0

Tall i 1000 kroner		R- 2023	RB 2023	B- 2023	R- 2022
7584	Oppgradering/Enøktiltak kommunale bygg	201	400	400	-
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	201	400	400	0
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7585	Oppgradering uteområder og lekeplasser	0	60	60	-
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	0	60	60	0
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7600	Oppgradering av tak Snåsa kirke	74	-	-	221
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	74	0	0	221
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7601	Oppgradering av murverk Snåsa kirke	3	-	-	25
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	3	0	0	25
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7602	Prosjektering kirketaket	103	-	-	25
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	103	0	0	0
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7901	Videreformidlingslån	0	-	-	-
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	0	0	0	0
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	0	0	0	0
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
7104	Kjøp aksjer, andeler og egenkapital	16 368	16 150	650	584
	herav.				
L-1	Investering i varige driftsmidler	0	0	0	0
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	16 368	16 150	650	584
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
Oppsummering forskriftsoppstilling linje 1-4					
L-1	Investering i varige driftsmidler	4 313	6 814	2 760	11 405
L-2	Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
L-3	Investering i aksjer og andeler	16 368	16 150	650	584
L-4	Utlån egne midler	0	0	0	0
SUM investeringsutgifter		20 681	22 964	3 410	11 989

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – Driftsregnskap

Tall i 1000 kroner	Noter	Regulert		Opprinnelig	Regnskap 2022
		Regnskap 2023	budsjett 2023	budsjett 2023	
Driftsinntekter					
Rammetilskudd		-117 713	-120 229	-118 629	-109 222
Inntekts- og formuesskatt		-56 406	-51 768	-51 026	-58 510
Eiendomsskatt		-8 789	-8 546	-8 546	-7 781
Andre skatteinntekter		-1 357	-1 080	-1 080	-1 235
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-25 322	-22 828	-22 028	-20 903
Overføringer og tilskudd fra andre		-44 842	-32 523	-29 323	-36 450
Brukerbetalinger		-9 485	-7 966	-7 966	-9 027
Salgs- og leieinntekter		-19 305	-17 273	-17 273	-15 997
Sum driftsinntekter		-283 218	-262 213	-255 871	-259 126
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter		138 245	135 242	133 692	131 494
Sosiale utgifter		22 405	25 788	25 903	21 271
Kjøp av varer og tjenester		90 556	77 303	70 803	75 105
Overføringer og tilskudd til andre		13 936	11 101	10 994	14 560
Avskrivninger	5	13 376	11 999	11 999	12 846
Sum driftsutgifter		278 519	261 434	253 392	255 276
Brutto driftsresultat		-4 699	-779	-2 479	-3 850
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-2 440	-1 048	-1 048	-1 552
Utbytter		-2 011	-200	-200	-1 691
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		10 785	11 000	11 000	5 723
Avdrag på lån	10	11 672	9 000	9 000	11 333
Netto finansutgifter		18 005	18 752	18 752	13 814
Motpost avskrivninger		-13 376	-11 999	-11 999	-12 846
Netto driftsresultat		-71	5 974	4 274	-2 881
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		15 500	15 500	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14	4 823	0	0	4 663
Bruk av bundne driftsfond	14	-2 893	-100	-100	-6 619
Avsetninger til disposisjonsfond		0	0	0	4 837
Bruk av disposisjonsfond	14	-17 360	-21 374	-4 174	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		71	-5 974	-4 274	2 881
Frømført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk		0	0	0	0

§ 5-8. Balanseregnskapet

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	5		
Faste eiendommer og anlegg		382 894	392 252
Utstyr, maskiner og transportmidler		13 038	12 421
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler (eiendeler)	6	44 091	27 723
Obligasjoner (eiendeler)		0	0
Utlån		10 309	9 410
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler	4	363 170	343 487
Sum anleggsmidler		813 502	785 293
Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter		26 663	56 127
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler (omløpsmidler)		0	0
Obligasjoner (omløpsmidler)		0	0
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer		3 689	3 129
Andre kortsiktige fordringer		16 711	16 243
Premieavvik (kortsiktige fordringer)	4	38 142	25 041
Sum omløpsmidler		85 205	100 540
Sum eiendeler		898 707	885 833

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2023	Regnskap 2022
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital drift	14		
Disposisjonsfond		-24 133	-41 493
Bundne driftsfond		-14 400	-12 470
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
Egenkapital investering	14		
Ubundet investeringsfond		-122	-122
Bundne investeringsfond		-209	-209
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
Annen egenkapital			
Kapitalkonto	3	-209 931	-185 124
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	15	3 558	3 558
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
Sum egenkapital		-245 236	-235 859
Langsiktig gjeld			
Lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	-260 316	-267 691
Obligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Pensjonsforpliktelse	4	-354 292	-341 192
Sum langsiktig gjeld		-614 607	-608 883
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-6 612	-17 527
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-32 251	-23 564
Premieavvik (kortsiktige gjeld)		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-38 863	-41 091
Sum egenkapital og gjeld		-898 707	-885 833
MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler		11 036	8 714
Andre memoriakonti		-56	-25
Motkonto for memoriakontiene		-10 980	-8 689
Sum memoriakonti		0	0
Sum balanse		0	0

§ 5-9. Oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

<i>Tall i 1000 kroner</i>	Regnskap 2023
Driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	-71
Avsetninger til bundne driftsfond	4 823
Bruk av bundne driftsfond	-2 893
Overføring til investering ihht budsjett	15 500
Avsetninger til disp.fond ihht budsjett	0
Bruk av disp.fond ihht budsjett	-21 374
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	
Årets budsjettavvik (mer-/mindreforbruk før strykninger)	-4 015
Strykning av bruk av disp.fond	4 015
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0
Investeringsregnskapet	
Sum inv.utgifter, inv.inntekter og netto utg videreutlån	16 531
Avsetninger til bundne inv.fond	
Bruk av bundne inv.fond	
Budsjettert bruk av lån	-6 814
Overføring fra drift ihht budsjett	-15 500
Avsetninger til ubundet inv.fond ihht budsjett	
Bruk av ubundet inv.fond ihht budsjett	
Dekning av tidl. års udekket beløp	
Årets budsjettavvik	-5 783
Strykning av bruk av lån	5 783
Udisponert beløp etter styrkninger	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Noter til regnskapet

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Snåsa kommune har ikke kommunale foretak (KF), lånefond eller er vertskommune for interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekt. Kommunen har dermed ikke regnskap som skal konsolideres.

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)

Politisk organisering:

Kommunestyre, formannskap og to hovedutvalg jf sak KOM 44/19

Administrativ organisering i "3-nivå-modell"

Kommunedirektør, kommunalsjefer og enhetsledere

Oppgaver som løses av andre samarbeidsparter:

Kommunehelse	Steinkjer kommune
Legevakttjeneste	Steinkjer kommune
DMS	Steinkjer kommune
Barneverntjeneste	Steinkjer kommune
PPT	Steinkjer kommune
Kommuneadvokat	Steinkjer kommune
Arkiv	IKA Trøndelag IKS
Revisjon	Revisjon Midt-Norge SA
Kontrollutvalg	KonSek Trøndelag IKS
Økonomi-tjenester	Inderøy kommune
Innkjøp	Inderøy kommune
IKT-tjenester	Oppgavefelleskap - Innherred
Kart / GIS	Grong kommune
Renovasjon	Steinkjer kommune
IIUA	Steinkjer kommune
Brann, feiing	Brannvesenet Midt IKS

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.2023	01.01.2023	Endring
2.1 Omløpsmidler	85 205 048	100 539 874	
2.3 Kortsiktig gjeld	-38 863 097	-41 090 923	
Arbeidskapital	46 341 951	59 448 951	-13 107 000

Drifts- og investeringsregnskapet :	Sum
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter u/avsk	265 142 059
Sum driftsinntekter	-283 217 974
Netto finansutgifter	18 005 298
Netto driftsresultat	-70 617
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	20 680 562
Sum investeringsinntekter	-5 180 562
Netto utgifter videreutlån	0
Netto utgifter i investeringsregnskapet	15 500 000
Endring ubrukte lånemidler (økning -/reduksjon+)	-2 322 383
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	13 107 000

DIFF	0
------	---

Note 2 Ant årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Antall årsverk i kommunen i regnskapsåret var 184

Ytelser til ledende personer	2023	2022
Lønn til kommunedirektør	1 051 100	1 008 200
Godtgjørelse til ordfører	929 000	883 100

Godtgjørelse til revisor	2023	2022
Revisjon Midt-Norge SA	536 000	515 000

Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og attestasjonsoppdrag.

Note 3 Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
		01.01.2023 Balanse	185 124 164
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av anleggsmidler		Aktivering av anleggsmidler	4 019 742
Nedskrivninger anleggsmidler		Oppskrivning anleggsmidler	
Avskrivning av anleggsmidler	12 761 021	Diff anleggsmidler	
Salg av aksjer og andeler		Kjøp av aksjer og andeler	16 368 031
Nedskrivning av aksjer og andeler		Oppskrivning av aksjer og andeler	
Avdrag på utlån	494 219	Utlån	1 375 665
Avskrivning sosial utlån	36 686	Korr saldo lån	53 989
Avskrevet andre utlån		Avdrag lån - inv	432 316
Bruk av midler fra eksterne lån	2 406 617	Avdrag lån - drift	11 672 096
Endring pensjonsforpliktelser	13 099 626	Endring pensjonsmidler	19 682 881
Urealisert kurstap utenlandslån		Urealisert kursgevinst utenlandslån	
31.12.2023 Balanse	209 930 715		
Sum	238 728 884		238 728 884
Differanse			0

Note 4 Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2023	2022
Innestående på fondet 01.01	-12 968 533	-12 930 391
Tilført premiefond i løpet av året	-1 897 545	-5 990 933
Bruk av premiefond i løpet av året	5 838 284	5 953 421
Innestående på premiefond 31.12	-9 027 794	-12 967 903

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavvik tilbakeføres igjen neste år med 1/7 pr år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 pr år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet. For 2023 innebærer dette at regnskapsførte pensjonsutgifter er **kr 17.221.763 lavere** enn faktisk betalte pensjonspremier.

Økonomiske forutsetninger 2023	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %
Forventet pensjonsregulering	1,71 %	
Amorteringstid	7 år	7 år

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	13 275 676	12 872 011
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	12 144 622	10 074 136
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-13 615 874	-11 478 513
Administrasjonskostnader	705 427	630 676
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	12 509 851	12 098 310
Betalt premie i året	29 731 614	18 483 252
Årets premieavvik	17 221 763	6 384 942

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik

	2023		2022	
		Arb.giveravg.		Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	353 956 958	18 051 805	341 192 014	17 400 793
Pensjonsmidler pr. 31.12.	363 169 594	18 521 649	343 486 713	17 517 822
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	-9 212 636	-469 844	-2 294 699	-117 030
Årets premieavvik	17 221 763	878 310	11 929 950	763 517
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	23 524 622	1 516 211	13 075 012	874 440
Sum amortisert premieavvik dette året	-4 756 762	-242 595	-3 557 520	-227 682
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	35 989 623	2 151 926	21 447 442	1 410 275

Estimatavvik	2023		2022	
	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Estimatavvik 01.01	-7 243 169	840 277	13 181 725	13 059 477

Medlemsstatus KLP	01.01.2023	01.01.2022
Antall aktive	302	284
Antall oppsatte	448	452
Antall pensjoner	230	219
Gj.snitts pensjonsgrunnlag, aktive	314156	328.629
Gj.snitts alder, aktive	44,09	44,61
Gj.snitts tjenestetid, aktive	10,72	10,87

Note 5 Anleggsmidler

Tekst	224 Utstyr, maskiner			227 Fast eiendom og anlegg			SUM
	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Tomter	
Inngående balanse 01.01	1 918 204	1 356 264	9 146 826	203 824 563	167 648 475	20 779 263	404 673 595
Tilgang i året investering	479 642	1 964 786	407 163	1 135 325	32 826		4 019 742
Avgang i regnskapsåret							0
Avskrivninger i regnskapsåret	-1 099 557	-194 468	-940 944	-7 700 995	-2 825 057		-12 761 021
Nedskrivninger							0
Utgående balanse 31.12	1 298 289	3 126 582	8 613 045	197 258 893	164 856 244	20 779 263	395 932 316

Note 6 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Ev markedsverdi	Balanseført verdi 31.12.2023	Balanseført verdi 01.01.2023
		0 %			
KLP Egenkapital	221550001			11 141 795	10 504 982
Lierne Nasjonalparksenter	221150002			25 000	25 000
KonSek	221150004			25 000	25 000
NTE HOLDING AS	221200005			15 982 500	15 982 500
REVISJON MIDT-NORGE SA	221200105			30 000	30 000
SAMISK AVIS A/L , SAGAT(4 x 50,	221200201			200	200
A/L FRITIDSSTEDER (2 x 100,-)	221200302			1	1
MILJØ-SERVICE TR.LAG AS (2 x	221200409			2 000	2 000
KOMMUNEKRAFT A/S (1 x 1000,-)	221200414			1 000	1 000
JØRSTAD ELVEEIERLAG AL (23 x	221200415			1 150	1 150
Snåsadagan BA	221200419			3 000	3 000
Krogsgården BA	221200420			1 000	1 000
AL BIBLIOTEKSENTRALEN (2 x	221200501			600	600
A/L SNÅSAHALLEN (10 x 1000,-)	221200502			10 000	10 000
SNÅSA VANNVERK A/L (94 x 750,-)	221200601			37 250	37 250
ØVERBYGDA VASSVERK AL (8 x	221200602			24 000	24 000
BERG VASSLAG A/L (1 x 1000,-)	221200603			1 000	1 000
Snåsavann AS	221200610			20 000	20 000
Reko AS	221200611			1 054 240	1 054 240
Gilstad AS	221200612			15 731 218	0
Sum			0	44 090 954	27 722 923

Note 7 Salg av finansielle anleggsmidler

Snåsa kommune har ikke solgt finansielle anleggsmidler i 2023

Note 8 Tap på utlån og forskutteringer

Kommunen har i regnskapsåret ikke hatt tap på utlån og forskutteringer

Note 9 Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	31.12.2023	01.01.2022	Neste års avdrag	Gj.snittlig løpetid (år)
Gjeldsbrevslån/banklån	247 268 858	254 166 175	9 000 000	12,26
Obligasjonslån	0	0	-	0
Sertifikatlån	0	0	-	0
Husbanklån	13 046 927	13 525 022	500 000	26
Finansielle leieavtaler	0	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	260 315 785	267 691 197	9 500 000	
Herav selvsfinansierende gjeld	14 243 276	15 163 000		
Langsiktig gjeld i særregnskap				
Brann Midt	0	0		
Sum bokført langsiktig gjeld i særregnskap	0	0		
Kommunens samlede eksterne lånegjeld	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2023	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	38 134 151	1,83 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	222 181 634	5,04 %

[Tilbake til forsiden](#)

Balanskont	Benevnning	saldo 31.12.22	saldo 31.12.23
245395442	Husbanken Startlån 2012 14633929	-712 500	-637 500
245395443	Husbanken Startlån 2013 14634580	-1 494 987	-1 443 457
245395444	Husbanken Startlån 2014 14635336	-1 000 000	-966 364
245395445	Husbanken Startlån 2015 14636198	-2 211 547	-2 117 376
245395446	Husbanken Startlån 2016 14637201	-1 163 278	-1 118 912
245395447	Husbanken Startlån 2017 14637855	-1 170 000	-1 110 000
245395448	Husbanken Startlån 2019 14638765	-1 860 000	-1 820 000
245395449	Husbanken Startlån 2021 14639411	-1 912 710	-1 867 801
245395450	Husbanken Startlån 2022 14639753	-2 000 000	-1 965 517
245355907	Kommunalbanken 2006 nr 2060640	-2 952 000	-2 624 000
245355909	Kommunalbanken 2008, 20080419	-4 699 200	-4 272 000
245355910	Kommunalbanken 2009, 20090608	-17 364 960	-15 917 880
245355911	Kommunalbanken 2013, lånenr. 20130773	-7 040 000	-6 600 000
245355912	Kommunalbanken 2013, lånenr. 20130775	-7 284 960	-6 829 650
245355913	Kommunalbanken 2017, 20170178	-22 000 000	-22 000 000
245355914	Kommunalbanken 2012, 20220220	-6 802 991	-6 576 230
245355013	KLP 2010 - 25 år, 8317.50.41942	-1 041 334	-962 742
245355014	KLP 2010 - 25 år, 8317.50.41950	-1 917 110	-1 769 640
245355015	KLP 2011 - 25 år, 8317.52.45181	-20 251 770	-18 805 214
245355016	KLP 2012 - 25 år, 8317.52.84403	-14 180 760	-13 235 376
245355017	KLP 2017 - 8317.55.36607	-7 500 000	-7 500 000
245355018	KLP 2018 - 8317.55.95832	-5 000 000	-5 000 000
245355020	KLP 2020 - 8317.57.10178	-52 592 590	-49 629 626
245355021	KLP 2020 - 8317.57.63212	-28 000 000	-27 000 000
245355022	KLP 2021 - 8317.57.82330	-30 552 000	-29 480 000
245355023	KLP 2021 - 8317.58.24297	-24 986 500	-24 337 500
245355024	KLP 2021 - 8317.58.24297	-	-4 729 000
	Sum lånegjeld 31.12	-267 691 197	-260 315 785

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2023	2022
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	11 672 096	11 333 418
Bergnet minimumsavdrag	8 855 892	8 623 034
Awik	2 816 204	2 710 384

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2023	2022
Mottatte avdrag på startlån	432 316	525 558
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	432 316	525 558
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-	-
Saldo avdragsfond 31.12.	-	-

Note 11 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Garanti-ramme	Garantiansvar per		Utløper dato
		31.12.2023	31.12.2022	
Klp kommunekreditt 8317.50.28199, I-T Brannvesen	kr -	kr 5 700	kr 17 100	2024
Klp kommunekreditt 8317.50.45662, I-T Brannvesen	kr -	kr 18 225	kr 50 225	2024
Klp kommunekreditt 8317.52.80998, I-T Brannvesen		kr 63 999	kr 79 999	2027
Klp kommunekreditt 8317.53.19576, I-T Brannvesen		kr -	kr 4 950	2023
Klp kommunekreditt 8317.53.62927, I-T Brannvesen		kr 11 100	kr 22 200	2024
Sum garantiansvar		kr 99 024	kr 174 474	

Note 12 Andre vesentlige forpliktelser

Snåsa kommune har ingen langsiktige forpliktelser ut over det som fremgår som langsiktig gjeld og garantiforpliktelse i egne note.

Note 13 Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Snåsa kommune har ikke finansielle omløpsmidler

Note 14 Avsetning og bruk av fond

Fond samlet	Beholdning 01.01.2023	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.2023
Disposisjonsfond	41 492 894		-17 359 627		24 133 267
Bundne driftsfond	12 469 634	4 823 221	-2 892 976		14 399 879
Ubundne investeringsfond	121 892				121 892
Bundne investeringsfond	208 570				208 570
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	54 292 990	4 823 221	-20 252 603	0	38 863 608

Note 15 Endringer i regnskapsprinsipp

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

<u>Konto for endring av regnskapsprinsipp</u>	31.12.2023	01.01.2023
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	3 558 005	3 558 005
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0
Sum	3 558 005	3 558 005

Note 16 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner

Snåsa kommune ingen ekstraordinære poster eller transaksjoner av vesentlig karakter i 2023

Note 17 Investeringsprosjekter

Prosjekt	Vedtatt utgiftsramme	Regnskapsført tidligere år	Årets budsjett	Regnskapsført i år	Sum regnskapsført	Gjenstår av utgiftsramme
7537 Bil Hovteigen	129 000	-	129 000	129 000	129 000	-
7538 Vaskemaskin sykeheimen	145 000	-	145 000	186 806	186 806	-41 806
7539 Biler hjemmetjenesten	1 500 000	-	1 500 000	1 648 980	1 648 980	-148 980
7540 IKT Investeringer	500 000	-	500 000	479 642	479 642	20 358
7570 Velferdsteknologi	414 000	-	414 000	320 315	320 315	93 685
7530 Oppgraderingsplan menighetsrå	70 000	-	70 000	182 162	182 162	-112 162
7510 Flerbrukshall	-	-	-	-3 200 000	-	-
7496 Forprosjekt kjøkken	300 000	136 000	164 000	77 974	213 974	86 026
7571 Systerne Nordsia vannverk	1 800 000	1 423 512	-	86 847	1 510 359	289 641
7488 Tilbygg sykeheimen	50 000	-	50 000	32 826	32 826	17 174
7531 Hovedplan VA	1 000 000	-	1 996 000	71 698	71 698	928 302
7561 Avløpsanlegg Vegset	7 055 000	6 696 352	386 000	123 224	6 819 576	235 424
7582 Ballbinge	1 019 500	1 334 072	-300 000	-267 348	1 066 724	-47 224
7583 Oppgradering omsorgsboliger	1 000 000	-	1 000 000	423 687	423 687	576 313
7584 Oppgraderin/enøktiltak kommun	400 000	-	400 000	200 570	200 570	199 430
7104 Kjøp av aksjer og anlegg	16 150 000	-	16 150 000	16 368 031	16 368 031	-218 031
	-	-	-	16 864 414	-	-

Hensyntatt utbetalte tilskudd på 3,8 millioner har Snåsa kommune har investert i anleggsmidler til en samlet kostnad på ca 4,3 millioner i 2023. I tillegg er det investert i aksjer og egenkapital for nesten 16,4 millioner kroner. Hoveddelen av dette gjelder kjøpet av AS Gilstad. De største investeringsprosjektene i året fremgår i tabellen over.

Note 18 Tilskudd/bidrag til finansiering av investeringer

Det er i 2023 mottatt vel 3,8 millioner i tilskudd til finansiering av investeringer - dette gjelder spillemidler til flerbrukshall med 3,2 millioner, samt 300.000 i sluttbetaling til ballbingen. Arbeidet med oppgradering av boliger har fått et tilskudd på 316 tusen fra Husbanken.

Note 19 Selvkostområder

2023	Totalt	Vann	Avløp	Slamtømming	Private planforslag	Bygge- og delesak	Oppmåling
Etterkalkyle selvkost							
Gebyrinntekter	8 009 122	2 194 089	3 892 109	1 425 619	2 536	316 794	177 976
Øvrige driftsinntekter	108 861	9 074	78 323	0	8 504	12 419	540
Driftsinntekter	8 117 983	2 203 163	3 970 432	1 425 619	11 040	329 213	178 516
Direkte driftsutgifter	8 946 204	1 293 062	2 756 763	1 408 411	2 617 644	607 844	262 481
Avskrivningskostnad	1 201 428	207 209	948 841	0	0	45 378	0
Kalkulatorisk rente (4,30 %)	631 645	188 345	426 731	0	0	16 570	0
Indirekte netto driftsutgifter	521 267	79 512	211 001	49 215	73 432	83 475	24 632
Indirekte avskrivningskostnad	488	128	251	12	0	97	0
Indirekte kalkulatorisk rente (4,30 %)	10	3	5	0	0	2	0
Driftskostnader	11 301 043	1 768 258	4 343 592	1 457 638	2 691 075	753 367	287 113
Foreløpig resultat	-3 183 060	434 905	-373 160	-32 019	-2 680 035	-424 154	-108 598
+ Subsidiert	3 212 786	0	0	0	2 680 035	424 154	108 598
Resultat	29 726	434 905	-373 160	-32 019	0	0	0
Selvkostgrad (%)	71,4 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	0,1 %	42,8 %	62,1 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	-857 947	475 196	1 586 829	49 227	-2 606 603	-278 631	-83 966
Selvkostfond 01.01	575 260	0	320 883	254 377	0	0	0
- Bruk av selvkostfond	-352 902	0	-320 883	-32 019	0	0	0
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (4,30 %)	10 240	0	0	10 240	0	0	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	232 599	0	0	232 599	0	0	0
Fremførbart underskudd 01.01	-550 510	-550 510	0	0	0	0	0
+ Inndekning av fremførbart underskudd	434 905	434 905	0	0	0	0	0
- Underskudd til fremføring	-52 277	0	-52 277	0	0	0	0
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (4,30 %)	-8 538	-14 308	5 770	0	0	0	0
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	-176 420	-129 913	-46 507	0	0	0	0
Gebyrinntekter	8 009 122	2 194 089	3 892 109	1 425 619	2 536	316 794	177 976
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering og fond	11 192 182	1 759 184	4 265 269	1 457 638	2 682 571	740 948	286 573
Finansiell dekningsgrad (%)	71,6 %	124,7 %	91,3 %	97,8 %	0,1 %	42,8 %	62,1 %

	Resultat					Balansen	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/frømførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Slam	1 425 619	1 457 638	-32 019	97,8 %	100,0 %	0	232 598
Vann	2 194 089	1 759 184	434 905	124,7 %	100,0 %	0	-46 507
Avløp	3 892 109	4 265 269	-373 160	91,3 %	100,0 %	0	-129 913
Kart og oppmåling	177 976	286 573	-108 597	62,1 %	ingen vedtak	0	0
Plan- og byggesak	319 330	3 423 586	-3 104 256	9,3 %	ingen vedtak	0	0

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond/memoriaføringer.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha frømførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

Feiing ivaretas av Brannvesenet Midt IKS, og renovasjon ivaretas av Steinkjer kommune, og er således med i Steinkjer kommunes regnskap.

Selvkostregnskap feiing og boligtilsyn kommunevis 2023

	Inderøy	Steinkjer	Verdal	Snåsa	Osen	Lierne	Røyrvik	Sum	Beskrivelse
Driftsinntekter									
Gebyrinntekter	1 744 631	5 091 475	3 133 215	664 621	356 047	652 753	225 497	11 868 239	Fakturerte gebyrinntekter
Div. innt./ref./kompensasjoner	70 085	245 414	103 414	29 122	15 668	31 186	10 789	505 678	Fordelt % av fakt. gebyrinntekt
Overført fond fra kommune									
Sum driftsinntekter	1 814 716	5 336 888	3 236 629	693 744	371 715	683 939	236 286	12 373 917	
Driftsutgifter									
Lønn inkl sosiale kostnader(tilsyn)	310 544	1 439 277	1 536 596	375 757	95 400	171 620	41 550	3 970 744	Fordeles kommune
Lønn inkl sosiale kostnader(feiing)	610 369	1 890 990	851 374	423 151	35 342	123 220	36 297	3 970 744	Fordeles kommune
Kjøp av varer/tjenester	553 517	1 597 623	758 502	209 226	162 567	274 055	77 516	3 633 005	Fordeles kommune
Sum driftsutgifter	1 474 430	4 927 890	3 146 471	1 008 134	293 309	568 895	155 363	11 574 493	
Finansutgifter	75 308	231 468	143 357	31 292	16 836	33 510	11 594	543 364	Fordeles ant.piper
Finansinntekter	1 189	3 653	2 263	494	266	529	183	8 576	Fordeles ant.piper
Tidl. Akku.regnskapsmessig res.	513 805	1 132 993	88 837	374 675	241 605	232 450	79 270	2 663 635	Selvkostfond fra 2022
Bruk av fond	266 167	181 184	-50 936	-345 189	61 836	82 063	69 512	264 636	Bruk av bundet driftsfond
Akku.regnskapsmessig res.	779 972	1 314 177	37 901	29 486	303 441	314 513	148 782	2 928 271	Selvkostfond kommunevis 2023
Regnskapsmessig resultat	266 167	181 184	-50 936	-345 189	61 836	82 063	69 512	264 636	

Selvkostberegning 2023 - Renovasjon			
Kostnadsdekning område renovasjon			
Felles renovasjon fordelt på kommunene Steinkjer og Snåsa			
(i tusen kr)	Samlet	Steinkjer	Snåsa
Direkte driftsutgifter	36 875	33 818	3 057
Henførbare indirekte driftsutgifter	1 512	1 387	125
Kalkulatoriske rentekostnader	1 192	1 094	98
Kalkulatoriske avskrivninger	4 317	3 959	358
Andre inntekter	-4 182	-3 927	-255
Renteinntekter, fond	-408	-374	-34
Gebyrgrunnlag	39 306	35 957	3 349
Gebyrinntekter	-40 861	-37 262	-3 598
Årets finansielle resultat	-1 555	-1 305	-249
Dekning av fremført underskudd	0	0	0
Avsetning til selvkostfond	1 555	1 305	249
Bruk av selvkostfond			
Saldo selvkostfond pr. 01.01	-8 915	-8 206	-710
Saldo selvkostfond pr. 31.12	-10 470	-9 511	-959
Underskudd til framføring senere år			
Årets finansielle dekningsgrad i %	104,0	103,6	107,4

Note 20 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

Usikre forpliktelser

Kommunen har ingen usikre forpliktelser.

Betingede eiendeler

Kommunen har ingen betingede eiendeler.

Hendelser etter balansedagen

Kommunen har ikke informasjon om vesentlige hendelser etter balansedagen.

Til kommunestyret

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning for 2023

Kontrollutvalget har i møte 28/05-2024, behandlet kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023. Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr. 70 618.

Kommunedirektøren opplyser i årsberetningen at driftsregnskapet for 2023 ble avsluttet i balanse og at et mindreforbruk ble avsatt til disposisjonsfond. En større sum enn budsjettert ble avsatt i disposisjonsfondet for 2023.

I revisjonsberetning, datert 13.04.24, bekrefter revisor at regnskapet og årsberetningen er avlagt i tråd med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Kontrollutvalget har fått muntlige orienteringer fra kommunedirektøren og fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, de svarte også på spørsmål fra utvalgets medlemmer under behandling av saken.

Kontrollutvalget har vært løpende orientert om revisors arbeid gjennom året og i forbindelse med årsoppgjøret. Kontrollutvalget har ikke blitt kjent med forhold som har betydning for kommunestyrets godkjenning av årsregnskap og årsberetning for 2023.

Kontrollutvalget anbefaler på denne bakgrunnen at kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023 godkjennes.

Kontrollutvalget den 28.05.2024.

Kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Protokoller - viltnemnd

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

28.05.2024

Saknr

10/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/73 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering.

Vedlegg

Protokoll Viltnemda

Møteinnkalling (2)

Saksprotokoll i snåsa kommune - Valg 2023

Kommunelovens Kapittel 11 - saksbehandling i folkevalgte organer

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har bedt kommunedirektøren om en orientering om viltnemda sin protokollføring. Det er naturlig at følgende temaer blir berørt:

- Er det gjennomført møter i viltnemda uten offentlig innkallinger og uten at kommunal sekretær var tilstede?
- Registreres alle møter i viltnemda i det kommunale systemet?
- Hvilke rutiner er knyttet til protokollføring?
- Hvem er leder av kommunens skadefellingslag og hvor fremgår det hvem som i dag er leder, både i form av innkalling, valg og protokollføring?

Orienteringen vil bli gitt i møtet.

Vurdering

Kommunelovens regler for møteavvikling gjelder alle folkevalgte organer. se kommunelovens kap. 11.

Det er viktig at kontrollutvalget får svar på spørsmålene. Det vil bidra til at kontrollutvalgets medlemmer har riktig svar å gi når de får spørsmål om dette.

Møteprotokoll

Utvalg: Viltnemnd
Møtested: Kommunestyresalen - Snåsa Herredshus
Dato: 29.01.2024
Tidspunkt: 19:00 - 21:30

Til stede på møtet:

<i>Funksjon</i>	<i>Navn</i>	<i>Medl.</i>	<i>Møtt for</i>
Medlem	Kåre Johannes Selliås	AP	
Medlem	Trine Hasvang Vaag	SP	
Medlem	Fredrik Berg Holsing	SP	
Medlem	Helmer Belbo	SP	
Leder	Marte Hegge Berg	SP	

Følgende medlemmer møtte ikke:

<i>Funksjon</i>	<i>Navn</i>	<i>Medl.</i>
-----------------	-------------	--------------

Følgende fra administrasjonen møtte:

<i>Navn</i>	<i>Stilling</i>
Bjørn Evjen	Plankonsulent

Saksliste

Sak nr.	Tittel	Arkivsak	Uoff. (Lukket)
OS 1/24	Oppsummering av tilbakemeldingene fra storvaldene	2024/179	
PS 1/24	Evaluere treårsperioden 2021 – 2023		
PS 2/24	Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa	2024/723	
PS 3/24	Innkalling til storvaldene 13. februar	2024/180	
PS 4/24	Minsteareal		

OS 1/24 Oppsummering av tilbakemeldingene fra storvaldene

PS 1/24 Evaluere treårsperioden 2021 – 2023 / Viltnemnds behandling av sak 1/2024 i møte den 29.01.2024:

Gjennomgang av Viltnemndas egevaluering av hjorteviltforvaltningen i Snåsa 2021-2023 ved Fredrik Berg Holsing, kvalitetssjekk og justering av ordlyd med mere.

Egevalueringen ble ferdigstilt og enstemmig vedtatt .

PS 2/24 Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa 2024/723

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak:

Målsetningene vedtas.

Viltnemnds behandling av sak 2/2024 i møte den 29.01.2024:

Kommunale målsetninger for bestandsplanperioden 2024-2026 vedtas.

PS 3/24 Innkalling til storvaldene 13. februar 2024/180

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak:

Tirsdag 13.februar er det dialogmøte storvalda – viltnemnda på **Kommunestyresalen, 2 etg. Herredshuset.**

Agenda for møtet er:

- 1.Tilbakemeldinger fra storvalda m fl, korte trekk v/Marte H. Berg
- 2.Viltnemndas evaluering av hjorteviltforvaltningen i Snåsa siste tre år, v/Helmer Belbo
- 3.Snåsa kommunes målsetninger for hjorteviltforvaltningen de neste tre år, v/Fredrik Berg Holsing
- 4.Evt. spørsmål, dialog og diskusjon, videre prosess og samhandling

Det er ønskelig at hele styret fra hvert storvald møter.

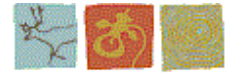
Viltnemnds behandling av sak 3/2024 i møte den 29.01.2024:

Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

PS 4/24 Minsteareal /

Viltnemnds behandling av sak 4/2024 i møte den 29.01.2024:

Reduksjon av minsteareal for elg, hjort og rådyr til 5000 dekar ble enstemmig vedtatt.
Forskriftsendring sendes ut på høring.

Møteinnkalling

Utvalg: Viltnemnd
Møtested: Kommunestyresalen - Snåsa Herredshus
Dato: 29.01.2024
Tidspunkt: 19:00

Medlemmene blir med dette innkalt til møte. Den som har lovlig forfall må melde fra så snart som mulig til leder Marte Hegge Berg, eller til møtesekretær slik at varamedlem kan bli innkalt.

Varamedlemmer møter bare etter nærmere innkalling.

25. apr. 2024

Marte Hegge Berg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Sak nr.	Tittel	Arkivsak	Uoff. (Lukket)
OS 1/24	Oppsummering av tilbakemeldingene fra storvaldene	2024/179	
PS 1/24	Evaluere treårsperioden 2021 – 2023		
PS 2/24	Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa	2024/723	
PS 3/24	Innkalling til storvaldene 13. februar	2024/180	
PS 4/24	Minsteareal		

Arkivkode:

Arkivsaksnr.: 2024/179

Saksbehandler: Bjørnar Pettersen
Moe

Dato: 30.01.2024

Godkjent av:

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Viltnemnd	29.01.2024	1/24

Oppsummering av tilbakemeldingene fra storvaldene

Vedlagte dokumenter:

- 1 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Peter Asle Mona
- 2 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Vestbygda tildelingsområde
- 3 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Vegard Wist
- 4 Innspill til bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Øverbygda Storvald
- 5 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Statsallmenningen
- 6 Innspill til Bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Sørbygda storvald
- 7 Innspill til bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Lina Nøstvold
- 8 Innspill til bestandsplan for elg og hjort 2024 - 2026 - Geir Brede

Ikke vedlagte dokumenter:

Hjemmel for behandling:

Saksopplysninger:

Vedlagte dokumenter sendes ut for gjennomgang.

PS 1/24 Evaluere treårsperioden 2021 – 2023 /

Snåasen tjielte/Snåsa kommune

Arkivkode:
Arkivsaksnr.: 2024/723
Saksbehandler: Bjørn Evjen
Dato: 25.04.2024
Godkjent av:

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Viltnemnd	29.01.2024	2/24

Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa

Vedlagte dokumenter:

- 1 Kommunale-målsetninger-for-bestandsplanperioden-2024-2026

Ikke vedlagte dokumenter:

Hjemmel for behandling:

Hjorteviltforskriftens § 3

Saksopplysninger:

Vurdering:

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak:

Målsetningene vedtas.

Kommunale målsetninger for bestandsplanperioden 2024-2026

Snåsa Kommune v/Viltnefnda

Kommunale mål for hjorteviltforvaltningen i Snåsa

Kommunen ved viltnemda er gitt hjemmel og krav etter Hjorteviltforskriftens § 3 å fastsette mål for utviklingen av bestandene av elg, hjort og rådyr. I dette arbeidet skal opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane hensyntas.

De kommunale målsettingene vedtas for planperioden 2024-2026.

Felles mål for forvaltningen av alle hjorteviltartene er som følger:

- Bestandene av hjortevilt skal forvaltes med et langsiktig perspektiv som ivaretar verdiskapningen, hjorteviltet som matfat og jakta i sin helhet. Samtidig skal man ha bestander av hjortevilt som er genetisk og fysiologisk robuste.
- Skogbruk, jordbruk og andre samfunnsmessige interesser tilknyttet hjorteviltet skal vektlegges i forvaltningen og målsetting.
- Valdene skal levere bestandsplaner som inneholder følgende momenter: Beskrivelse av valdområdet, periode for forvaltningsplanen, utfordringer for valdet, egne målsettinger, virkemidler, avskytingsplan kategorisert etter alder og kjønn i henhold til hjorteviltforskriftens § 15, og reaksjonsbestemmelser.
- En vurdering av status for elgbestand, utvikling i forhold til mål, samt behov for eventuelle tiltak, skal gjøres av storvald og viltnemnd etter hver sesong.
- Status for hjorteviltpopulasjonene skal vurderes og kommunale målsettinger for hjorteviltforvaltningen revideres mot slutten av hver planperiode. Denne prosessen skal senest være ferdigstilt den 1. februar 2027.

Roller i hjorteviltforvaltningen:

Kommunen (v/Viltnemda):

- Fastsette overordnede mål for utvikling av hjorteviltbestandene
- Ivareta andre interesser som jordbruk, skogbruk, naturmangfold, trafikksikkerhet og andre offentlige interesser
- Forskriftsfeste minsteareal
- Godkjenne vald (og eventuelt bestandsplansområder)
- Tildele fellingskvote for hjortevilt
- Behandle søknader om skadefelling av hjortevilt

Grunneier:

- Organisere seg gjennom vald eller bestandsplanområde
- Organisere jakt gjennom jaktfelt/administrere sin enerett til jakt på sine arealer
- Utarbeide bestandsplaner som er i **tråd med de kommunale målsettingene**

Vurderinger fra foregående bestandsplanperiode

Mål elgforvaltning	Viltnemndas vurdering av måloppnåelse
Bærekraftig elgstamme	Det er godt med vinterbeite og tendens til økt kalveproduksjon per ku.
Høste mer på sikt	Uttaket av voksen ku er fortsatt for høyt til at vi kan regne med å høste mer (flere dyr) på sikt.
Sunnere og eldre elgstamme med høyere vekter	Uttaket av voksne dyr er for høyt til at vi kan regne med eldre elgstamme. Høyere vekter er et langsiktig mål som tar lang tid før man ser effekten av. Vektene per aldersklasse har vært stabile siden 2018.
Økt andel større okser	Uttaket av voksne okser er noe redusert, men fortsatt for høy til at vi kan forvente noen markant økning i andelen store okser i populasjonen. Tiltakene i storvaldenes driftsplaner i form av oksefredning til 10. oktober eller fredning av mellomokser blir fulgt opp av et noen av storvaldene. Storvaldene melder om at det observeres flere store okser enn før.
Felles forvaltning	Det har vært en utvikling hvor storvaldene har utviklet mer like forvaltningsplaner enn tidligere. Men noen forskjeller er det fortsatt. Hvis mer likhet mellom storvald er ønskelig kan rettighetshaverne vurdere om de vil gå sammen og danne såkalte bestandsplanområder. Se miljødirektoratets veileder M-478 for beskrivelse.
Andre moment	Når fellingsprosenten blir lav, dvs langt flere dyr er tildelt enn det som blir felt, blir det utfordrende å treffe på ønsket fordeling på kjønn og alder. Det er også verdt å merke seg at hverken viltnemnd eller storvald rår over alle forhold som bestemmer utviklingen i hjorteviltpopulasjonene.

Mål for forvaltning av elg

Overordnede mål for elgforvaltningen i planperioden

1. En bærekraftig elgpopulasjon som er tilpasset beitegrunnet
2. En sunnere og eldre elgstamme med høyere vekter
3. Økt andel av større okser i populasjonen
4. Storvalda anmodes om å i størst mulig grad om en felles forvaltning i 3-årsperioden

Utdypende rundt målsetningene

Mål nr. 1: En bærekraftig elgpopulasjon som er tilpasset beitegrunnet

Elgbestanden skal ikke være større enn beitegrunnet tillater. Velfødde dyr fordrer rikelig med godt beite per dyr. Det antas at vinterbeite er begrensende faktor for elgpopulasjonen, og at beitetrykket på vinterdietten derfor er en god indikator på om populasjonen er tilpasset beitegrunnet.

Målbare parametere: Beitegrad hos bjørk

Mål nr. 2: En sunnere og eldre elgstamme med stabile/høyere vekter

En sunnere elgbestand innebærer en elgbestand med økende vekter, sunn kjønnsbalanse, økt snittalder på produksjonsdyrene, lite sykdom og med bred genetisk sammensetning.

I løpet av bestandsplanperioden har viltnemda en ambisjon om at vi kommer i gang med alders- og reproduksjonskartlegging av felte elgkyr. Dette benyttes for å dokumentere elgbestandens alder, reproduksjonsrate og bedekningstidspunkt¹.

Målbare parametere: Slaktevekter for kalv og ungdyr, sett kalv pr ku, tvillingrate, aldersfordeling hos voksne dyr, kalv-ungdyrprosent

Mål nr. 3: Økt andel av større okser i populasjonen

Eldre okser i en bestand vil kunne føre til tidligere tidspunkt for kalving, og indirekte høyere vekter på kalv. Forskning fra Vega viser også at dersom kjønnsforholdet i en bestand er skeivt vil tidspunkt for kalving forskyves ytterligere². Den samme forskningen viser også at eldre okser gir større andel oksekalv. Trender nasjonalt viser at andelen oksekalver reduseres, noe som gir lavere rekruttering av okser inn i bestanden.

Målbare parametere: Ku-okse forhold, vekt eller gevirstørrelse på felte voksne okser på sikt

Mål nr. 4: Storvalda anmodes om å i størst mulig grad enes om en felles forvaltning i 3-årsperioden

Det er sterkt ønskelig at valdene enes om felles forvaltningsstrategier for å oppnå de kommunale målene. Dette bygger opp under at man i større grad bør tenke forvaltning regionalt, og over større områder. Dette for at vi raskere skal se resultater og en fremgang på målbare parametere.

Utover de 4 målsettingene ses det også på fellingsprosent.

¹ Kvam, Tronstad og Okkenhaug, 2020, Alders- og reproduksjonsundersøkelse av elg felt i Steinkjer kommune 2019, FoU-rapport nr. 63, Nord Universitet.

² Sæther- B. E. mfl. 2003. Effects of altering sex ratio structure on the demography of an isolated moose population. Journal of wildlife management 67: 455-466.

Konkrete mål for elgforvaltningen/målbare parametere for målsettingene

	Gjennomsnitt 2021-2023	Kortsiktige mål (2026)
Beitegrad bjørk	Beitetakst 2023: 15 %	Bør holdes under 30 %
Slaktevekt kalv	Kukalv: 60 kg Oksekalf: 64 kg	Stabilisering/økning av slaktevekter fra 2023 nivå
Slaktevekt ungdyr	Fjorokse: 127 kg Fjorku: 121 kg	Stabilisering/økning av slaktevekter fra 2023 nivå
Sett kalv per ku	0,66	0,75
Tvillingrate (sett kalv pr kalvku)	1,19	1,3
Aldersfordeling	-	Alders og reproduksjonsanalyse planlegges gjennomført.
Ku/okse-forhold	2,63	Snitt for perioden: 1,5 - 2
Kalv-ungdyrprosent	59,72 %	70 % kalv-ungdyr (av felte dyr)
Fellingsprosent	67 %	Det bør etterstrebes en fellingsprosent på over 90 % av tildelt kvote.

Øvrige virkemidler for måloppnåelse

- Det oppfordres til å aktivt skyte små dyr
- Det oppfordres til å se på differensiert tildeling innenfor storvaldene, tilpasset ulikhetene i beitetilgang

Overordnede mål for hjorteforvaltningen i planperioden

1. En sunn hjortestamme med stabile vekter.
2. En populasjon som ikke blir mer tallrik enn den er i dag.

Det er tydelige signaler fra storvaldene om at en videre vekst av hjort ikke er ønsket i noen stor grad.

Det fremgår allikevel at hjort på lik linje med elg skal forvaltes etter hjorteviltforskriftens formålsparagraf;

- Ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold
- Lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene
- Sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser

Overordnede mål for rådyr-forvaltningen i planperioden

En sunn rådyrstamme som det høstes tilstrekkelig av

Rådyr har stått for henholdsvis 32 %, 14 % og 34 % av fallvilt fra elg, hjort og rådyr i perioden 21-23. Rådyr utgjør derfor en vesentlig andel av det kommunale fallviltarbeid, men tilfører ingen inntekter til dette arbeidet. Det anmodes derfor økt høsting av rådyr. Det oppfordres også om at rådyr i henhold til nye rapporteringsrutiner nå innlemmes i hjorteviltregisteret, og at registrering av sett og skutt rådyr gjøres korrekt.

Det fremgår allikevel at rådyr på lik linje med elg og hjort skal forvaltes etter hjorteviltforskriftens formålsparagraf;

- Ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold
- Lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene
- Sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Viltnemnd	29.01.2024	3/24

Innkalling til storvaldene 13. februar

Vedlagte dokumenter:

Ikke vedlagte dokumenter:

Hjemmel for behandling:

Saksopplysninger:

Vurdering:

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak:

Tirsdag 13.februar er det dialogmøte storvalda – viltnemnda på **Kommunestyresalen, 2 etg. Herredshuset.**

Agenda for møtet er:

1. Tilbakemeldinger fra storvalda m fl, korte trekk v/Marte H. Berg
2. Viltnemndas evaluering av hjorteviltforvaltningen i Snåsa siste tre år, v/Helmer Belbo
3. Snåsa kommunes målsetninger for hjorteviltforvaltningen de neste tre år, v/Fredrik Berg Holsing
4. Evt. spørsmål, dialog og diskusjon, videre prosess og samhandling

Det er ønskelig at hele styret fra hvert storvald møter.

PS 4/24 Minsteareal /

Kommunestyres behandling av sak 61/2023 i møte den 02.11.2023:

Ordfører Arnt Einar Bardal fremmet forslag at valgene gjennomføres samlet som avtalevalg. Medlemmene bifalt forslaget.

Valgnemnda foreslo å ta manglende representanter som suppleringsvalg senere, og at dette delegeres til formannskapet.

Votering over valgnemndas forslag til innstilling: Enstemmig vedtatt

Snåsa kommunestyres vedtak:

1. FASTE UTVALG OG KOMITEER

1.1 Hovedutvalg

1.1.1 Hovedutvalg helse, omsorg, velferd og oppvekst:

SOM MEDLEMMER VELGES:

Fra SP, SV, H:

1. Ola Øra, H
2. Isak Strugstad, SV
3. Vigdis Bakken, SP
4. Helmer Belbo, SP
5. Marthe Hegge Berg, SP

Fra AP:

6. Morten Wahlstrøm
7. Natalie Sjaastad

Varamedlemmer for 1 -5.

1. Laila Åsvold, SP
2. Ingrid Vangstad, SP
3. Sissel Bårdsen, SV
4. Geir Inge Klevmo, SP
5. Espen Johannessen, H

Varamedlemmer for 6 – 7.

1. Vanja Aasum
2. Magnus Tølløv Kjøbli

Leder: Morten Wahlstrøm, AP

Nestleder: Vigdis Bakken, SP

1.1.2 Hovedutvalg teknisk, landbruk, miljø, utvikling, næring og kultur:

SOM MEDLEMMER VELGES:

Fra SP, SV, H:

1. Anders Gisle Solheimslid Linga, SP
2. Rannveig Farestveit, SP
3. Stein Ivar Mona, SP
4. Tom Erik Saur, SP
5. Siv Beate Eggen, SV

Fra AP:

6. Tone Våg
7. Ivar Strand

Varamedlemmer for 1-5.

1. Beate Ålmo
2. Per Opheim, SP
3. Ingrid L. MølInvik, SP
4. Lars Gravbrøt, H
5. Lars Johan Omli, SP
6. Fredrik Holsing, SP

Varamedlemmer for 6-7.

1. Harry Svensson
2. Malin Buan-Bjørhusdahl
3. John Ivan Selliaas

Leder: Anders Linga, SP

Nestleder: Tone Våg, AP

1.2 Øvrige faste utvalg og komiteer

1.2.1. Administrasjonsutvalg

Administrasjonsutvalget er et avtalefestet organ etter Hovedavtalen inngått mellom partene i arbeidslivet. Administrasjonsutvalget har i inneværende periode bestått av formannskapet + 2 medlemmer valgt av arbeidstakerorganisasjonene.

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Arnt Einar Bardal
2. Trine Hasvang Vaag
3. Gjermund Eggen
4. Anders Linga
5. Tone Våg
6. Unn Merete Bomo, Delta - arbeidstakerrepresentant.
7. Anne-Rita Riseth, Fagforbundet - arbeidstakerrepresentant.

Leder: Ordfører

Nestleder: Varaordfører

Varamedlemmer for nr. 1-4;

1. Ola Øra
2. Vigdis Bakken
3. Stein Ivar Mona
4. Tom Erik Saur
5. Siv Beate Eggen
6. Rannveig Farestveit

Varamedlem for nr. 5:

1. Morten Wahlstrøm
2. Ivar Strand
3. Vanja Aasum

Varamedlemmer for nr. 6-7: Velges av arbeidstakerorganisasjonene

1. Inga Lill Viem, NFF
2. Jannicke Sandstad, UDF

1.2.2. Adhoc plan- og byggekomité - kirketaket

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Geir Brede
2. Ola Øra
3. Rolf Bratland

Leder: Geir Brede
Nestleder: Rolf Bratland

Varamedlem for SP, SV, H:

1. Siv Beate Eggen

Varamedlem for AP:

1. John Ivan Selliaas

Valgnemnda ser ikke behovet for en fast plan- og byggekomité i denne perioden. En plan- og byggekomité oppnevnes ved behov.

1.2.3. Ungdommens råd.

Vedtekter vedtatt i sak PS 12/23 i hovedutvalg helse, omsorg, velferd og oppvekst 06.09.23

Antall medlemmer:	Velges fra:	Ansvarlig for valg:
4	7. – 10. trinn	Snåsa skole
3	7. – 10. trinn	Snåsa Montessoriskole
2	Fra videregående skoler fra ulike trinn	
1	Samisk representant uavhengig av trinn	
Totalt: 10		

Åarjel-saemiej skuvle kan også stille med 1 rep ved anledning. Representantene velges vekselvis for 1 og 2 år for å sikre kontinuiteten i rådet.

Representanter for 10. trinn velges også for 1. trinn på videregående skole.

Politisk representasjon til ungdommens råd: Malin Buan-Bjørhusdahl

Vararepresentant: Trine Hasvang Vaag

1.2.4. Beredskapsråd.

Kommunal beredskapsplikt er lovfestet. Med virkning fra 1/1- 2010 er kommunen pålagt en rekke oppgaver jfr. Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven):

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Ordføreren
2. Varaordfører
3. Kommunedirektør
4. Enhetsleder utviklingsenheten
5. Politikontakt
6. Områdesjefen for Heimevernet

7. Leder utestab og vaktmestertjeneste
8. Leder i Snåsa Røde Kors Hjelpekorps
9. Trøndelag sivilforsvarskrets
10. Kommunalsjef oppvekst / beredskapskontakt
11. Kommunalsjef helse og omsorg

Leder: Ordfører

Nestleder: Kommunedirektør

2. VALG I MEDHOLD AV SÆRLOVER

2.1. Planutvalg

Utgår. Kommunestyre har i sak K. 30/09 i møte 25/6- 2009 delegert deler av sin myndighet til formannskapet og kommunedirektøren.

2.2. Valgstyre.

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Arnt Einar Bardal
2. Trine Hasvang Vaag
3. Anders Linga
4. Gjermund Eggen
5. Tone Våg
6. Ola Øra

Leder: Ordfører

Nestleder. Varaordfører

Varamedlemmer for nr. 1-3

1. Vigdis Bakken
2. Stein Ivar Mona
3. Tom Erik Saur
4. Rannveig Farestveit

5. Fredrik Berg Holsing

Varamedlemmer for nr. 4

1. Siv Beate Eggen
2. Rolf Sturla Velde
3. Isak Strugstad

Varamedlemmer for nr. 5:

1. Morten Wahlstrøm
2. Ivar Strand
3. Vanja Aasum

4. Magnus Tølløv Kjøbli

Varamedlemmer for nr. 6:

1. Bengt Mattias Jåma
2. Lars Olav Gravbrøt
3. Bjørn Arnold Aasum

2.3. Eldreråd.- ønske om samisk representant

MEDLEMMER:

- 1.
2. Stig Fossli
3. Grete Dunfjell
4. Gerd Tomasli
5. Siv Østborg

Varamedlemmer i rekkefølge:

1. Elinor Gifstad
2. Sigbjørn Vaag

LEDER: Rådet konstituerer seg selv

NESTLEDER:

2.4. Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Lovpålagt organ hjemmlet i kommunelovens § 5-12, 1. ledd.

Rådet har i inneværende periode bestått av 3 medlemmer fra berørte organisasjoner og 2 politisk oppnevnte med vararepresentanter i rekkefølge.

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Tommy Borg
2. Tove Kjøbli Skaget
- 3.
4. Marti Opland
- 5.

Leder: Rådet konstituerer seg selv

Nestleder:

VARAMEDLEMMER I REKKEFØLGE:

1. Ingunn Bruvoll
2. Marte Aftret
3. Sonja Åsvold

2.5. Sakkyndig takstnemnd for eiendomsskatt.

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Oddbjørn Tvestad
2. John Kåre Knutsen
3. Inger P. H. Seem

Leder: Inger P.H. Seem

Nestleder: John Kåre Knutsen

Varamedlemmer i rekkefølge:

1. Kjell Fjerstad
2. Magnus Søråa Vallipuram-Graven
3. Helena Gravbrøt

2.6. Overtakstnemnd / Sakkyndig klagenemnd for eiendomsskatt

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Jan Heistad

2. Toril Velde
3. Malin Buan-Bjørhusdahl

Leder: Toril Velde
Nestleder: Jan Heistad

VARAMEDLEMMER I REKKEFØLGE:

1. Møyfrid Skavlan
2. Elisabeth Hongseth Hjelde
3. Bente Hojem Dahl

2.7. Viltnemnd (Nemnda skal også være innlandsfiskenemnd)

SOM MEDLEMMER VELGES:

Fra SP, SV, H:

1. Trine Hasvang Vaag
2. Fredrik Berg Holsing, Sp
3. Marte Hegge Berg, SP
4. Helmer Belbo

Fra AP:

4. Kåre Selliås, AP

Leder: Marte Hegge Berg, SP

Nestleder: Trine Hasvang Vaag

Varamedlemmer for nr. 1-4:

1. Ola Kristian Johansen, SV
2. Nils Kristian Gjefsjø, H
3. Ranveig Jørstad Kristensen, SP

Varamedlem for nr. 5:

1. Bjørn Inge Ånonli
2. Tone Våg

2.9. Fjellstyre

SOM MEDLEMMER VELGES:

Fra SP, SV, H:

1. Lars Erik Almo
2. Per Opheim
3. Bengt Mattias Jåma
4. Laila Åsvold

Fra AP:

4. Vanja Aasum

Leder: Lars Erik Almo

Nestleder: Laila Åsvold

Personlige varamedlemmer for nr.:

1. Lars Olav Gravbrøt
2. Siv Beate Eggen
3. Mathis Hætta
4. Helmer Belbo
5. Magnus Tølløv Kjøbli

2.10. Forliksråd

Utsettes til høsten 24

Funksjonsperiode 1/1- 2021 – 31/12- 2024.

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Marte Aftret
2. Møyfrid Skavlan
3. Kjell Fjerstad

Leder: Møyfrid Skavlan

Nestleder: Marte Aftret

Varamedlemmer i rekkefølge:

1. Mari Wang Riseth
2. Brit Formo
3. Hallvard Smestad

2.11. Utvalg av møtefullmektiger til forliksråd

Som faste møtefullmektiger for forliksrådet i Snåsa for kommunestyreperioden 2023 – 2027 oppnevnes:

1. Bente Hojem Dahl
2. Jon Martin Seem
3. Nils Erik Fossum

3. UTVALG KNYTTET TIL HELSE, OMSORG, OPPVEKST, KULTUR OG NÆRING

3.1. Utvalg knyttet til skoler, barnehager og kultur.

Valgene 3.1.1. – 3.1.7. skal foretas av hovedutvalg for helse, omsorg, velferd og oppvekst.

3.1.1. Samarbeidsutvalg Snåsa skole

MEDLEMMER OPPNEVNT AV KOMMUNEN:

- 1.

Vararepresentant:

- 1.

3.1.2. Samarbeidsutvalg Årjel-saemiej skulve

MEDLEMMER OPPNEVNT AV KOMMUNEN:

- 1.

Vararepresentant:

- 1.

3.1.3. Tilsynsrådet sameinternatet

MEDLEMMER OPPNEVNT AV KOMMUNEN:

- 1.

Vararepresentant:

1.

3.1.4. Styre og skolemiljøutvalg for Snåsa Montessoriskole

MEDLEMMER OPPNEVNT AV KOMMUNEN:

1.

Vararepresentant:

1.

3.1.5. Samarbeidsutvalget for Snåsa kulturskole.

MEDLEMMER OPPNEVNT AV KOMMUNEN:

1.

Vararepresentant:

1.

3.1.6. Samarbeidsutvalg for Snåsa barnehage.

MEDLEMMER OPPNEVNT AV KOMMUNEN:

1.

Vararepresentant:

1.

3.1.7. Tverrfaglig forum for ungdomstiltak

Som politisk representasjon til tverrfaglig forum for ungdomstiltak velges:

1.

2.

3.2. Utvalg knyttet til helse og omsorg

3.2.1. Klientutvalg

Hovedutvalg for oppvekst helse og omsorg fungerer som klientutvalg.

3.2.2. Transportutvalg for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

1 medlem oppnevnes politisk. – leder råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

2 medlemmer oppnevnes av kommunedirektør.

3.3. Utvalg knyttet til næring

3.3.1. Styre for Snåsa næringsfond, BU- fond og kraftfond

Legges til hovedutvalg for teknisk, landbruk, miljø, utvikling, næring og kultur.

3.3.2. Snåsa næringsråd

Formannskap + representant fra hovedutvalg teknisk, landbruk, miljø, utvikling, næring og kultur + nærings sjefen utgjør kommunens representanter. I tillegg oppnevner Snåsa næringsforum inntil 5 representanter fra næringslivet.

3.4. Utvalg knyttet til naturforvaltning og teknisk.

3.4.1. Motorferdselsutvalg

Legges til hovedutvalg for teknisk, landbruk, miljø, utvikling, næring og kultur.

3.4.2. Styre for kommuneskogene

Legges hovedutvalg for teknisk, landbruk, miljø, utvikling, næring og kultur.

3.5. Utvalg knyttet til kultur

3.5.1. Styret for Snåsa bygdamuseum

MEDLEMMER:

1. Elisabeth Hongseth Hjelde
2. Peter Finsås
3. Isak Strugstad
4. Truls Eggen
5. Ingrid Lysberg Mølnevik

Leder: Styret konstituerer seg selv

Nestleder:

Varamedlem:

1. Norild Seem

4. INTERKOMMUNALE NEMNDER, STYRER OG RÅD

4.1 Innherred regionråd

SOM MEDLEMMER VELGES:

Ordfører

Varaordfører

Leder for mindretallet

4.2. Representantskapet for Revisjon Midt- Norge SA og Konsek Trøndelag IKS

SOM MEDLEM VELGES: Ordfører

PERSONLIG VARAMEDLEM: Varaordfører

4.3. Blåfjella – Skjækerfjella nasjonalparkstyre

Følgende representanter foreslås: Ordfører og Trine Hasvang Vaag.

4.4. Representantskapet DIKO

SOM MEDLEM VELGES: 1. Ordfører
2. Varaordfører
3. Leder for mindretallet

Personlige varamedlemmer for nr.: 1. Trine Hasvang Vaag
2. Ola Øra
3. Morten Wahlstrøm

4.5. Representantskapet Brannvesenet Midt IKS

SOM MEDLEM VELGES: Ordfører
PERSONLIG VARAMEDLEM: Varaordfører

4.6. Representantskapet Lierne Nasjonalparksenter IKS

SOM MEDLEM VELGES: Ordfører
PERSONLIG VARAMEDLEM: Varaordfører

4.7. Folkevalgt nemnd for Distriktsmedisinsk Senter Inn- Trøndelag

SOM MEDLEMMER VELGES:
1. Ordfører
2. Leder utvalg helse, omsorg, velferd, oppvekst

PERSONLIGE VARAMEDLEMMER:
1. Anders Linga
2. Nestleder utvalg helse, omsorg, velferd, oppvekst

4.8. Kontaktutvalget for Distriktsmedisinsk Senter Inn- Trøndelag

Oppnevnes av kommunedirektør

MEDLEMMER:
1.
2.

4.9. Felles klagenemnd for Distriktsmedisinsk Senter Inn-Trøndelag

SOM MEDLEMMER VELGES:
1. Trine Hasvang Vaag

Varamedlem:
1. Tone Våg

4.10. Representantskapet for Nord- Trøndelag Kriesesenter IKS

Som representant velges: Varaordfører

Som vararepresentanter velges:
1. Ordfører
2. Tone Våg

3. Vigdis Bakken
4. Isak Strugstad
5. Marthe Selliaas

4.11. Eiermøte NTE

Som representanter velges:

1. Ordfører
2. Kommunedirektør
3. Leder for mindretallet.

5. ANDRE ORGANER SOM KOMMUNEN MEDVIRKER I

5.1 Kirkelig fellesråd

SOM MEDLEMMER VELGES: Trine Hasvang Vaag

VARAMEDLEM: Anders Linga

5.2. Styret for Karin og Torbjørn Jørstads gavebrev

Sammensetning: Ordfører (leder)- velges av formannskapet for valgperioden, 1 medlem fra kulturskolen, 1 medlem fra aktiv musikkforening.

SOM MEDLEMMER VELGES: Ordfører

Leder: Ordfører

5.3. Styret for sammenslåtte legat

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Ordfører
2. Leder i utvalg helse og oppvekst
3. Pleie- og omsorgsleder

5.4. Styret for Signe og Kåre Thoressons legat

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Ordfører
2. Politikontakt
3. Sokneprest

5.5. Styret for Snåsa barne- og ungdomsfond

SOM MEDLEMMER VELGES:

Varaordfører

Ordfører

Leder i ungdommens råd

Leder: Ordfører

5.6. Styret for Breide samfunnshus

SOM MEDLEMMER VELGES:

1. Geir Inge Klevmo
2. Ingeborg Kvernberg Brede

VARAMEDLEMMER:

1. Trine Hasvang Vaag
2. Ivar Strand

5.7. Årsmøte/representantskapet for Bergkollen

SOM MEDLEMMER VELGES: Anders Linga

VARAMEDLEM: Lars Johan Omli

5.8. Snåsafondet

SOM MEDLEMMER VELGES:

Ordfører

Leder for mindretallet

Varaordfører

SOM VARAMEDLEMMER VELGES

1. Ola Øra
2. Morten Wahlstrøm

5.9. Fiskefondet for Bangsjøene

SOM MEDLEM VELGES: Daglig leder Snåsa fjellstyre

VARAMEDLEM: Leder viltnemnda

5.10. Vegforeningen Kjøbli - Grønningen

SOM MEDLEM VELGES : Erik Belbo

VARAMEDLEM: Jostein Dahl

5.11. Vegforeningen Lurudalsvegen

SOM MEDLEM VELGES : Ole Morten Eggen

VARAMEDLEM: Harald Kavli

5.12. Megardsnemnda

SOM MEDLEM VELGES: Vanja Aasum

VARAMEDLEM: Ingrid L. Mølnvik

5.13. Representant til oppnevningssutvalget for konfliktrådsmedglere.

REPRESENTANT : Ordfører

VARAREPRESENTANT: Varaordfører

5.14. Juryrepresentant Dag Seljelids minnepokal

REPRESENTANT : Leder i hovedutvalg for teknisk, landbruk, miljø, utvikling, næring og kultur velges.

5.15. Styrerepresentant til Snåsa Bygdasentral

REPRESENTANT : Varaordfører

VARAREPRESENTANT: Tone Våg

5.16. Utmarkskommunenes sammenslutning

REPRESENTANT : Ordfører

VARAREPRESENTANT: Varaordfører

5.17. Landssamanslutninga av Vassdragkommunar

REPRESENTANT : Varaordfører

VARAREPRESENTANT: Ordfører

5.18 VRU – vannregionutvalget

Representant; Ordfører

Vararepresentant: Varaordfører.

5.19 Ika Trøndelag (Interkommunalt arkiv Trøndelag)

Representant: Varaordfører

Vararepresentant: Ordfører.

Det delegeres til formannskap å gjennomføre suppleringsvalg der det mangler navn i valgnemndas innstilling

Kapittel 11. Saksbehandling i folkevalgte organer

§ 11-1. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for kommunale og fylkeskommunale folkevalgte organer og andre kommunale organer hvis ikke annet er bestemt i lov.

For styret i et kommunalt eller fylkeskommunalt foretak gjelder bare § 11-3 andre og tredje ledd, § 11-4 til § 11-7, § 11-10 og § 11-11.

§ 11-2. Møte

Folkevalgte organer skal behandle saker og treffe vedtak i møter.

Møter i folkevalgte organer skal holdes hvis ett av følgende vilkår er oppfylt:

- a. Organet selv, kommunestyret eller fylkestinget vedtar det.
- b. Organets leder mener det er nødvendig.
- c. Minst 1/3 av medlemmene krever det.

Møter i folkevalgte organer ledes av organets leder eller nestleder. Hvis begge har forfall, velges en særskilt møteleder ved flertallsvalg.

Alle medlemmer kan stille spørsmål til lederen, også om saker som ikke står på sakslisten.

§ 11-3. Innkalling og saksliste

Lederen av et folkevalgt organ setter opp saksliste for hvert enkelt møte. Innkalling til møtet skal sendes til organets medlemmer med rimelig varsel. Innkallingen skal inneholde en liste over de sakene som skal behandles, og dokumentene i sakene. En sak skal settes på sakslisten hvis minst 1/3 av organets medlemmer krever det.

Møtet skal kunngjøres på en hensiktsmessig måte, også hvis det antas at møtet vil bli helt eller delvis lukket etter § 11-5.

Sakslisten til møtet og andre møtedokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelige for allmennheten.

Et folkevalgt organ kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak som er oppført på den utsendte sakslisten.

Et folkevalgt organ kan fatte vedtak i en sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis ikke møtelederen eller minst 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det. På tilsvarende måte kan organet fatte vedtak i en sak der saksdokumentene ikke er sendt ut sammen med innkallingen, hvis ikke møtelederen eller minst 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det.

⁰ Endret ved lov 2 juni 2023 nr. 21 (i kraft 1 juli 2023 iflg. res. 2 juni 2023 nr. 767).

§ 11-4. Møtebok

Det skal føres møtebok for møter i alle folkevalgte organer. Med unntak av delene som er unntatt fra offentlighet, skal møteboken være tilgjengelig for allmennheten. Møteboken skal inneholde opplysninger om

- a. tid og sted for møtet
- b. hvem som møtte, og hvem som var fraværende
- c. hvilke saker som ble behandlet
- d. hvilke vedtak som ble truffet
- e. avstemningsresultat.

Hvis det blir vedtatt at et møte skal lukkes, skal hjemmelen for vedtaket tas inn i møteboken. Det samme gjelder for vedtak om at et medlem av organet er inhabilt eller får fritak av personlige grunner.

§ 11-5. Møteoffentlighet

Alle har rett til å være til stede i møter i folkevalgte organer dersom ikke noe annet følger av denne paragrafen.

Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold. Organet skal også vedta å lukke et møte når det behandler en sak som inneholder opplysninger som er omfattet av lovbestemt taushetsplikt.

Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte hvis ett av følgende vilkår er oppfylt:

- a. Hensynet til personvern krever at møtet lukkes.
- b. Hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier at møtet lukkes, og det vil komme fram opplysning vært unntatt fra innsyn etter offentleglova hvis de hadde stått i et dokument.

Kommunerådet eller fylkesrådet bestemmer selv om et møte i rådet skal være åpent. Hvis rådet skal behandle saker som er omtalt i andre ledd, skal møtet være lukket.

Et folkevalgt organ eller møtelederen kan vedta at en debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. En avstemning om eventuell lukking av et møte skal holdes i åpent møte.

§ 11-6. Lyd- og bildeopptak

Hvis noen ber om det, og hvis det ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet, skal møtelederen gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter.

§ 11-7. Fjernmøter

Kommunestyret og fylkestinget kan selv beslutte at folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen skal ha adgang til å holde møter som fjernmøte.

Fjernmøte innebærer at deltakerne ikke sitter i samme lokale, men at de via tekniske hjelpemidler likevel kan se, høre og kommunisere med hverandre. Kravene som ellers gjelder for møter, gjelder også for fjernmøter.

Et møte som skal lukkes etter § 11-5 andre ledd, kan ikke holdes som fjernmøte.

Departementet kan gi forskrift om krav til gjennomføring av fjernmøter, unntak fra kravet i andre ledd om at møtedeltakerne skal se hverandre og unntak fra tredje ledd.

§ 11-8. Hastesaker

Kommunestyret og fylkestinget kan selv gi formannskapet eller fylkesutvalget, kommunerådet eller fylkesrådet, et utvalg etter § 5-7 eller ordføreren myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av et annet organ, når det er nødvendig å treffe et vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken. En melding om vedtak som er truffet i medhold av første punktum, skal legges fram i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken.

Lederen av et folkevalgt organ kan beslutte å behandle en sak skriftlig eller i hastefjernmøte hvis det er påkrevd å få avgjort en sak før neste møte, og det enten ikke er tid til å holde et ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at et ekstraordinært møte anses som nødvendig.

Ved hastefjernmøte etter andre ledd kan medlemmene kalles inn til møtet med kortere frist enn etter ordinære regler. Hvis 1/3 av organets medlemmer krever det, skal saken utsettes til det kan holdes et ordinært møte.

Når en sak skal behandles skriftlig etter andre ledd, skal sakens dokumenter med forslag til vedtak sendes samtidig til alle organets medlemmer. Forslaget anses som vedtatt hvis samtlige medlemmer slutter seg til det framlagte forslaget, og til at vedtaket treffes etter skriftlig saksbehandling.

§ 11-9. Vedtaksførhet og avstemninger

For at et folkevalgt organ skal kunne treffe et vedtak, må minst halvparten av medlemmene ha vært til stede under forhandlingene og avgitt stemme i den aktuelle saken.

Et vedtak treffes med flertallet av de avgitte stemmene hvis ikke noe annet følger av denne loven eller av **valgloven § 9-1 femte ledd**. I andre saker enn de som gjelder valg, er møtelederens stemme avgjørende hvis antallet stemmer for og imot et forslag er likt.

Når økonomiplanen eller årsbudsjettet skal behandles i kommunestyret eller i fylkestinget, skal medlemmene ved den endelige avstemningen stemme over forslaget til økonomiplan eller årsbudsjett som helhet. Hvis det er fremmet flere alternative forslag, og ingen av disse får flertall ved første gangs avstemning, skal det deretter stemmes over bare de to forslagene som fikk flest stemmer ved første gangs avstemning.

⁰ Endret ved lov 16 juni 2023 nr. 62 (i kraft 1 mai 2024 iflg. res. 22 mars 2024 nr. 553).

§ 11-10. Inhabilitet for folkevalgte

Bestemmelsene om inhabilitet i **forvaltningsloven kapittel II** gjelder ved behandlingen av saker i folkevalgte organer, med de særreglene som følger av denne paragrafen.

En folkevalgt som har vært med på å forberede eller treffe vedtak i en sak som ansatt i kommunen eller fylkeskommunen, er inhabil til senere å behandle den samme saken i et folkevalgt organ i henholdsvis kommunen eller fylkeskommunen. Første

punktum gjelder ikke når årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi og regional plan behandles i et folkevalgt organ.

Når en klage skal behandles etter **forvaltningsloven § 28** andre ledd, er en folkevalgt som har vært med på å forberede eller treffe vedtaket, inhabil til å delta i klageinstansens behandling av vedtaket, eller i forberedelsen av saken for klageinstansen.

En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv, eller når det skal fastsettes godtgjøring o.l. for slike verv.

§ 11-11. Fritak av personlige grunner

En folkevalgt kan søke om å bli fritatt fra å delta i behandlingen av en sak hvis personlige grunner tilsier fritak. Det folkevalgte organet avgjør selv om han eller hun skal fritas.

§ 11-12. Reglement for saksbehandling

Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv et reglement med nærmere regler for saksbehandlingen i folkevalgte organer.

§ 11-13. Utvidet innsynsrett for folkevalgte organer

Kommunestyret og fylkestinget har rett til innsyn i alle kommunale og fylkeskommunale saksdokumenter, med de begrensningene som følger av denne paragrafen. Andre folkevalgte organer har, med de samme begrensningene, rett til innsyn i alle saksdokumenter som omhandler de delene av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet som ligger innenfor organets virkeområde.

Et folkevalgt organ kan bare få innsyn i saksdokumenter som gir kunnskap om taushetsbelagte opplysninger når det er nødvendig for behandlingen av en konkret sak, og **forvaltningsloven § 13 b** første ledd hjemler unntak fra taushetsplikten.

Hvis et folkevalgt organ ønsker å kreve innsyn i saksdokumenter etter første ledd, må et vedtak om å kreve innsyn treffes med minst tre stemmer eller med flertallet av de avgitte stemmene i organet. Hvis et folkevalgt organ ønsker å kreve innsyn i saksdokumenter etter andre ledd, må et vedtak om å kreve innsyn treffes med flertallet av de avgitte stemmene i organet.

I parlamentarisk styrte kommuner og fylkeskommuner gjelder innsynsretten etter denne paragrafen ikke notater fra det enkelte rådsmedlemmet til rådet eller notater mellom rådsmedlemmene. Innsynsretten gjelder heller ikke sakslister til og møtebøker for forberedende møter i kommuneråd og fylkesråd der rådet ikke skal treffe vedtak eller legge fram innstilling. Saksdokumenter som er utarbeidet av administrasjonen som sekretariat for rådet, kan rådet unnta fra innsyn hvis saksdokumentene er utarbeidet for rådets eller det enkelte rådsmedlemmets egne forberedende vurderinger.

Innsynsrett etter denne paragrafen gjelder fra det tidspunktet saken som saksdokumentene tilhører, er sendt til behandling i det folkevalgte organet. For saker som blir avgjort av administrasjonen, kommunerådet eller fylkesrådet, gjelder innsynsretten fra det tidspunktet sakene er ferdigbehandlet.

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - Forvaltningsrevisjon

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

28.05.2024

Saknr

11/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 23/563 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon til neste møte, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurdering og de innspill som er kommet frem i møtet

2. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema:

.....

.....

Vedlegg

240109 ROV rapport Snåsa kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Vi viser til kontrollutvalgets sak 34.og 35./12,2023 der kontrollutvalget gjorde slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.

2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon. Dokumentet utarbeides innenfor en ressursramme på inntil 60 timer og oversendes sekretariatet innen utgangen av januar 2024.

Risiko- og vesentlighetsvurderingene er mottatt fra revisor, se vedlegg.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. I tillegg til revisor sine vurderinger er sentrale aktører i kommunen invitert til å gi ytterligere innspill til risikoområder, for dermed å ha et bredere grunnlag til utarbeidelse av planen.

De sentrale aktørene er invitert inn gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

Følgende tidsplan er lagt:

09:45-10:00 Orientering fra revisor om ROV

10:00-11:00 Ungdomsrådet, Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse

11:00-11:45 Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

Lunsj 11:45 – 12:15

12:15-12:45 Politisk ledelse og gruppeledere

12:45- 13:30 Kommunedirektør med sektorledere

13:30 14:00 Oppsummering kontrollutvalget

14:00- Ordinær saksbehandling i kontrollutvalget i henhold til møteinnkalling

Vurdering

Kontrollutvalget må vurdere de innkomne innspillenes risiko, og hvordan disse skal vektes i

forhold til revisors risiko og vesentlighetsvurdering.

På bakgrunn av dette må kontrollutvalget peke på områder/temaer de finner aktuelle å ta inn i planen.

Det er lagt opp til at planen skal vedtas av kontrollutvalget og oversendes kommunestyret.

OPPSUMMERING

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering danner grunnlag for kontrollutvalgets arbeid med *plan for forvaltningsrevisjon* og *plan for eierskapskontroll*. Revisors vurderinger er kategorisert i fargene rød, gul og grønn, hvor rød er områder som revisor vurderer å ha høy risiko og vesentlighet. I denne rapporten er bare rød og gule områder presentert.

Tabellen under oppsummerer revisors risikovurderinger for Snåsa kommune.

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Internkontroll	ROS og beredskap
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse - rekruttering	Informasjonssikkerhet
Offentlige anskaffelser	Kommunesamarbeid
Oppvekst - kompetanse	Merverdiavgifts behandling
Ivaretagelse av flyktninger/integrering	Saksbehandling
Næring, skog- og landbruk	Barn med særlige behov
Eierskap og samarbeisløsninger	Barnehagemyndighet og tilsyn
	Taushetsplikt og personvern
	Utenforskap
	Bruk av tvang
	Vedlikehold vann og avløp
	Klima og miljø

1 INNLEDNING

Kontrollutvalget i kommunen skal utarbeide en *plan for forvaltningsrevisjon* (kommunelovens § 23-3 andre ledd) og en *plan for eierskapskontroll* (kommunelovens § 23-4 andre ledd). Revisors risiko- og vesentlighetsanalyse er et innspill til kontrollutvalgets arbeid med disse planene. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er en invitasjon til en dialog om risikoområder i kommunen og bør suppleres med vurderinger fra kommuneorganisasjonen og kontrollutvalget selv. Vurderingen av risiko er basert på sannsynlighet for at noe inntreffer og mulig konsekvens, og disse er påpekt kort i teksten. Det er lagt vekt på å framstille risikovurderingene på en enkel måte, og risikoer som revisor har funnet uvesentlig er ikke tatt med. Denne risiko- og vesentlighetsvurderingen er sett fra revisors perspektiv og andre kan ha andre vurderinger basert på sin kunnskap om kommunen.

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering er basert på erfaringer fra revisjonsarbeidet i Snåsa kommune og sammenlignbare kommuner. Det er hentet data fra eksterne kilder og årlige kontaktmøter med kommunen.

Denne rapporten er delt inn i sju områder. Disse er:

- Kommuneorganisasjon
- Økonomi
- Oppvekst
- Velferd, helse og omsorg
- Teknisk
- Eierstyring

Området eierstyring handler om kommunens eierstyring generelt og eierstyring av ulike selskaper. Vertskommunesamarbeid og kommunalt oppgavefelleskap beskrives under kommuneorganisasjon, mens tjenestene som leveres omtales innenfor de enkelte områdene.

2 KOMMUNEORGANISASJONEN

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Internkontroll	ROS og beredskap
Arbeidsgiverpolitikk og ledelse - rekruttering	Informasjonssikkerhet
	Kommunesamarbeid

Arbeidsgiverpolitikk og ledelse

Generelt er det en kamp om arbeidskrafta i regionen og kommunen kan oppleve utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse. Rekrutteringsutfordringer kan føre til at det settes i verk tiltak som fører til høyere kostnader og mindre stabilitet i bemanningen. En konsekvens av rekrutteringsutfordringer er at kommunen ikke klarer å rekruttere kompetanse som kommunen er pålagt å ha, noe som fører til mangel på kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester. Turnover og vakanse i viktige stillinger skjer med jevne mellomrom og kan gi konsekvenser i form av manglende kontinuitet. Taus kunnskap i organisasjonen kan forsvinne.

Snåsa kommune bidrar inn i 2 sentrale samarbeidsprosjekt som skal bidra til bedring i rekruttering og tilgang på kompetanse. Det ene samarbeidet driftes av Trøndelag fylkeskommune (iLag), mens det andre er et samarbeid mellom fem innherredskommuner (Heia Innherred).

Snåsa har generelt utfordringer med delte stillinger, og tid til kompetansehevende tiltak. Innenfor noen tjenesteområder er også alderssammensetningene hos de ansatte høy. Behovet for rekruttering vil derfor øke noe. Snåsa er en tospråklig kommune, dette setter ekstra krav til kompetanse i kommunen. Nylig etablert flyktningmottak vil også kunne sette høyre krav til spesialkompetanse innenfor noen tjenesteområder. Rekrutteringsbehovet er gjennomgående på tvers av sektorer. I oppvekstsektoren har kommunen mangel på vikarer. Ved ansettelse er det sannsynlig med reansettelse internt i kommunen.

Muligheten til rekruttering henger gjerne sammen økonomisk handlingsrom, bo- og næringsvennlige tiltak. Snåsa har arbeidsplasser tilgjengelig til de fleste tilflyttere.

Informasjonssikkerhet

Sannsynligheten for ondsinnede handlinger mot IKT-systemer er økende i samfunnet. Kommunene er komplekse organisasjoner som er avhengig av IKT på de fleste områder. Hvis IKT-systemet rammes av en hendelse som setter det ut av funksjon, er konsekvensen at kommunens virksomhet blir skadelidende på ulike måter. Økende grad av digitalisering gir effektive løsninger, men det er sannsynlig at bevisstheten omkring IKT-sikkerhet ikke er til stede i hele organisasjonen. Eksempelvis med den konsekvens at brukere trykker på en lenke som gir uvedkommende tilganger. IKT-sikkerhet er relatert til personvernforordningen og håndtering av personopplysninger. Et brudd på disse kan føre til at personopplysninger kommer på avveie.

En stor del av kommunens IT-løsninger er levert av Digitale Innherred KO (Diko). Dette er et kommunalt oppgavefelleskap. Snåsa og har også en egen medarbeider som tar seg dataløsningene. I kontaktmøte forteller kommunedirektøren at Diko er opptatt av datasikkerhet. Generelt om samarbeidet rundt IKT er Snåsa kommune av den oppfatning at samarbeidet om IKT er relativt kostbart, og at løsningene som blir levert nødvendigvis ikke er gode nok. En annen usikkerhet inn i dette er om Snåsa kommune har god nok kompetanse internt i kommunen til å kunne utnytte funksjonaliteten i nye datasystemer. Revisor er av den oppfatning at samarbeidsløsninger i seg selv inneholder en del risiko. Dette er knyttet til at lokaldemokratiet fortsatt skal fungere, og at kommunedirektøren fortsatt har et ansvar for IKT-sikkerhet på tjenester som inngår i samarbeidet.

ROS og beredskap

Formålet med sivilbeskyttelsesloven er å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. Sivilbeskyttelsesloven § 14 krever at kommunen skal utarbeide en helhetlig ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse) og § 15 sier at det skal utarbeides en beredskapsplan basert på ROS. Kommunen står overfor ulike potensielle utfordringer og hendelser, som det bør tas høyde for i ROS. Det er et krav at beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum en gang per år, samt at kommunen skal sørge for at planen jevnlig blir øvet. Loven stiller også krav til beredskapsplanens innhold, blant annet kriseledelse og varslingslister. Ulike utfordringer og hendelser vil også oppstå i framtida. ROS og beredskapsarbeidet er et tiltak for å redusere mulige konsekvenser av hendelser.

Snåsa har fått oppfølging av statsforvalteren når det gjelder ROS etter beredskapsforskriften. Etablering av asylmottak kan sette press på behovet for en raskt operative nødetater.

Internkontroll – system og implementering

Formålet med kravet om internkontroll i kommuneloven § 25 -1 er å forebygge og hindre regelverksbrudd, og sikre at regelverksbrudd blir oppdaget og korrigert. Dette krever at kommunedirektøren har et system for internkontroll, som sikrer at det innad i kommunen rapporteres om de faktiske forhold, og at organisasjonen jevnlig evaluerer og korrigerer egen praksis. Revisor erfarer at flere kommuner ikke har et godt nok internkontrollsystem. Dette øker sannsynligheten for alvorlige konsekvenser, både for tjenestemottakerne og kommunen. Bevissthet og kultur rundt avvik og oppfølging av avvik som grunnlag for læring og forbedring er sentralt i et internkontrollsystem.

Snåsa kommunen rapporterte om internkontroll til kommunestyret i årsberetningen for 2022. Det rapporteres at delegeringsreglementet sist ble revidert i 2020, med påfølgende revidering våren 2023.

Snåsa kommune har ikke et oppdatert organisasjonskart på sin hjemmeside.

I 2023 ble det utført en forenklet etterlevelses kontroll om internkontroll i Snåsa Kommune. Revisor ga først en negativ konklusjon med grunnlag i at kontrollspørsmål ikke ble besvart. Etter at svar ble gitt, var konklusjonen fortsatt negativ (januar 2024).

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Sykefravær er en risiko i kommunen. Sykefraværet har en kostnad, og den konsekvens at tjenestene ikke blir bemannet med riktig og tilstrekkelig kompetanse. Sykefraværet kan påvirke kontinuitet, effektivitet og være en belastning for brukere og kollegaer. Det kan medføre at det ikke er nok personell i skolen til å gi spesialundervisning, at saksbehandling blir forsinket og at andre ansatte må jobbe overtid med den belastningen det kan medføre. Helse, miljø og sikkerhet er også et tema knyttet til vold i både oppvekst- og helsesektoren.

I årsberetningen for 2022 rapporterer Snåsa kommune et sykefravær på 7,59 %.

Kommunesamarbeid (kommunalt oppgavefelleskap)

Kommuneloven § 19 gir bestemmelser for kommunalt oppgavefelleskap som fra 2024 kan være et alternativ til tidligere § 27-samarbeid, som utgikk med den forrige kommuneloven. Det er en sannsynlighet for at organisatoriske løsninger som velges i denne overgangen ikke er hensiktsmessig og gir utilsiktede virkninger. Kommunalt oppgavefelleskap er lite lovregulert, noe som gjør at de enkelte samarbeidene selv må klare å identifisere de forholdene som er viktig å avklare ved etablering. Konsekvensen av organisatoriske endringer i kommunesamarbeid kan være at ansvaret for tjenester blir uklart, det kan være uklart hvordan

samarbeidet styres og hvordan den økonomiske fordelingen mellom kommunene blir i praksis. En annen konsekvens er at avstanden til tjenesten kan øke og at kommunen ikke får tilstrekkelig kunnskap om tjenestene til å vurdere om de er tilstrekkelige, eller at tjenestene utvikler seg i en retning som den enkelte samarbeidskommune ikke ønsker eller er tjent med. Dette gjelder også for vertskommuner og samarbeidskommuner som er regulert i kommuneloven § 20. Det lages samarbeidsavtaler, men det er en risiko for at avtalene ikke er tilstrekkelige for blant annet å følge opp internkontrollansvaret og om samarbeidet virkelig dekker det behovet som var tenkt.

Snåsa kommune Snåsa kommune blir stadig mer avhengig av å samarbeide med andre om tjenester på områder de tidligere hadde mulighet til å utføre i egenregi. Hoveddrivkreftene bak en slik utvikling er at

- de fleste forvaltningsområder er blitt stadig mer kompetansekrevene slik at en ikke lenger klarer seg med generalister i små stillingsandeler for hvert område
- kravet til systemer og ressurser er slik at det ikke er realistisk for en liten enkeltkommune å holde god kvalitet (arkivlokaler, IKT, brann- og redning)
- rammefinansieringen av nye oppgaver blir i stadig sterkere grad utmålt etter antall innbyggere. Det vil i praksis si at muligheten til å etablere særkommunale tjenester for små kommuner blir vanskeligere.

Snåsa kommune har over de siste årene byttet ut en del samarbeidspartnere. Eksempelvis gjelder dette for barnevern, anskaffelser, regnskap og lønn og IKT. Kommunen ser nå i større grad sørover mot Steinkjer og Innherredskommunene for å finne samarbeidspartnere.

3 ØKONOMI

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Offentlige anskaffelser	Merverdiavgifts behandling

Økonomisk bærekraft

En bærekraftig økonomi innebærer at kommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på kommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond. Driftsresultatet viser om kommunen klarer å frigjøre driftsmidler til investeringsformål, og dermed om det er mulig å fornye bygninger og anlegg uten at lånegjelden øker mer enn inntektene. I motsatt fall må en økende andel av inntektene brukes til å betjene gjelden i stedet for å gå til tjenesteyting. Konsekvensene blir dermed selvforsterkende, og før eller siden må kommunen kutte på bevilgninger til tjenesteproduksjon. Samtidig øker risikoen for at rentesjokk kan få store økonomiske konsekvenser.

Kommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan kommunedirektør og kommunestyre skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles.

Snåsa kommune har et korrigert driftsresultat i prosent av inntekter lik 1,9. Netto lånegjeld i prosent av inntekter er lik 96,1. Disposisjonsfondet i prosent av inntekter er 16,2. Dette gir i følge KS en samlet handlingsromsindeks på 2,36. Her antas en verdi større enn to for å indikere et større grad av handlingsrom.

Offentlige anskaffelser

Regelverket omkring offentlige anskaffelser er komplisert, og det er sannsynlig at det oppstår feil. Klagenemnda for offentlige anskaffelser kan bøtelegge når det gjøres feil. Feil tildelinger kan også føre til dyre rettssaker, negativ omtale og prosjekter som må utsettes fordi det må gjennomføres ny konkurranse. Feil i offentlige anskaffelser har også konsekvenser for tilbydere som ikke får oppdrag fordi at regelverket ikke følges. Snåsa kommune kjøper anskaffelsestjenester hos Innherred anskaffelser KO. Regelverket om offentlige anskaffelser er til revidering i 2023 - 2024. Forslag til endringer omfatter forenklinger under EØS-terskelverdi, hvor oppdragsgiver er foreslått en betydelig større frihet og fleksibilitet.

Budsjettering og tertialrapportering

Det kan være risiko forbundet med budsjettering og tertialrapportering. Det er konkrete krav til hvordan budsjettet skal utarbeides, men det gjøres også subjektive vurderinger om måltall og budsjettpremisser, og oppfølgingen av disse som kunne vært bedre omtalt. Det er en sannsynlighet for at måltall og budsjettpremisser er uklare med den konsekvensen at de er vanskelig å styre etter. Presentasjonen av tertialrapportene som styringsverktøy har et forbedringspotensial.

Merverdiavgiftsbehandling

Regelverket om merverdiavgiftskompensasjoner, ordinær merverdiavgift og fradragsrett er komplisert. Det er sannsynlig at feil kan oppstå, og konsekvensen er da at det vil komme krav om tilbakebetaling fra Skatteetaten. Det kan ilegges bot på 40 prosent av feilen. Potensielt kan dette utgjøre store beløp som har betydning for kommuneøkonomien.

Selvkost

Flere saksområder i kommunen har gebyrbelagte tjenester hvor gebyret skal være til selvkost. Regelverket er komplisert, og det er sannsynlig at det kan oppstå feilføringer mellom selvkostområder og andre områder i kommunen. Det er også en sannsynlighet for feil i beregningen av kapitalkostnader. Konsekvensene av feil i selvkostberegningene er at enten kommunen eller innbyggerne må betale for den andre, eller at dagens abonnenter betaler for framtiden abonnenter eller motsatt. På flere områder øker gebyrene som følge av økt selvkost fordi eksempelvis vedlikeholdet av vannledninger ikke er fulgt opp.

4 OPPVEKST

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Oppvekst - kompetanse	Saksbehandling
	Barn med særlige behov
	Barnehagemyndighet og tilsyn
	Taushetsplikt og personvern

Barn med særlige behov

Barn med særlige behov skiller seg fra den ordinære elevmassen ved at de ikke får tilstrekkelig utbytte av den ordinære opplæringen. Det er en sannsynlighet for at barn med særlige behov ikke fanges opp tidlig, og får den oppfølgingen de trenger. Manglende oppfølging kan gi konsekvenser for det enkelt barn sin videre utvikling og muligheter videre i livet. Kommunen kan også bli stilt til ansvar for ikke å ha gitt tilstrekkelig opplæring.

Snåsa kommune er i et samarbeid med Steinkjer kommune om barnevern. Kommuneadministrasjonen i Snåsa opplever at de nå leverer bedre tjenester enn tidligere. Det kommer til relativt få nye saker som blir vurdert av barnevernstjenesten.

Barnehagemyndighet og tilsyn

§ 11 i barnehageloven krever likebehandling mellom private og kommunale barnehager og stiller krav om å organisere oppgavene kommunen har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier. Det er sannsynlig at oppgavene som barnehageeier og barnehagemyndighet ikke er tilstrekkelig adskilt, med den konsekvens at kommunale og private barnehager ikke likebehandles. Dette kan ha konsekvenser for barnehagemyndighetens tilsyn med barnehageeier. Videre kan det ha betydning for den tjenesten som tilbys og samarbeidet mellom barnehagen og andre kommunale aktører.

Taushetsplikt og personvern

Revisor erfarer at flere kommuner ønsker å øke det tverrfaglige samarbeidet rundt barn i kommunen. Dette kan øke sannsynligheten for at personvern og taushetsplikt ikke blir ivaretatt. Tydelige retningslinjer og rutiner for ivaretagelse av personvern og taushetsplikt er viktig for å redusere konsekvenser som kan oppstå som følge av tverrfaglig samarbeid. Brudd

på personvern og taushetsplikt kan få store konsekvenser for den enkelte person og økonomiske og omdømmemessige konsekvenser for kommunen.

Saksbehandling

Minimumskravene til enkeltvedtak i forvaltningsloven er ikke tilstrekkelig for å ivareta saksbehandling med fokus på barnets beste. Det er sannsynlig at barnets beste og barnas stemme, er basert på omgivelsene rundt og ikke barnet. Konsekvensen kan være mangelfullt beslutningsgrunnlag som fører til feil beslutning og feil tiltak.

Kompetanse

Den største risikoen innenfor oppvekstsektoren i Snåsa kommune er trolig knyttet til bemanning. Det er vanskelig å få tak i vikarer ved sykdom eller etterutdanning av personal ansatt i skolen. Foreløpig har man heller ikke sett alle konsekvensene av opprettelsen av et flyktingemottak i kommunen. Trolig vil dette få innvirkning på kompetansekravet i oppvekstsektoren. Snåsa kommune er den eneste kommunen i landet med sørsamisk opplæring. Det legges opp til en egen utdanning for dette, og kommunen deltar i et treårig prosjekt.

5 VELFERD, HELSE OG OMSORG

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Ivaretagelse av flyktninger/integrering	Utenforskap
	Bruk av tvang

Demensomsorg

Antallet eldre øker framover, og mange av disse kan bli rammet av demenssykdom. Kommunene er i ulik grad forberedt på dette. Det krever blant annet tilrettelegging med ulike boformer, dagaktivitetstilbud, og spesialkompetanse hos ansatte. Det er sannsynlig at kvaliteten i demensomsorgen både innen hjemmetjeneste og institusjon blir utfordret. Utfordringene er knyttet til å ivareta ulike behov, grader og typer av demenssykdom samt bruk av tvang. Konsekvensen er at brukerne ikke får tilstrekkelige tjenester som er tilpasset deres livssituasjon og for kommunen kan konsekvensen være at ressursene brukes lite effektivt.

I Snåsa kommune er det etablert en egen avdeling for demente på institusjon. Utover dette er det satt av en 40 %- stilling for å jobbe med demensomsorg. Det er gjennomført flere tiltak, eksempelvis innført støttekontakter, demenskor og egne grupper for aktivisering.

Utenforskap (tverrsektoriell risiko)

Flere og flere faller utenfor i samfunnet, og det er sannsynlig at kommunen ikke klarer å være i forkant og jobbe forebyggende. Det er blant annet et økende behov for psykisk helsehjelp. Det er økt sannsynlighet for fattigdom blant barn og voksne, herav flere som har behov for sosialhjelp. Mangel på boliger for vanskeligstilte og økte priser på leiemarkedet rammer også mange av de som faller utenfor utdanning og arbeidsliv. Utenforskap kan medføre mange ulike konsekvenser, eksempelvis kommunens ansvar for sosialhjelp, men også konsekvenser i form av uro i lokalmiljøet og kriminalitet, samt den enkeltes muligheter i samfunnet. På dette kan kultur, idrett og frivilligheten være et bidrag for å redusere sannsynligheten for at noen faller utenfor.

Tildeling av tjenester

Det er sannsynlig at brukere av helse- og velferdstjenester ikke får den hjelp de har krav på, og at innbyggernes forventninger overgår tilbudet kommunen kan gi. Rett bemanning bør være på rett plass, tilsvarende riktig bruk av kompetanse ut fra behovet. Tildeling av tjenester berører problematikk rundt utskrivningsklare pasienter og mottaksmuligheter i kommunene samt arbeidsfordelingen mellom spesialhelsetjenesten og kommunen. Kartlegging for å fastsette rett nivå på tjenestene og individuell tilpasning av tjenester er viktig for å kunne gi riktige tjenester. En konsekvens av spesielt systematiske feil i tildelingene er at brukerne ikke får det tilbudet de har krav på, som i neste omgang kan gi dårligere livskvalitet.

I Snåsa kommune er det gjennomført et prosjekt for å bedre forvaltning og inntak. Det er for øyeblikket ikke ventelister for å få institusjonsplass. I alt er det 30. institusjonsplasser. Fra januar til oktober i 2023 har det vært i alt 7 overliggere på sykehus. Alle legehjemler er besatt.

Bruk av tvang

Tilsynsrapporter har avdekket mangelfull lovanvendelse, noe som er alvorlig både for pasienter og helsepersonell. Tvang forekommer relativt hyppig innenfor helse, og det skal fattes vedtak ved bruk av tvang. Tvang uten vedtak begrunnes ofte i pasientens, medpasienters eller ansattes beste. En konsekvens av manglende vedtak er at vurderingen

- Medisinering
- Stell/pleie
- Ernæring
- Diagnostikk/prosedyrer (eks. blodprøver)
- Forebygge skade, (eks. sengehest)
- Innleggelse og tilbakeholdelse (eks låste dører)
- Daglige aktiviteter (døgnrytme)
- Uønsket adferd, uro og vandring

Ivaretagelse av flyktninger

De siste årene har kommunen tatt imot et økende antall flyktninger. Kvalifisering av flyktninger til jobb og utdanning er viktig for å unngå utenforskap. Integreringsloven skiller mellom grupperinger av flyktninger og det er egne regler for ukrainske flyktninger med andre krav. Dette kompliserer arbeidet for de som skal ivareta arbeidet med introduksjon og opplæring. Det er ekstra press på tjenester innen helse- og velferd på grunn av mottak av høyt antall ukrainske flyktninger i 2022 og senere. Utleiemarkedet tømmes for boliger og prisene i privatmarkedet øker. Det er et spørsmål om integreringstilskuddet er tilstrekkelig og om det brukes på rett måte for å ivareta flyktningene. Hvis kommunen ikke lykkes med integrering av

flyktninger kan de ende opp som sosialmottakere i stedet for å bidra som skattebetalere. Ivaretagelse av flyktninger har også etablering av mottak har også konsekvenser av tjenester fra nødetater, oppvekst og helse.

6 TEKNISK

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Næring, skog- og landbruk	Vedlikeholdsetterslep vann og avløp
	Klima og miljø

Klima og miljø

Klima og miljø gir kommunen ulike utfordringer innenfor teknisk sektor, eksempelvis utfordringer som følge av ekstremvær. Det kan være ulik vektning av klima- og miljøhensyn, samt potensiale for motstrid mellom ulike hensyn som klima- og miljø, samiske rettigheter, jordvern og behovet for samfunnsutvikling. Klima- og miljøplanleggingen har innvirkning på annet planverk og har betydning for sektorovergripende forvaltning, blant annet i arealplanlegging, beredskap knyttet til infrastruktur, vann- og avløpsforvaltning og drift og vedlikehold av kommunal eiendom. Kommunen kan bli stilt til ansvar dersom klima- og miljøhensyn ikke blir hensyntatt blant annet i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Bærekraftsmålene sammen med de mer kjente områdene som klima og miljø stiller krav til kommunene på mange områder, eksempelvis materialgjenvinning, omstilling i næringslivet og håndtering av et mer utfordrende klima.

Planarbeid

Planprosessene driver de kommunale tjenestene fremover, og oppstiller rammene for kommunens samfunns-, areal og næringsutvikling. Planarbeidet utfordrer dynamikken mellom regelverket, statlige føringer og forholdet til det lokale handlingsrommet. Målsettinger i planverket er ofte lite konkrete, målbare og tidsbestemte, noe som gjør det vanskelig å evaluere måloppnåelsen i etterkant. Ivaretagelse av bærekraftsmål i planarbeidet står sentralt og fordrer god tverrsektoriell samhandling. Manglende oppdatering av planverket, eksempelvis planstrategi, samfunnsplan og arealplan får konsekvenser for tiltakshavere og saksbehandlingen i kommunen. Eldre og utdaterte areal- og reguleringsplaner fører til et økt antall dispensasjonssøknader, noe som i sin tur øker den kommunale ressursbruken og fører til lengre saksbehandlingstider. Administrasjonen og politisk nivå kan vekte hensyn ulikt i spørsmålet om dispensasjoner, noe som kan både kan føre til at tilnærmet like saker får ulike utfall og at beslutningen skaper presedens for nye saker.

Vedlikeholdsetterslep

Kommuner mangler ofte gode systemer for vedlikehold når det kommer til vann og avløp, eiendomsforvaltning og samferdsel. Vedlikeholdsetterslepet på disse områdene er i dag omfattende og har konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes belaster kommunens økonomi. Alle innbyggere i kommunen skal motta trygt og godt vann, noe som stiller krav til distribusjonsnett, kontroll av vannkilder/høydebasseng og behovet for en reservevannkilde. Svikter tilførselen av trygt vann kan det få konsekvenser for liv og helse. Hovedutfordringene for avløp er relatert til ledningsnett, rensing og overvannsproblematikk. Konsekvensene av svikt i avløpssystemet er forurensning.

I Snåsa kommune vedlikeholdes nå flere vannverk. Et av dem er Vestsnåsa vannverk, som består av flere kilder. Slik som situasjonen er i dag fremstår nettet av drikkevannskilder i Snåsa som robust, men med behov for vedlikehold. Kommunen inngår et samarbeid med andre kommuner om en felles vannkoordinator. Koordinatoren vil først og fremst bistå i kartleggingsarbeid. Arbeidet som utføres handler om å få oversikt over miljøkonsekvenser rundt ulike vannkilder, inkludert Snåsavatnet. Det ble levert en forvaltningsrevisjon innenfor team vann og avløp i 2022. Rapporten konkluderte med at vann og avløpsystem i hovedsak var av tilstrekkelig kvalitet.

Brann

Brann og redning har ansvar for å ivareta både forebyggende og akutte oppgaver, som krever tilstrekkelig internkontroll, rutiner for forebyggende arbeid (feiling og branntilsyn), HMS og kompetanseheving (blant annet på slukking av elektriske fremkomstmidler som elbiler, el-ferjer og kompetanse i forhold til helserelaterte utrykninger). Konsekvenser av svikt innenfor brann og redning kan være stor i forhold til at liv og verdier ikke blir tilstrekkelig sikret. Det er også knyttet usikkerhet til konsekvensene av en rettskraftig dom fra Møre og Romsdal tingrett om lovligheten av å fastsette sjablongmessig feieavgift for hytter.

Næring, skogbruk og landbruk

Kommunen har ansvar etter lovverk som regulerer næringsvirksomhet, herunder jordbruk og skogbruk. Interessekonflikter mellom jordvern og utbygging og i den sammenheng også miljøhensyn er sannsynlig. Slik interessekonflikter må kommunen håndtere, og ulike utfall har ulike konsekvenser for videre utvikling. Næringsutviklingen har også sammenheng med bolyst og tilstrekkelig rekruttering generelt. Kommunen har ansvar for saksbehandling på ulike områder og det kan skje saksbehandlingsfeil eller manglende oppfølging av saker,

eksempelvis innenfor konsesjonsbehandling. Kommunen har også ansvaret for noe kontrollvirksomhet.

Snåsa kommune er veldig spesiell ved at rundt halvparten av kommunens areal inngår i en nasjonalpark. Kommunen utgjør også et kjerneområde for sørsamisk kultur. På samme tid er hovednæringene i kommunen skog- og landbruk, i tillegg til noe industri. Kommunen har relativt lite ressurser til saksbehandling, utredninger og høringer. Kommunen er også avhengig av å tilpasse seg stadig høyere kompetansekrav. Ressursutfordringer løses i dag ved samarbeid med andre kommuner.

7 EIERSTYRING

HØY RISIKO	MODERAT RISIKO
Mange tjenester levert gjennom eierskap og samarbeisløsninger	

Manglende eller ikke oppdatert eierskapsmelding – generell eierskapskontroll

Kommuneloven § 26-1 sier at kommunen minst en gang i valgperioden skal utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret. Bestemmelsen stiller også krav til eierskapsmeldingens innhold. Revisor vurderer at det er høy risiko forbundet med at kommunen mangler eierskapsmelding og moderat risiko hvis den ikke er behandlet i den forrige valgperioden. Dette gjør at kommunestyret ikke har oversikt over hva de eier og ikke har et verktøy for å utføre en god og forutsigbar eierstyring.

Snåsa kommune har en oppdatert eierskapsmelding vedtatt i kommunestyret desember 2022. (PS55/2022).

Mange eierskap – generell eierskapskontroll

Kommunen har mange eierinteresser i ulike selskaper samt at kommunale tjenester ivaretas i noen av disse selskapene. Dette gjør at kommunen bør være tettere på disse selskapene for å følge opp eierskapet i forhold til kommunens forventninger og at kommunen er aktiv i eierstyringen. Når kommunen både kjøper tjenester fra selskaper og samtidig eier selskapet, kan det være en risiko for at disse rollene blandes.

Sentrale tjenester levert av eide selskaper – eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i selskap

Kommunen har satt bort sentrale tjenester til eide selskaper, eksempelvis renovasjon og brann. Det er risiko knyttet til organisering og styring med de kommunale tjenestene som ytes. Flere kommuner velger å delta i interkommunale samarbeid for å nyttiggjøre seg stordriftsfordeler, dette utfordrer igjen kommunen på god eierstyring.

Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

28.05.2024

Saknr

12/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-037, TI-&30

Arkivsaknr 23/562 - 2

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon til neste møte, basert på revisors risiko- og vesentlighetsvurdering og de innspill som er kommet frem i møtet

2. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema:

.....

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Vi viser til kontrollutvalgets sak 34.og 35./12,2023 der kontrollutvalget gjorde slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.

2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for eierskapskontroll. Dokumentet utarbeides og ses i sammenheng med ressursbruk til helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon og oversendes sekretariatet innen utgangen av januar 2024.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. I tillegg til revisor sine vurderinger er sentrale aktører i kommunen invitert til å gi ytterligere innspill til risikoområder, for dermed å ha et bredere grunnlag til utarbeidelse av planen.

De sentrale aktørene er invitert inn gruppevis og har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet.

Følgende tidsplan er laget:

09:45-10:00 Orientering fra revisor om ROV

10:00-11:00 Ungdomsrådet, Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse

11:00-11:45 Hovedtillitsvalgte og hovedverneombud

Lunsj 11:45 – 12:15

12:15-12:45 Politisk ledelse og gruppeledere

12:45- 13:30 Kommunedirektør med sektorledere

13:30 14:00 Oppsummering kontrollutvalget

14:00- Ordinær saksbehandling i kontrollutvalget i henhold til møteinnkalling

Vurdering

Kontrollutvalget må vurdere de innkomne innspillenes risiko, og hvordan disse skal vektes i forhold til revisors risiko og vesentlighetsvurdering.

På bakgrunn av dette må kontrollutvalget peke på områder/temaer de finner aktuelle å ta inn

i planen.

Det er lagt opp til at planen skal vedtas av kontrollutvalget og oversendes kommunestyret.

Referater

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

28.05.2024

Saknr

13/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/247 - 2

Forslag til vedtak

Referatene tas til orientering.

Vedlegg

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Veiledning eller rådgivning

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Korrupsjonsindeksen CPI 2023

Ledelsen i organisasjonen vil trolig ikke være inhabile

Lokalt selvstyre mellom barken og veden

Møteleder bør spørre om det er noen som motsetter seg at det treffes vedtak

Program FKTs fagkonferanse 4.- 5. juni 2024 - Utkast

Riksrevisjonens rapport Rehabilitering i helse og omsorgstjenestene

Styremedlemmet er klart inhabil

Folkehelseundersøkelse FHI

Saksopplysninger

Det kan bli fremlagt ytterligere referater i møte.

Vurdering

Referatene anbefales tatt til orientering

Ny opplæringslov - Informasjon og veiledning

Statsforvalteren 20.02.2024

Stortinget har vedtatt ny opplæringslov som etter planen skal tre i kraft 1. august 2024. Ny forskrift til loven har vært på høring og vil tre i kraft fra samme tidspunkt. Det er også vedtatt flere endringer i privatskoleloven. Følg med på informasjon om den nye loven på nettsidene til Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.

Nytt regelverk fra 1. august 2024

Frem til den nye loven trer i kraft gjelder dagens opplæringslov av 1998.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide forskrift til ny opplæringslov og ny forskrift til privatskoleloven. Høringsfristen er løpt ut og direktoratet jobber nå med å sammenstille høringssvar og oversende reviderte forslag til Kunnskapsdepartementet.

Les mer om de viktigste endringene i ny opplæringslov [her](#)

Informasjon og veiledning om nytt regelverk

Utdanningsdirektoratet legger fortløpende ut artikler om ny opplæringslov på sin temaside om ny opplæringslov, les [her](#)

Forberedelser hos skoleeiere

Mye må være klart før nytt regelverk trer i kraft. Les mer om hva kommuner og fylkeskommuner må forberede [her](#)

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut

Kommunal Rapport 04.03.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Er jobben med å ivareta barn og unges interesser et offentlig tillitsverv eller bare «en jobb»?

SPØRSMÅL: Kommunestyret fattet vedtak om å videreføre ordningen med at kommunestyret utpeker etatssjef eller annen tjenestemann som skal ivareta barn og unges interesser når et fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer. Det ble deretter fremmet forslag på to tilsatte i kommunen som representant og vararepresentant for barn og unge når fast utvalg utarbeider og behandler forslag til planer etter plan- og bygningsloven.

Da det skulle voteres over dette, ble det reist spørsmål om inhabilitet for ett av kommunestyremedlemmene. Flertallet mente imidlertid at dette var et valg til et offentlig tillitsverv, og at den særlige bestemmelsen i [kommunelovens § 11–10](#) fjerde avsnitt om unntak fra inhabilitetsreglene ved slike valg gjaldt.

Mindretallet mente at slik utpeking/oppnevning av barn og unges representanter i folkevalgt organ, ikke var et valg etter kommuneloven, og at forvaltningslovens habilitetsbestemmelser måtte følges.

Hva er det riktige her?

SVAR: Dette er komplisert, og svaret ikke helt opplagt.

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven kapittel II gjelder etter [kommuneloven § 11–10](#) første avsnitt som alminnelig regel også ved behandlingen av saker i kommunale folkevalgte organer. Disse inhabilitetsreglene gjelder etter innledningsordene i [forvaltningslovens § 6](#) når det treffes «en avgjørelse [...] i en forvaltningssak». Utpeking av leder eller medlem av et kollegialt organ er en slik avgjørelse, slik vi for ikke lenge siden så i forbindelse med sakene om statsråders medvirkning ved utnevning av utvalgs- og styreledere. Utgangspunkt og hovedregel er altså at her gjelder forvaltningslovens regler om inhabilitet.

I siste avsnitt i [kommuneloven § 11–10](#) har vi imidlertid den unntaksregelen som det her vises til: «En folkevalgt er ikke inhabil når det skal velges personer til offentlige tillitsverv». Spørsmålet blir da om den oppnevningen eller utpekingen det her er tale om, er et valg til «offentlige tillitsverv», slik at denne unntaksregelen gjelder her, eller om de generelle bestemmelsene i forvaltningsloven om inhabilitet må følges også ved dette valget eller oppnevningen.

Utgangspunktet for oppnevningen det er tale om, er bestemmelsen i [plan- og bygningsloven § 3–3](#) tredje avsnitt om at «Kommunestyret skal sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen». Det fremgår etter forarbeidene (Ot.prp. nr. 32, merknad til bestemmelsen) at dette tar sikte på et å legge til rette for å supplere saksutredningen fra kommunedirektøren når en sak eventuelt legges fram til behandling i et folkevalgt organ;

«Det er i stedet for kravet om at en tjenestemann i administrasjonen skal ivareta en slik funksjon tatt inn et pålegg om at kommunen etablerer en særskilt ordning som ivaretar det samme formålet».

Det som skjer her, er at kommunestyret etablerer et eget verv for en enkeltperson som skal påse at det blir tatt hensyn til interessene til barn og unge. Oppnevning til dette kan – sies

det i veiledningen fra departementet (Barn og unge i byggesak, pkt. 5.1) – skje ved vedtak kommunestyret selv, eller ved at dette er delegert til administrasjonen:

«I mange kommuner blir vedkommende som skal inneha funksjonen formelt valgt av kommunestyret, og ofte gjelder utpekingen hele valgperioden. I noen kommuner er utpekingen delegert til administrativt nivå, til eksempelvis virksomhetsleder/etatsleder for skole og oppvekst eller kultur og fritid.»

Uavhengig av hvordan slik representant utpekes, vil hen imidlertid ta del i administrasjonens saksforberedelse:

«Den som innehar funksjonen, skal på et tidlig tidspunkt gis innsikt og rett til å uttale seg i de deler av saksbehandlingen og planleggingen som berører barn og ungdom.»

Det må forstås som at denne oppgaven uansett er å anse som en «jobb», og altså ikke et verv som folkevalgt. Det er tale om en særlig form for supplering av saksutredningen fra administrasjonen, ved en uavhengig talsperson for barn og ungdoms interesser i slike saker.

Den som er oppnevnt i denne funksjonen, er ikke en «folkevalgt» slik dette er definert i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt. Hen er ikke «valgt inn i et folkevalgt organ» slik bokstav b i dette avsnittet krever. Hen kan heller ikke instrueres verken av kommunestyret, utvalget eller kommunedirektøren når det gjelder utføringen av dette vervet. Om forholdet til den siste sies det i veiledningen:

«Det vil derfor ikke være innenfor styringsretten å instruere vedkommende til ikke å ivareta barn og unges interesser.»

Men kommunedirektøren har et tilsynsansvar med hvordan oppgave utføres:

«På den andre siden kan instruksjonsretten benyttes til å sikre at vedkommende faktisk gjør jobben med å ivareta disse interessene på en god måte.»

Kommunestyrets utpeking av person med slikt ansvar for å ivareta barns- og unges interesser i plansaker i et slikt utvalg, kan ikke ses som et valg av folkevalgt etter reglene i kommuneloven. Den vil da heller ikke gå inn under regelen § 11–10 siste avsnitt om inhabilitet ved valg «til offentlige tillitsverv». Det som gjøres ved en slik særskilt oppnevning, må altså ses som et vedtak om styrking av *grunnlaget for saksbehandlingen* i utvalget ved å trekke inn en person med særlig kompetanse og erfaring på området som kan supplere administrasjonens *saksrepresentasjon*.

Slik jeg ser det, er det her tale om en individuell oppnevning til et særlig administrativt verv, og ikke valg som folkevalgt. Det betyr at reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder fullt ut ved slik utpeking av noen med et slikt særlig ansvar.

Men her er vi åpenbart inne på et område der departementet bør være tydeligere i veiledningen sin.

Veiledning eller rådgivning – hvor går grensen?

Publisert 01.03.2024

Ellen Halsbog Lange, seniorrådgiver i NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Kan revisjonen utføre rådgivningstjenester for kommunen? Det korte svaret er ja – dersom det ikke svekker revisors uavhengighet og objektivitet, eller erstatter kommunens egne ledelsesoppgaver.

I tillegg til de lovpålagte revisjonstjenestene, er det mange kontrollutvalg som ønsker andre tjenester. Noen ganger etterspør kommunedirektøren/administrasjonen også tjenester. Denne artikkelen tar for seg hvilke rammer som gjelder for slike tjenester.

Rådgivning sett opp mot revisors uavhengighet og objektivitet

Det generelle kravet til revisors uavhengighet i § 16 i *Forskrift om kontrollutvalg og revisjon*, heretter kalt forskriften, ligger i bunn:

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet.

Videre setter § 18 grenser for hvilke stillinger, verv og tjenester som revisor kan ha. Forskriften setter ikke noe forbud mot å utføre rådgivning for kommunen, men sier at revisor ikke kan ... *utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet ...*, jf. § 18 e.

Hva betyr så det? Det må vurderes konkret i den enkelte situasjon. For at det skal være mulig å etterprøve slike vurderinger, må revisor være påpasselig med å dokumentere oppdragets art, omfang og anbefalinger. Forskriften setter et særlig krav til dokumentasjon ved ... *rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten ...*, jf. § 21, andre ledd. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 136).

Revisors rolle som rådgiver har vært mye diskutert innenfor revisjon av privat sektor. Ved å bygge tilsvarende bestemmelser i denne forskriften på bestemmelsen i revisorloven, gir Kommunaldepartementet et sterkt signal om at prinsippene for rådgivning bør være relativt like for revisjon av privat og kommunal sektor.

Ved å bygge tilsvarende bestemmelser i denne forskriften på bestemmelsen i revisorloven, gir Kommunaldepartementet et sterkt signal om at prinsippene for rådgivning bør være relativt like for revisjon av privat og kommunal sektor.

Revisjonsoppdraget innenfor kommunal sektor inneholder både forvaltningsrevisjon, regnskapsrevisjon og eierskapskontroll. Det vil derfor være flere områder og tilfeller der revisor må være påpasselig med forholdet mellom rådgivning og revisjon enn tilfellet er ved revisjon etter revisorloven. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 136-137).

Rådgivning sett opp mot virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver

Det er også forbud mot at revisor kan yte tjenester som ... *hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver ...*, jf. forskriftens § 18 f. Dette forbudet kan virke opplagt – men i praksis kan det være vanskelig å sette klare grenser.

Der revisor mener at et forhold er uakseptabelt, vil det i mange tilfeller også være nødvendig å si noe om hva som skal til for at forholdet skal kunne bli akseptabelt. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s.137).

Et enkelt eksempel innen finansiell revisjon, kan være åpenbare feilføringer – der regnskapsrevisor gir beskjed om hvilken konto beløpet hører hjemme på, uten at det anses som at man erstatter virksomhetens egne ledelses- eller kontrolloppgaver.

I forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er revisjonskriterier og anbefalinger til hjelp for at administrasjonen kan vite hva som skal til for å rette opp forholdet. Revisjonskriteriene setter opp rammene for hva som er akseptabelt – mens anbefalingene forteller hva som må rettes opp.

En feil kan rettes på mange måter, og det er opp til kommunestyret og deretter kommunedirektøren å velge fremgangsmåten. Dersom revisor gir råd og veiledning om hvordan forholdet kan rettes og bli akseptabelt, er det viktig å ivareta den særskilte dokumentasjonsplikten i forskriftens § 21 andre ledd, for å kunne vurdere om rådgivningen påvirker revisors uavhengighet.

Dersom revisor gir råd og veiledning om hvordan forholdet kan rettes og bli akseptabelt, er det viktig å ivareta den særskilte dokumentasjonsplikten ...

§ 18 bokstav e til f viderefører den tidligere revisjonsforskriften § 14, jf. veileder til forskriften. I merknadene til denne paragrafen pekte departementet på at revisor ikke kan erstatte foretakets manglende kompetanse og kapasitet. Dette fordi den som blir revidert i slike tilfeller mangler nettopp kompetanse eller kapasitet for å vurdere

revisors råd eller veiledning – og da er det revisor som ville legge premissene for de beslutningene den reviderte tar. (Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 138).

Nærmere om det særskilte dokumentasjonskravet for rådgivningstjenester

Som nevnt er det et særskilt krav til dokumentasjon av rådgivning og andre tjenester i forskriftens § 21, andre ledd:

Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.

Poenget med dette dokumentasjonskravet er å gjøre det mulig å avgjøre om oppdraget svekker revisors uavhengighet og objektivitet. Revisor må dokumentere:

- Hva oppdraget har bestått i
- Hvor omfattende oppdraget har vært – kan oppdraget ha vært så omfattende at det i seg selv kan true revisors uavhengighet eller objektivitet
- Hvilke anbefalinger har revisor gitt

Se veileder til forskriften s. 17 og Borgmo, Bråthen og Lie, 2023, s. 146.

Er det andre forhold som må vurderes?

Det er ikke noen prinsipiell forskjell på de vurderingene revisor må gjøre, uansett om det er kontrollutvalget eller kommunedirektøren som er oppdragsgiver. Revisor må vurdere det samme – uavhengighet, objektivitet og om oppdraget er erstatning for kommunens egne kontroll- og lederoppgaver. Og så må oppdragets art, omfang og eventuelle anbefalinger dokumenteres, for etterprøvbarehetens skyld.

I tillegg må slike oppdrag vurderes inn mot den oppdrags-/selskapsavtalen de ulike enhetene har. Her vil det være lokale variasjoner, men det er en (stor) fordel om det er klare linjer når det gjelder ressursrammer. Er dette oppdrag som kontrollutvalget eller kommunedirektøren skal betale særskilt for? Eller ligger det inne i oppdragsavtalen, og det kommunen betaler revisjonsenheten? Går det i så fall utover de oppgavene kontrollutvalget ønsker skal gjøres? Og hvordan kobles i så fall kontrollutvalget inn?

Innenfor forskriftens rammer er det rom for ulike måter å håndtere rådgivning og andre tjenester. Uansett hvordan dette håndteres i ulike lokale kontekster er det viktig å holde de overordnede prinsippene høyt. Tillit til revisjonen og dens uavhengighet er avgjørende – men også god ressursbruk og læring. Revisjon skal bidra til læring og forbedring, til beste for innbyggerne.

Kilder:

[Forskrift om kontrollutvalg og revisjon](#) FOR-2019-06-19-904

Kommunal- og moderniseringsdepartement (2021) [Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften](#) (H-2494)

Borgmo, R., Bråthen, B. og Lie, K.E. (2023): [Kontroll og revisjon i kommunal sektor](#), 4. utgave. Oslo: NKRF – kontroll og revisjon i kommunene

Ellen Lange, seniorrådgiver i NKRF siden 2022. Hun er sosiolog og har drøyt 20 års erfaring fra (og med) kommunal sektor, hovedsakelig forvaltningsrevisjon, i tillegg til seks år med ulike former for endrings- og utviklingsarbeid i KS.

Effektivitet i kommunene og produksjonsindeksen

Kommunal- og distriktsdepartementet, 25.01.2024

Senter for økonomisk forskning (SØF) har utarbeidet beregninger for effektiviteten i de kommunale tjenestene.

Metoden sier noe om den enkelte kommunes effektivitet i forhold til beste etablerte praksis. Spesielle forhold knyttet til koronaepidemien i 2020 – 2022 kan påvirke forskjellen i målt effektivitet mellom kommuner og utviklingen i effektivitet over tid.

[Her kan du se analyseresultatet fra din kommune.](#)

Produksjonsindeksen

Produksjonsindeksen er et samlemål for kommunenes tjenestetilbud basert på produksjonsindikatorer for utvalgte sektorer. Indeksen gir et bilde av hvordan nivået på tjenestene er i en kommune sammenlignet med andre kommuner.

Omfanget av tjenester kommunen yter har klar sammenheng med kommunens økonomiske rammebetingelser. Det er imidlertid forskjeller i tjenestebildet også mellom kommuner med om lag samme inntektsnivå. Sammen med produksjonsindeksen er derfor også nivået på kommunens inntektsnivå, og de økonomiske resultatene (netto driftsresultat) de siste tre årene vist. Tallene ses ved å bevege musepekeren over grafene etter man har valgt kommune.

[Produksjonsindeksen](#)

Se også [rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi](#). Merk at det ikke er data for alle kommuner og at enkelte kommuner ikke har fullstendige data.

Korrupsjonsindeksen (CPI) 2023

31.01 2024

Transparency International har lagt fram korrupsjonsindeksen for 2023. Indeksen måler hvordan korrupsjonsnivået i offentlig sektor oppfattes å være i 180 land.

Norge ligger på fjerdeplass på CPI-rangeringen for 2023, med 84 poeng, noe som er uendret fra året før, men likevel bekrefter en nedadgående trend i løpet av de siste ti årene. Høyest score i 2023 har Danmark (90 poeng), etterfulgt av Finland (87) og New Zealand (85).

De fleste land har oppnådd liten eller ingen framgang i kampen mot korrupsjon i offentlig sektor det siste tiåret. Det globale gjennomsnittet ligger for tolvte året på rad uendret på 43 poeng. Mer enn 80 prosent av verdens befolkning lever i land som ligger under det globale gjennomsnittet, noe som betyr at de må leve med konsekvensene av alvorlige korrupsjonsproblemer. Flere enn to tredeler av verdens land scorer under 50 av 100 oppnåelige poeng.

Et hovedtema i årets CPI-lansering er at rettssikkerheten i mange land er svekket. I land med svak rettssikkerhet er også korrupsjonsnivået høyt. Norge scorer høyt på indeksen over rettssikkerhet, men også her er det forbedringsmuligheter.

I Vest-Europa og EU falt gjennomsnittlig score på korrupsjonsindeksen for første gang på et tiår. Selv om regionen fortsatt er den verdensdelen med best score (65 poeng), er antikorrupsjonstiltakene på vikende front pga svekket etterlevelse av rettsstatsprinsippene.

Russlands krig mot Ukraina har skapt et formidabelt press på landets styresett og infrastruktur og bidratt til økt korrupsjonsrisiko. Likevel har Ukraina med en score på 36 poeng fortsatt sin forbedring på indeksen, takket være systemreformer i rettsvesenet. Til tross for disse forbedringene, utgjør flere korrupsjonsskandaler på høyt nivå fortsatt en stor bekymring.

Korrupsjonsindeksen for 2023 – *The Corruption Perceptions Index (CPI)*

Kilde: TI Norge, www.transparency.no

Ledelsen i organisasjonen vil trolig ikke være inhabile

Kommunal Rapport 12.02.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan en leder i PBL som også er folkevalgt, skrive forslag til høringsuttalelse om barnehageloven?

SPØRSMÅL: Et utvalg i kommunen vedtok en høringsuttalelse til endringer i barnehageloven. Under saksbehandlingen her fremkom det opplysninger som kunne tyde på at forslaget til høringsuttalelse som tre samarbeidspartier la frem i møtet, og som ble det endelige vedtaket, var utformet av en folkevalgt i kommunen som har en lederstilling i Private barnehagers landsforbund (PBL).

Uten å konkludere med hvem som faktisk skrev hva, har jeg følgende prinsipielle spørsmål: Hvordan vurderer du habiliteten til dette medlemmet hvis hen forfattet høringsuttalelsen og samtidig har en lederstilling i PBL?

Har du noen betenkeligheter hvis denne folkevalgte skrev høringsuttalelsen og har en lederstilling i PBL?

SVAR: Det er usikkert om det forelå inhabilitet her. Det er tale om en høringsuttalelse til endringer i generelle lovbestemmelser, og PBL er ikke «part» etter [forvaltningsloven § 2](#) første avsnitt, bokstav e, i og med at dette ikke er en sak som direkte gjelder organisasjonen, men bare medlemmene.

Jeg tror heller ikke at ledelsen i organisasjonen vil være inhabile etter bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) andre avsnitt om inhabilitet pga. av «særegne forhold» som er egnet til å svekke tilliten til ledelsens upartiskhet. Avgjørende er etter min mening her at det er medlemmene og ikke organisasjonen som blir direkte berørt av en eventuell lovendring. Det er ikke uvanlig at folkevalgte er engasjert i eller tilknyttet organisasjoner som arbeider for næringsinteresser eller bestemte saker. Dette skaper ikke inhabilitet så lenge de ikke har private, personlige, interesser i saken. Jeg vil anta at det også gjelder i en sak som denne.

Men selv om vi skulle mene at den folkevalgte ville være inhabil til å delta ved behandlingen av denne saken, vil reglene om inhabilitet i forvaltningsloven og kommuneloven ikke slå inn her. De gjelder bare for det som skjer i *offentlige organer*, ikke virksomheten i partigrupper eller partiapparat. Det er dermed ikke noe *juridisk* i veien for at den som er inhabil i en sak, deltar ved eller gir innspill til en partigruppens arbeid med saken. Dette gjelder ikke bare når hen som her ikke en gang er medlem av det aktuelle folkevalgte organet, men også om hen skulle være medlem dette og dermed er avskåret fra å delta ved behandlingen av saken der.

Men dette vil avgjort kunne bli *etisk* problematisk. Det er nok en alminnelig forventning til våre politikere at den som er inhabil i en sak, skal holde seg helt vekk fra behandlingen av denne, også i partiapparatet. Og det gjelder også om hen ikke er medlem av det organet som skal behandle saken. Det vil kunne svekke tilliten til partiet og til de folkevalgte som representerer dette, hvis det kommer frem at partiets standpunkt i saken har blitt utformet av at en person som selv ville vært inhabil til å medvirke ved kommunens saksbehandling.

Dermed blir det altså ikke et juridisk, men et politisk eller etisk spørsmål, om det uansett var *klanderverdig* av samarbeidspartiene overhodet å la dette medlemmet utforme forslag til standpunkt i denne saken. Slike samarbeidsforhold eksisterer riktignok i mange sammenhenger i politikken. Men mange vil nok mene at da er det i alle fall et rimelig krav til politisk moral at slikt samarbeid med en interessegruppe skjer i full åpenhet. Akkurat dette vil det nok likevel være ulike meninger om.

Kommunal Rapport har vært i kontakt med Private Barnehagers Landsforbund som ikke har noen kommentarer til saken.

Lokalt selvstyre mellom barken og veden?

Innbyggerne og vårt felles naturgrunnlag: Slik kan Statsforvalterens oppdrag oppsummeres. Mange er glad for at vi er en sikkerhetsventil for innbyggere og natur, men av og til syns noen at vi blander oss for mye.

Publisert 22.02.2024

Det er som regel kommunen vi går til når det gjelder skolen og barnehagen, omsorgsbolig, barnevern, fortausbrøyting eller byggesaker. Den norske kommunen har ansvar for veldig mye som er viktig i folks hverdagsliv. Kommunen skal også ivareta naturen og jorda som produserer mat. Og mye annet. Jevnt over gjør da også kommunene en god jobb! Mange flinke folk jobber i kommunene, og vi skal være takknemlige overfor de som frivillig stiller opp til kommune- og fylkesvalg på vegne av fellesskapet.

Du syns kanskje ikke det er så lett å være innbygger bestandig, men jeg tror ikke det alltid er like lett å være kommune heller. Lite penger kombinert med innbyggere som vil ha flere og bedre tjenester. Dertil kommer en stat som minner om at lover og regler skal følges selv om det koster mer penger enn kommunen hadde funnet plass til i budsjettet.

Eller når kommunen vil ha plass til bolig og næring for å bidra til mer liv i lokalsamfunnet: Da kan man oppleve naboer som klager og ikke vil ha mer trafikk eller andre forstyrrelser i nærmiljøet. Og sannelig dukker ikke staten opp her også, og minner om nasjonale regler som må ivaretas: Storting og regjering har slått fast at naturmangfold, dyrkamark, beite for reindrifta, lekeareal for ungene og mye annet skal tas hensyn til i planlegginga. Men selv etter at kommunen har gjort sitt beste for å ivareta dette, kan en nabo eller andre sende klage på kommunens vedtak til Statsforvalteren. Får de medhold, må kommunen kanskje gjøre om på vedtaket eller sette i verk tiltak som gjør at de kan fatte et lovlig vedtak.

Sånn går no dagen, tenker kanskje kommunen, og syns de lever et liv mellom barken og veden. Joda, lover og regler setter noen rammer for oss alle, også kommunene. Samtidig har lokale folkevalgte og deres administrasjoner et betydelig handlingsrom og kan bestemme mye! Vi hos Statsforvalteren hjelper gjerne til med å synliggjøre mulighetene i det lokale selvstyret.

Men noen ganger er det slik at enkeltmenneskets rettigheter trumfer kommunens syn på hva som er tilstrekkelig – være seg tildeling av velferdstjenester eller ivaretagelse av nabointeresser i en utbygging. Og noen ganger er det slik at viktige naturinteresser eller hensynet til dyrkamarka veier tyngre enn lokalpolitiske ønsker om å bygge akkurat der.

Når Statsforvalteren er inne i slike saker, er det fordi vi på vegne av nasjonale myndigheter skal se til at innbyggerne får ivarettatt sine rettigheter og at nasjonal politikk på bl.a. naturområdet blir fulgt opp i Trøndelag.

Dette gjør vi aller mest gjennom informasjon og veiledning i tett kontakt med kommunen. Men vi har også myndighet til å behandle klager fra innbyggere og vi skal sikre at nasjonale interesser ivaretas i lokale planer.

Da hender det vi og kommunen ser ulikt på hvordan individuelle rettigheter og nasjonal politikk skal følges opp i praksis. Vi har ulike roller, men takket være tett og god kontakt finner vi stort sett løsninger som alle kan leve med. Til beste for innbyggerne og vårt felles naturgrunnlag.

Kronikk av: Frank Jenssen, Statsforvalter i Trøndelag

Møteleder bør spørre om det er noen som motsetter seg at det treffes vedtak

Kommunal Rapport 05.02.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan utvalgsleder eller tre medlemmer av et utvalg bestemme at saken likevel ikke skal behandles, selv etter at den er tatt opp til diskusjon i utvalget?

SPØRSMÅL: En sak er satt på sakskartet til et møte i et kommunalt organ. Tre dager før møtet ettersendes det noen dokumenter i saken. I møtet blir saken diskutert og etter hvert fremmer utvalgsleder forslag om utsettelse av saken. Det stemmes over utsettelsesforslaget som faller.

Da sier utvalgslederen at det betyr at saken er utsatt, med begrunnelse i at utvalgsleder eller tre medlemmer iht. [kommunelovens paragraf 11–3](#) kan nekte å ta saken opp til behandling. Kan utvalgsleder eller tre medlemmer av utvalget bestemme at saken ikke skal behandles etter at den er tatt opp til diskusjon og et utsettelsesforslag ikke har fått flertall?

SVAR: Dette er litt av en rebus.

Utgangspunktet er etter [kommuneloven §11-3](#) første avsnitt at «Lederen av et folkevalgt organ setter opp sakliste for hvert enkelt møte.» Dette skjer i innkalling til møtet som sendes til organets medlemmer. Denne innkallingen fastsetter *rammen for hvilke saker som skal behandles* i møtet.

Når innkallingen er sendt ut, er det bare det folkevalgte organet selv som kan foreta endringer på saklisten. Det kan da etter § 11–3 fjerde avsnitt gjøres ved vedtak om «å utsette realitetsbehandlingen». Forslag om slik utsettelse kan settes fram både før og etter at saken er tatt under behandling. Debatten om realiteten stoppes da straks, inntil det er votert over utsettelsesforslaget, og det voteres ikke over forslag som måtte være fremsatt i saken.

Men innkallingen skal inneholde ikke bare en liste over sakene som skal behandles, men også *dokumentene* i disse sakene. Disse er grunnlaget for saksbehandlingen der.

Hvis ikke alle dokumentene til en sak har vært utsendt sammen med innkallingen, er det alminnelige utgangspunkt etter § 11–3 siste avsnitt at da kan det ikke *treffes vedtak* i denne i dette møtet. Denne regelen var ny i kommuneloven fra 2018, og tar sikte på å unngå situasjoner der folkevalgte kan føle seg tvunget til å ta stilling til en sak uten å ha hatt tilstrekkelig tid til å sette seg inn i alle opplysninger og synspunkter som er lagt fram. Dette kan ses som et utslag av et generelt prinsipp som er oppstilt for enkeltvedtak i [forvaltningsloven § 17](#) at: «Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes».

Bestemmelsen om at alle dokumenter må være utsendt, er i realiteten først og fremst et vern av mindretallet i organet. Flertallet vil jo alltid kunne vedta å ta saker av saklisten, uten ytterligere begrunnelse. Men i noen situasjoner kan dette være en for firkantet regel. I siste avsnitt er det derfor en regel om at det likevel kan treffes vedtak i en sak selv om ikke alle dokumenter fulgte innkallingen, «hvis ikke møtelederen eller minst 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg det».

Det betyr at i en slik situasjon bør møteleder, *før saken tas under behandling*, spørre om det er noen av medlemmene som motsetter seg at det treffes vedtak i saken i dette møtet. Og hvis møteleder selv eller så mange som en tredel av medlemmene gjør det, kan det altså ikke treffes noe realitetsvedtak i saken. Men denne bestemmelsen må forstås slik at *debatten* om saken kan fortsette hvis ikke det treffes vedtak om å ta den helt av saklisten.

Neste spørsmål blir så *når det skal tas stilling* til dette spørsmålet; om det kan gjøres først når debatten er i gang. I vårt tilfelle er altså situasjonen at utvalgsleder ikke har lagt fram spørsmålet om det skulle kunne treffes realitetsvedtak i saken før debatten startet. Det hadde klart nok vært det mest ryddige, men i og med at dette ikke har skjedd før, må hen *i alle fall gjøre det før man går til votering*. Det er møteleders ansvar å sørge for at det er avklart om vilkårene for å treffe realitetsvedtak er oppfylt.

Da forslaget om å utsette videre behandling av saken falt, var det nødvendig å bringe på det rene om det da også skulle kunne treffes realitetsvedtak i saken. Og når utvalgsleder selv mente at det burde det ikke, var det ikke nødvendig med noen formell votering for å bringe på det rene om også en tredel av medlemmene motsatte seg at det ble truffet realitetsvedtak.

Men dette vil da bare gjelde det å treffe vedtak i saken. I og med at forslaget om fullstendig utsettelse av saken falt, må *debatten om saken* fortsette på vanlig måte, men altså uten avsluttes med et formelt vedtak om realiteten i saken

Forum for
kontroll og tilsyn

FAGKONFERANSE / ÅRSMØTE

Velkommen til fagkonferanse på Quality Airport Hotel

GARDERMOEN

4. — 5. juni

Tirsdag 4. juni

09:00 Registrering med mat

10:00 **Velkommen**

Tage Pettersen, styreleder / FKT

10:05 **Åpningsinnlegg**

Ikke avklart

10:30 **Kontrollutvalget – roller og samspill**

Innlegg og debatt

Tage Pettersen / tidl. kontrollutvalgsleder i Moss og styreleder FKT

Per Olav Nilsen / revisjonsdirektør Trondheim kommunerevisjon og styreleder NKRF

Jenny Følling (Sp) /ordfører Sunnfjord kommune

Gudrun Haabeth Grindaker / Norsk kommunedirektørforum ikke avklart

11:30 **Lunsj**

12:30 **Korrupsjonsindeks, tillit og habilitet**

Tor Dølvik / TI Norge ikke avklart

Frode Jacobsen Kontroll- og konstitusjonskomiteen (Ap)

Tora Aasland / leder Kommunesektorens etikkutvalg

14.15 Paneldebatt (møteleder forbereder spørsmål) og spørsmål fra salen

14:30 Pause

14:45 **Cybersikkerhet og digitale trusler**

«Skal du takle cyberspace, må du begynne med å forstå deg, ditt og dine!»

Jørgen Dyrhaug / Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)

15:30 Spørsmål fra salen

15:45 Pause

Årsmøte 2024

16:00 Registrering til årsmøte

16:15 – ca. 17.15 **Årsmøte**

19:00 Aperitiff og middag

UTKAST

Onsdag 5. juni

09:00 **Hvordan kan kontrollutvalget håndtere henvendelser?**
og grenseoppgangen mellom henvendelser og varsling

Solveig Kvamme / Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

09:30 **Varsling i kommuner og fylkeskommuner**
[Norske kommuner- og fylkeskommuners erfaring med varsling](#)

Birte Bjørkelo / partner Deloitte

10:00 **Forvaltningsrevisjon - en undersøkelse av systemet for varsling i Bergen kommune**

Kari Gåsemyr / senior manager Deloitte

10.30 Paneldebatt (møteleder forbereder spørsmål) og spørsmål fra salen

10.45 Pause og utsjekking

11:00 **Eierskapsstyring og eierskapskontroll**

Agnete B. Sommerset, juridisk direktør / Samfunnsbedriftene

11:45 Lunsj

12:45 **Kommunal økonomisk bærekraft (KØB) - hvilket ansvar har kontrollutvalget?**

Asbjørn Pedersen / NKK - kommunesektorens interesseorganisasjon for økonomi og innkreving

13:30 Spørsmål fra salen

13:45 Pause

14:00 **Skråblikket:**

Elin Ørjasæter, forfatter og foredragsholder / dosent ved Institutt for ledelse og organisasjon ved Høyskolen Kristiania

14:50 **Avslutning**

styreleder / FKT

Påmelding

FRIST: 29. APRIL 2024

Bindende påmelding* på www.fkt.no innen mandag 29. april 2024.
Det tas forbehold om endringer i programmet.

Deltakeravgift

Deltakelse m/ overnatting** (helpensjon):

Kr 7 900 (*Ikke medlem kr 8 400*)

Ekstra overnatting fra 3. – 4. juni: Kr 1 495

*Ved avbud etter at påmeldingsfristen har gått ut, blir det belastet et administrasjonsgebyr på kr 500 i tillegg til eventuelle kostnader FKT får til hotellet. Avbud siste 14 dager før konferansen gir full deltakeravgift.

**FKT har reservert rom på konferansehotellet. Tildeling ut fra mottatt påmelding (først til mølla).

Praktisk informasjon

ÅRSMØTET

Årsmøtet er åpent for alle, men det er kun medlemmer i Forum for kontroll og tilsyn som har tale-, forslags- og stemmerett.

Innmelding av saker

Medlemmer som har saker til årsmøtet, eller forslag om vedtektsendringer, må sende disse til sekretariatet senest seks uker før årsmøtet, innen 23. april 2024.

Utsending av sakspapir

Styret sender ut sakspapirene senest to uker før årsmøtet, innen 21. mai 2024.

Medlemskap

Dersom din kommune/ditt sekretariat ikke er medlem i FKT, men ønsker å møte på årsmøtet med stemmerett, må innmelding skje innen 21. mai 2024.

Kontakt valgkomiteen

Leder: Jon Jæger Gåsvatn, tidl. leder
kontrollutvalget i Sarpsborg kommune |
gasvatn@outlook.com | Mobil: 913 55 288

Nestleder: Lars Hansen, daglig leder
Salten Kontrollutvalgsservice |
lars@sekretariatet.no | Mobil: 470 37 452

Ønsker du mer informasjon eller medlemskap i FKT? Besøk www.fkt.no eller kontakt sekretariatet v/generalsekretær Anne-Karin Femanger Pettersen på telefon +47 414 71 166 eller fkt@fkt.no.

FREMKOMST

[Quality Airport Hotel, Gardermoen](#)

Lokevegen 72067 Jessheim

[Veibeskrivelse](#)

5 km og 10 minutter med shuttlebuss fra Oslo Lufthavn Gardermoen

PARKERING

Hotellet har gode parkeringsmuligheter utendørs, mot betaling. HC-plasser og ladestasjoner til El-bil (ekstra kostnad)

Riksrevisjonens rapport «Rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene»

Offentliggjort 15.02.2024

Nesten ingenting har blitt bedre siden Riksrevisjonen undersøkte rehabilitering i 2012. Tiltakene har ikke gitt resultater og den nye undersøkelsen viser at hele seks av syv kommuner mangler lovpålagt kompetanse på området.

Det er kritikkverdig at Helse- og omsorgsdepartementet ikke har iverksatt tilstrekkelige tiltak for å sørge for at pasienter får de rehabiliteringstjenestene de har behov for, skriver Riksrevisjonen i sin vurdering.

Kort bakgrunn

- Hvert år får rundt 100 000 personer rehabiliteringstjenester på grunn av fysisk sykdom. Både akutte hendelser, som ulykker og slag, og kroniske lidelser, er årsaken.
- Målet med rehabilitering er at pasienten skal oppnå så mye selvstendighet, deltakelse og livskvalitet som mulig. Pasientens behov skal avgjøre hvilken hjelp som gis.
- Ansvaret er delt mellom den kommunale helsetjenesten, sykehusene og private aktører.
- Sist Riksrevisjonen undersøkte rehabilitering var i 2012. Da avdekket vi store mangler.
- Nå har vi undersøkt perioden 2020 til 2023.

Les konklusjoner og anbefalinger [her](#)

Les selve rapporten [her](#)

Styremedlemmet er klart inhabil

Kommunal Rapport 19.02.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Jeg trodde man kunne være med i lag og foreninger uten at man havnet i habilitetstrøbbel som kommunestyrerepresentant, men så ser jeg at det ikke alltid er tilfellet. Hva er det jeg ikke har forstått?

SPØRSMÅL: Kommunestyret behandlet en dispensasjonssak der en lokal jeger- og fiskerforening hadde søkt om å få utvide parkeringsareal og etablere internveier ved en skytebane. En kommunestyrerepresentant ble erklært inhabil av et enstemmig kommunestyre og fratradte derfor da saken skulle behandles. Begrunnelsen for inhabiliteten var at kommunestyrerepresentanten også sitter i styret i jeger- og fiskerforeningen som søkte om tillatelse til tiltakene.

Du har tidligere uttalt at folkevalgte som hovedregel ikke blir inhabile fordi de er medlem i eller i ledelsen av en forening eller aksjonsgruppe som engasjerer seg i en sak, så lenge de ikke har noen særegen privat interesse i saken. Ut fra dette: Var bortvisningen av dette kommunestyremedlemmet lovlig?

SVAR: Her er det to inhabilitetsgrunner som kan tenkes å være aktuelle:

Den første er bestemmelsen i [forvaltningsloven § 6](#) første avsnitt, bokstav e nr. 1, der det fastslås en offentlig tjenestemann – og herunder også kommunale folkevalgte ([se § 10](#)) – er ugild (inhabil), blant annet hvis hen er leder, har ledende stilling i, eller er medlem av styret, for en forening «som er part i saken».

Part i en sak er etter [lovens § 2](#) første avsnitt, bokstav e, den avgjørelsen «retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder».

Her er det foreningen som selv søker om dispensasjon, etter alt dømme for å kunne foreta bestemte utbyggingstiltak på egen eiendom eller i nær tilknytning til denne. Da vil en folkevalgt som sitter i styret for foreningen, ganske klart være inhabil når saken behandles.

Det er dermed ikke behov for å se på om denne folkevalgte ville kunne være inhabil også etter bestemmelsen i § 6 andre avsnitt, fordi «andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet».

Dette kunne ha vært en aktuell problemstilling hvis det for eksempel var tale om en sak om anlegg av offentlig vei og parkeringsplass i området, som ville gjøre det vesentlig lettere tilgjengelig for allmennheten. Her skal de mye til før det kan foreligge inhabilitet. Selv om foreningen hadde fremmet forslag om dette, eller sterkt engasjert seg i saken, ville normalt verken ledelse eller medlemmer bli inhabile ved behandlingen av saken i kommunestyret, så lenge det ikke var tale om tiltak som helt spesielt ville tilgodese foreningens egen private virksomhet.

Her vil det riktignok kunne være flytende grenser. Hovedtema vil være ikke bare hvor store driftsmessige og økonomiske fordeler foreningen som sådan ville få av et slikt tiltak, men også om disse fordelene ville være «særegne» for foreningen, og ikke bare ville være fordeler som også kom andre grunneiere i området til gode, på lik linje med foreningen.

Snåase Snåsa

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jamfør lov om folkehelsearbeid. Også andre informasjonskilder må benyttes i oversiktsarbeidet, se figuren nedenfor.

Statistikken er hentet fra Kommunehelsetatistikkbank per februar 2024.

Utgitt av
Folkehelseinstituttet
Postboks 222 Skøyen
0213 Oslo
E-post: kommunehelsetatistikk@fhi.no

Redaksjon:
Gun Peggy Knudsen, ansvarlig redaktør
Else Karin Grøholt, fagredaktør
Fagredaksjon for folkehelseprofiler
Idékilde: Public Health England
Illustrasjoner: FHI og Fete Typer

Bokmål

Batch 0503241925.1803241650.0503241925.1803241650.19/03/2024 8:28

Nettside:
www.fhi.no/folkehelseprofiler

Noen trekk ved kommunens folkehelse

Eldres helse er temaet for folkehelseprofilen 2024. Temaet gjenspeiles i indikatorer og figurer.

Indikatorer som presenteres i profilen er valgt med tanke på helsefremmende og forebyggende arbeid, men er også begrenset av hvilke data som er tilgjengelige på kommunenivå. All statistikk må tolkes i lys av annen kunnskap om lokale forhold.

Befolkning

- Andelen unge eldre (65-79 år) i kommunen er høyere enn i landet som helhet. Finn tall for andelen over 80 år på side 4. Les mer om eldre og eldres helse på midtsidene.
- I aldersgruppen 75 år og eldre er andelen som bor alene ikke signifikant forskjellig fra landsnivået.

Oppvekst og levekår

- Andelen som bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt, er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet. Vedvarende lav husholdningsinntekt vil si at den gjennomsnittlige inntekten i en treårsperiode er under 60 prosent av median husholdningsinntekt i Norge.
- Andelen som bor i husholdninger med høy gjeld, er lavere enn i landet som helhet. Høy gjeld vil si en gjeld tre ganger høyere enn samlet husholdningsinntekt.

Miljø, skader og ulykker

- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på andelen ungdomsskoleelever som opplever at det er trygt å ferdes i nærområdet på kveldstid. Dette skyldes at Ungdata-undersøkelsen ikke er gjennomført i kommunen i perioden 2021-2023, eller at det er utilstrekkelig tallgrunnlag. Utilstrekkelig betyr at tallene er for små eller at det mangler opplysninger om klassetrinn og kjønn, noe som er nødvendig for å kunne sammenlikne med landsnivået.

Helserelatert atferd

- Andelen 17-åringere som oppgir at de trener sjeldnere enn ukentlig er ikke signifikant forskjellig fra landsnivået, vurdert etter resultater fra nettbasert sesjon 1 for gutter og jenter.

Helsetilstand

- Det er utilstrekkelig tallgrunnlag for å vise statistikk på sosiale helseforskjeller i kommunen, målt som forskjell i forventet levealder mellom utdanningsgrupper.

Lengre liv – flere eldre

Levealderen øker, og vi forventer en betydelig økning i antallet og andelen eldre i befolkningen fram mot 2050. Denne økningen er noe kommunene bør planlegge for.

Økningen i forventet levealder gjør at flere vil leve til de er godt over 90 år. Gruppen eldre vil øke i størrelse, og flere vil leve med en eller flere kroniske sykdommer. Dagens aldersfordeling og framskrevet aldersfordeling i kommunen er vist i figur 1.

Helse og funksjon

Totalt sett er eldre friskere og har bedre funksjon i dag enn tidligere. Med høy alder øker imidlertid forekomsten av kreft, diabetes, hjerte- og karsykdommer, demens, kronisk obstruktiv lungesykdom (kols), beinskjørhet og brudd. Forekomsten av langvarige smerter, søvnvansker, nedsatt syn og hørsel samt funksjonstap og skrøpeligheit øker også ved økende alder.

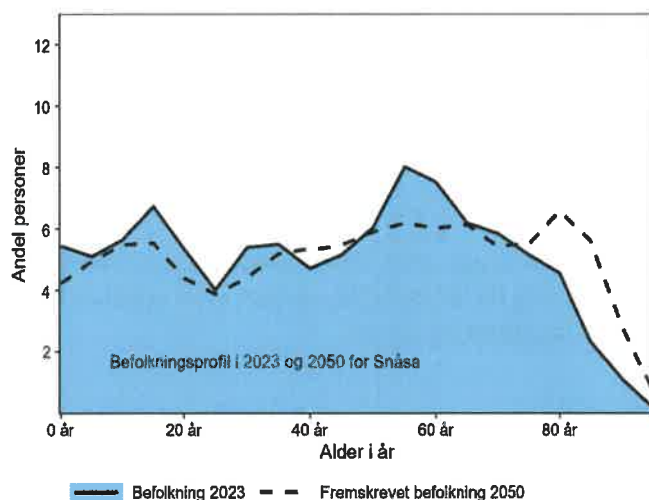
Med flere eldre i befolkningen øker også antallet som lever med flere sykdommer samtidig. Alt dette innebærer økt hjelpebehov fra familie og helse- og omsorgstjenestene.

Forventede gjenstående funksjonsfriske leveår (på engelsk: Healthy Life Years, HLY) måler antall år som en person kan forvente å leve uten langvarige aktivitetsbegrensninger. Se figur 2 for lands- og fylkestall på forventede gjenstående funksjonsfriske leveår ved 65 års alder.

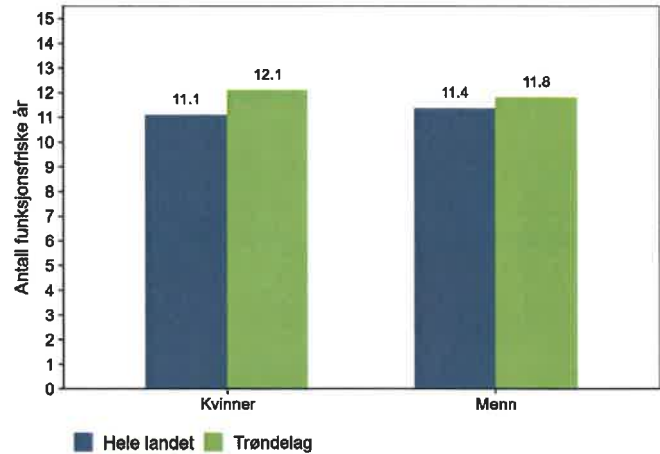
Eldre med lav utdanning og inntekt har flere sykdommer og helseplager, og også kortere forventet levealder enn de med høy utdanning og inntekt.

Sykdomsbyrdemålet DALY (disability-adjusted life years) tallfester hvor mange friske leveår som går tapt på grunn av dårlig helse og for tidlig død i en befolkning. Figur 3 på neste side viser forventet endring i antall tapte friske leveår (DALY) i perioden 2020 til 2050 for hovedårsakene til død og helsetap blant eldre i Norge. Som følge av at det blir flere eldre og at sykdom forskyves til høyere alder vil sykdomsbyrden blant de eldste (80 år+) øke betydelig. Det er kreft, hjerte- og karsykdommer og nevrologiske sykdommer som demens som vil bidra mest til økningen i antall tapte friske leveår blant de eldste.

Figur 1. Aldersfordelingen i kommunen i 2023 og framskrevet til 2050 (SSB).

Figur 2. Forventede gjenstående funksjonsfriske leveår ved 65 år i landet og i fylket. Gjennomsnitt for perioden 2016-2022.

Demens kan utgjøre en stor belastning for de berørte og deres pårørende, og skape økt behov for helse- og omsorgstjenester. Tapet av kognitive og motoriske funksjoner fører ofte til mye lidelse for dem som rammes av demens. Psykiske tilleggssymptomer som angst, depresjon, motorisk uro, aggresjon og vrangforestillinger kan også være utfordrende. Risikoen for å få demens for hver enkelt har gått ned de siste tiårene, og økt utdanningsnivå, endrede levevaner og bedre hjerte- og karhelse i befolkningen pekes på som mulige årsaker til denne nedgangen. Likevel vil antallet med demens øke fordi det blir flere eldre.

Rygglidelser og artrose (tidligere kalt slitasjegikt), samt brudd som følge av fall og beinskjørhet, er vanlig blant eldre. Etter 70 års-alderen øker tallet på hoftebrudd kraftig, og blant skrøpelige eldre vil hoftebrudd ofte føre til økt pleie- og omsorgsbehov.

Nedsatt syn og hørsel kan redusere sosial kontakt, og også mulighetene til å fungere godt i hverdagen. Omtrent halvparten av befolkningen over 74 år har såpass nedsatt hørsel at det får betydning for kommunikasjon. De negative konsekvensene av hørsels- og synstap kan reduseres hvis det oppdages og behandles tidlig.

Livskvalitet

Mange eldre er tilfredse med livet, og mange har god livskvalitet til langt inn i alderdommen.

Med alderen opplever imidlertid mange helseplager og funksjonsnedsettelse, som igjen kan medføre redusert livskvalitet. Livskvaliteten synker hos mange av de eldste, og særlig rapporterer flere om nedstemthet og ensomhet etter 80-årsalderen. Mange opplever redusert mestring og sosial støtte. Eldre med dårlig helse, dårlig økonomi og lite sosial kontakt har lavest livskvalitet. Se figur 4 for endringer over tid i andel eldre som bor alene.

Sosial støtte, gode relasjoner og sosial deltakelse er viktig for god livskvalitet. Disse faktorene kan fremmes ved tilgjengelige offentlige møteplasser, grønne lunger for rekreasjon, arenaer for aktivitet, kulturelle arrangementer og sosiale møter.

Eldre som en ressurs

Eldre er friskere og har bedre funksjonsnivå i dag enn tidligere, og de har kunnskap og ressurser som er viktige både i familien og i samfunnet. Flere enn tidligere står lengre i lønnet arbeid og mange eldre deltar i organisert frivillighet, passer barnebarn eller hjelper egne foreldre. Mulighet til å bidra styrker opplevelsen av å ha verdi, fremmer fellesskap og gir mening. Det å delta, for eksempel som frivillig, kan ha stor betydning for å forebygge eller redusere isolasjon og ensomhet.

Det er behov for mer kunnskap om hvordan det best kan tilrettelegges for at eldre kan bidra med sine ressurser på egne premisser.

Forebygging gjennom livsløpet

Det er mulig å påvirke helse og funksjon gjennom hele livsløpet, også i eldre år. Å legge til rette for helsefremmende levevaner gjennom hele livet, er viktig for en god alderdom. Fysisk aktivitet, et variert kosthold og å opprettholde en sunn kroppsvekt har helsegevinster fordi det forebygger kroniske sykdommer.

Det er anslått at så mye som 40 prosent av alle tilfeller av demens kunne vært unngått hvis man hadde forebygget faktorer som høyt blodtrykk, fedme og diabetes, og unngått røyking og høyt alkoholkonsum.

På gruppenivå er eldre mindre fysisk aktive enn yngre. Fysisk aktivitet er viktig for å opprettholde fysisk og psykisk helse, og for å forebygge fall og brudd. Selv aktivitet av kort varighet og lav intensitet gir helsegevinst. Eldre som er fysisk aktive og i god fysisk form vil i større grad kunne være selvhjulpne i hverdagen og bo lenger hjemme.

Det finnes begrenset kunnskap om hva eldre spiser, og i hvilken grad de følger nasjonale anbefalinger. For mange eldre er hovedutfordringen for lavt matinntak og vekttap. God matlyst kan opprettholdes gjennom tilrettelegging for sunne og gode måltider i trivelige omgivelser. I tillegg er det å ivareta god munn- og tannhelse nødvendig for å opprettholde et godt matinntak.

Tilrettelegging for et aldersvennlig samfunn

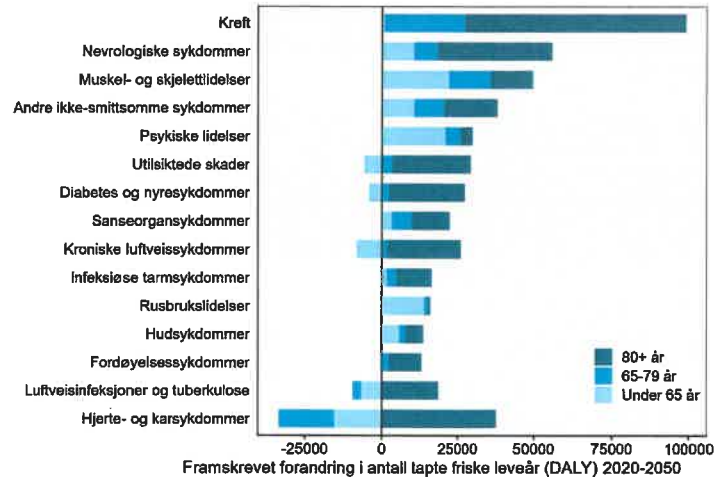
Det er et tverrsektorielt ansvar å legge til rette for et aldersvennlig samfunn. For å gjøre det enklere å leve aktive liv, er fysiske omgivelser og fremkommelighet viktig, for eksempel tydelig skilting, god belysning og at gang- og turveier er tilstrekkelig brøytet og strødd. Universell utforming av bygg er et annet eksempel.

Fylkeskommuner og kommuner bør satse på et variert tilbud av tilpassede aktiviteter for eldre. Figur 5 viser de viktigste faktorene som påvirker helse i eldre år. Tilrettelegging for deltakelse på sosiale arenaer er viktig for å ivareta livskvalitet og funksjon. Gode møteplasser i lokalsamfunnet har betydning for evnen til å mestre egen livssituasjon. Her er det gode muligheter for samarbeid mellom kommunen og frivillig sektor.

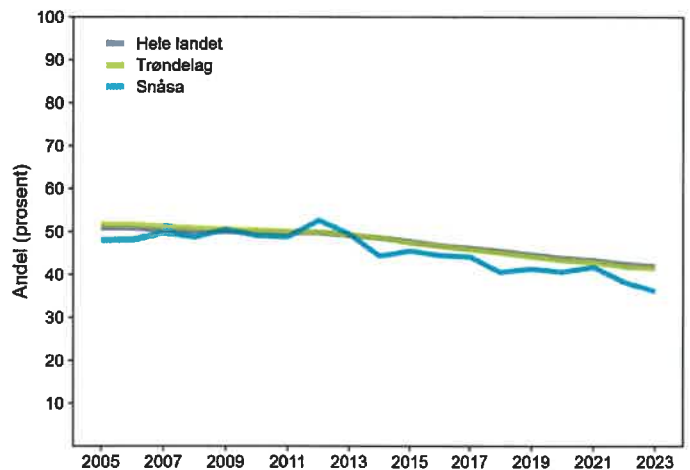
Les mer:

- Utvidet artikkel på www.fhi.no/folkehelseprofiler
- [Helse hos eldre i Norge](#)

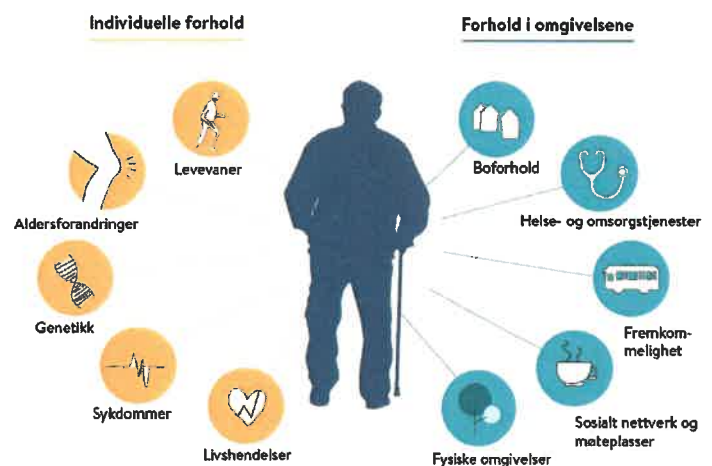
Figur 3. Framskrevet endring i sykdomsbyrde (antall tapte friske leveår (DALY)) for hovedårsakene til død og helsetap i Norge fra 2020 til 2050 (Global Burden of Disease-prosjektet 2019).

Figur 4. Andel personer over 75 år som bor alene (SSB).

Figur 5. Hva påvirker Eldres helse?

Folkehelsebarometer for kommunen

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall for kommunen og fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at kommuner og fylker kan ha ulik alders- og kjønns sammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene for å se utvikling over tid i kommunen. I KommuneHelse statistikkbank, <http://khs.fhi.no> finnes flere indikatorer samt mer informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for kommunen, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå. Verdiområdet for de ti beste kommunene i landet kan være noe å strekke seg etter.

- Kommunen ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- Kommunen ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- Kommunen er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Kommunen er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for fylket (ikke testet for statistisk signifikans)
- ◆ Verdien for landet som helhet
- ▬ Variasjonen mellom kommunene i fylket
- De ti beste kommunene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Snåase Snåsa
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	20,2	20,0	20,3	prosent	
	2 Andel unge eldre, 65-79 år	17,2	14,2	13,9	prosent	
	3 Andel over 80 år	8,3	4,6	4,5	prosent	
	4 Andel 80 år+, framskrevet til 2050	16,0	10,3	10,4	prosent	
	5 Personer som bor alene, 75 år +	36,1	41,4	42,0	prosent	
	6 Befolkningsvekst	-0,59	0,92	1,2	prosent	
	7 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	82	83	81	prosent	
Oppvekst og levekår	8 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	9,2	8,9	9,8	prosent	
	9 Inntektsulikhet, P90/P10	2,5	2,6	2,8	-	
	10 Leier bolig, 45 år +	21,0	12,2	12,4	prosent	
	11 Bor trangt, 0-17 år	18	16	18	prosent	
	12 Gjeld større enn 3 ganger inntekt	13,6	21,1	20,8	prosent	
	13 Unge som står utenfor, 15-29 år	7,6	9,1	9,5	prosent (a,k)	
	14 Stønad til livsopphold, 20-66 år	19,4	17,9	17,4	prosent (a,k)	
	15 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	23	25	24	prosent (k)	
	16 Gjennomføring i vdg. opplæring	91	79	80	prosent (k)	
	17 Høy tilfredshet, Ungdata 2021	47	48	49	prosent (a,k)	
Miljø, skader og ulykker	18 Valgdeltakelse	73,5	64,5	62,4	prosent	
	19 Drikkevann, hygienisk og stabilt	33,2	94,2	93,4	prosent	
	20 Luftforurensning, eksponert (ny def.)	0	7,5	46	prosent	
	21 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2021	-	86	85	prosent (a,k)	
	22 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2021	54	62	60	prosent (a,k)	
Helse-relatert atferd	23 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	37	24	28	prosent (k)	
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2021	45	49	49	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	-	1,5	2,4	prosent (a)	
	26 Forventet levealder, menn	81,8	80,7	80,3	år	
Helsestatus	27 Forventet levealder, kvinner	84,4	84,2	84,0	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	-	4,9	5,1	år	
	29 Overvekt og fedme, 17 år	23	23	22	prosent (k)	
	30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	154	173	168	per 1000 (a,k)	
	31 Muskel og skjelett, 0-74 år	328	326	313	per 1000 (a,k)	
	32 Hjerter- og karsykdom	18,3	16,4	17,2	per 1000 (a,k)	
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	91	85	84	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, influensa, 65 år+	68,6	63,0	62,3	prosent	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert og ** = tall fra Ungdataundersøkelsen mangler. Les mer om mulige årsaker til at tall fra Ungdataundersøkelsen mangler [her](#).

1./2./3. 2023. 4. 2050, beregning basert på middels vekst i fruktbarhet, levealder og netto innflytting. 5. 2023, i prosent av befolkningen. 6. 2022. 7. 2022, høyeste fullførte utdanning (av alle med oppgitt utdanning). 8. 2020-2022, personer som bor i husholdninger som i en treårsperiode har en gjennomsnittlig inntekt under 60 % av nasjonal median. 9. 2022, forholdet mellom inntekten til den personen som befinner seg på 90-prosentilen og den som befinner seg på 10-prosentilen. 10. 2022, andelen er presentert i prosent av personer i privatbusholdninger. 11. 2022, trangboddhet defineres ut ifra antall rom og kvadratmeter i boligen. 12. 2022, alle aldre. 13. 2022, omfatter de som ikke er i arbeid, utdanning eller opplæring (NEET). 14. 2021, omfatter mottakere av uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, arbeidsledighetsstrygd, overgangsstønad for enslige forsørgere og tiltaksmottakere (individstønad). 15. Skoleårene 2022/2023-2023/2024. 16. 2020-2022, omfatter elever bosatt i kommunen. 17. U.skole, de som angir 8-10 på en skala fra 0-10, der 0 er det verst mulige livet de kan tenke seg og 10 det best mulige. 18. 2023, kommunestyrevalget. 19. 2022, definert som tilfredsstillende resultater mht. E. coli og stabil levering av drikkevann. Omfatter vannverk som forsyner minst 50 personer. Tallene bør vurderes i lys av andelen som er tilknyttet vannverk i kommunen, se KommuneHelse statistikkbank. 20. 2022, omfatter de som er eksponert over luftkvalitetskriteriene på 5 mikrogram per kubikkmeter (µg/m3) for finkornet svevestøv (PM2,5). 21. U.skole, opplever at nærområdet er trygt på kveldstid. 22. U.skole, svarer «ja, jeg er med nå». 23. 2022-2023, oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 24. U.skole, daglig utenom skolen. 25. 2018-2022, fødende som oppga at de røykte i begynnelsen av svangerskapet, oppgitt i prosent av alle fødende med røykeopplysninger. 26./27. 2008-2022, beregnet basert på aldersspesifikk dødelighet. 28. 2008-2022, vurdert etter forskjellen i forventet levealder ved 30 år, mellom de med grunnskole som høyeste utdanning og de med videregående eller høyere utdanning. 29. 2020-2023, KMI som tilsvarende over 25 kg/m2, basert på høyde og vekt oppgitt ved nettbasert sesjon 1. 30. 2020-2022, brukere av primærhelsetjenestene fastlege og legevakt. 31. 2020-2022, 0-74 år, muskel- og skjelettplager og -sykdommer (ekskl. brudd og skader), brukere av primærhelsetjenestene fastlege, legevakt, fysioterapeut og kiropraktor. 32. 2020-2022, omfatter innlagte på sykehus og/eller døde, alle aldre. 33. 2013-2022. 34. Influensaseson 2022/2023. Datakilder: Statistisk sentralbyrå, Ungdata-undersøkelsen fra Velferdsserchningsinstituttet NOVA ved OsloMet, Vernepliktsverket, Vannverksregisteret, Primærhelsetjenestene fastlege og legevakt (KUHR-databasen i Helsedirektoratet), Hjerter- og karregisteret, Kreftregisteret, Meteorologisk institutt, Medisinsk fødselsregister, Valgdirektoratet og Nasjonalt vaksinasjonsregister SYSVAK. For mer informasjon, se <http://khs.fhi.no>.

Innspill til kontrollutvalgsmøte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

28.05.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Jorunn Sund**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/247 - 3

Forslag til vedtak

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak. Eksempel på tema som kan tas opp: Deltagelse på kurs/konferanse Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte.

Vurdering

Sekretariatet viser til fellessamlingen for kontrollutvalg, årsrapporten for 2023 og er av den oppfatning at en sak om oppsummering eller eventuelt som en forespørsel til sendere møte kan være hensiktsmessig for kontrollutvalget

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

28.05.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/247 - 4

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes

Saksopplysninger

Protokollen gjennomgås i møtet

Vurdering

Protokollen anbefales godkjent